Göteborgs konstmuseum Årstryck 2023

Göteborgs konstmuseum Årstryck 2023

Innehåll

FÖRORD 7
2023 – ÅRET I KORTHET 8
UTSTÄLLNINGAR 11
INLÅN AV KONST 21
OMHÄNGNINGAR 23
PEDAGOGIK 28
PROGRAM 33
EXTERNA RELATIONER 41
FORSKNING 49
PUBLIKATIONER 53
BIBLIOTEK 56
MUSEIBUTIK 57
NYFÖRVÄRV TILL SAMLINGEN 58
FÖREMÅLSREGISTRERING 81
FOTOGRAFERING 83
KONSERVERING 84
UTLÅN 90
DEPOSITIONER 93
TEKNIK 94
FASTIGHET 97
SÄKERHET 99
VÄNFÖRENINGAR 100
RESOR 102
FORTBILDNING 105
MEDARBETARE 107
BOKSLUT 109

BILAGA: FÄRG I DET GRÅ. GÖTEBORGSKOLORISTERNAS EFTERFÖLJARE 110

Verk av Nils Nilsson, Ivan Ivarson och Karin Parrow i *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, Mellanetage.

Förord

För Göteborgs konstmuseum har 2023 varit ett riktigt jubileumsår. Staden kunde äntligen hålla stort firande för Göteborg 400 år, vilket skjutits fram från 2021 på grund av pandemin. Dessutom var det 100 år sedan konstmuseets byggnad stod klar, ritad av arkitekterna Sigfrid Ericson och Arvid Bjerke som en del av den omfattande Göteborgsutställningen 1923.

Den stora utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* var konstmuseets bidrag till jubileumsfirandena. Utställningen, som omfattade över 200 verk varav två tredjedelar kom från den egna samlingen, pågick under nästan ett helt år och erbjöd fördjupningar i form av kurser, föredrag, visningar och en katalog fylld med nya forskningsperspektiv. Besökssiffrorna landade på totalt nästan 203 000 besökare, vilket visar att det var en efterlängtad hyllning till stadens egen konsthistoria. Samtidigt visades konstutställningar med koreanska Lee Bul och göteborgsbaserade Camilla Boström och Olof Marsja (2023 års Stenastipendiater), vilket visar verksamhetens bredd; Göteborgs konstmuseum bevakar konstscenen lokalt och globalt och erbjuder publiken möjligheter att fördjupa sig i moderna klassiker likväl som att upptäcka samtidskonstens framkant.

När konstmuseets byggnad fyller 100 år är det också ett tillfälle att blicka framåt – för att kunna fortsätta erbjuda unika konstupplevelser på Götaplatsen för framtidens besökare behövs en omfattande om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum. En arkitekttävling pågick under året, vars syfte och mål sammanfattades i tävlingsprogrammet: ”Tillbyggnaden ska, utan blygsamhet men med respekt, utgöra ett samtida tillägg som kompletterar och berikar den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden och miljön. Den ska, tillsammans med huvudbyggnaden, bilda en helhet som utgör ett ändamålsenligt museum med god säkerhet och konsthantering i internationell klass och som är en unik besöksupplevelse och mötesplats.”

Det utökade konstmuseet kommer att ge bättre villkor för konsten, mer yta för publiken och ändamålsenliga lokaler för verksamheten för många generationer framöver.

Årstrycket för 2023 redovisar Göteborgs konstmuseums rika verksamhet och det hängivna arbetet med att erbjuda upplevelser, nya perspektiv och eftertanke för museets besökare, i dag och i framtiden.

Museichef
Patrik Steorn

2023 – året i korthet

VÄSENTLIGA HÄNDELSER OCH VERKSAMHETSUTVECKLING

Göteborgs konstmuseum har under 2023 fortsatt att stärka sin profil som ett av norra Europas främsta museer för bildkonst. Detta har skett genom ett internationellt utställningsprogram, ett aktivt arbete med värdskap och ett varierat pedagogiskt utbud, nyförvärv, forskning och ett utvecklat kvalitetstänkande inom museets alla verksamhetsområden.

Göteborgs konstmuseum öppnade fem nya utställningar under 2023. Året inleddes med en mindre utställningspresentation i museets franska samling kring Paul Gauguins landskapsmåleri, inklusive ett verk inlånat från Nationalmuseum.

I mars öppnade en presentation av den internationellt uppmärksammade sydkoreanska konstnären Lee Bul i Stenahallen. Utställningen bestod av storskaliga intsallationer, skulpturer och målningar i lackteknik, samtliga med tematiska trådar till såväl modernism och arkitektur som Sydkoreas nutidshistoria.

Vårens stora utställning i Etagerna, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, presenterade göteborgskoloristerna i en stor samlingsutställning för första gången på museet sedan 1980-talet. Här visades ett större urval konstnärer än den kärntrupp som tidigare fått mest uppmärksamhet. Dessutom presenterades göteborgskoloristerna i ett sammanhang av föregångare, efterföljare samt besläktade danska och norska kolorister. Till utställningen publicerades en omfattande forskningsbaserad katalog med essäer av nio forskare och författare.

I maj öppnade den genreöverskridande utställningen *Dialoger. Mode bortom det bärbara*, där modeskaparna Sandra Backlund, Martin Bergström, Helena Hörstedt och Diana Orving

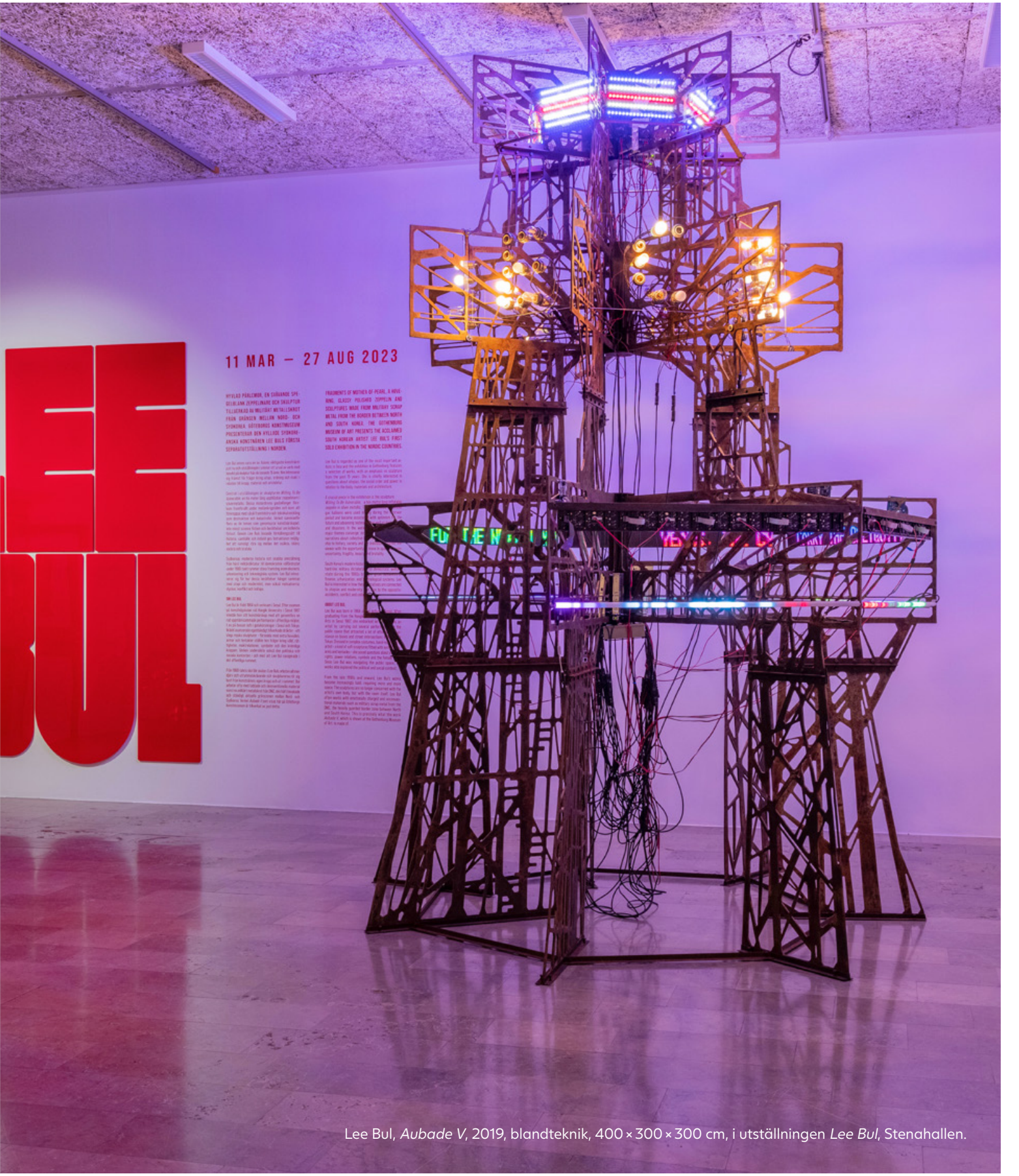

Lee Bul, *Aubade V*, 2019, blandteknik, 400 × 300 × 300 cm, i utställningen *Lee Bul*, Stenahallen.

bjudits in för att i egna gestaltningar tolka verk i samlingen. Modeskaparnas textila skulpturer, installationer och videoverk fanns utplacerade på olika platser i museet.

Utställningsåret avslutades traditionsenligt med *Stenastiftelsens kulturstipendium 2023* i Stenahallen. Årets stipendiater inom bild- och formområdet var Camilla Boström och Olof Marsja. Boström, med bakgrund i graffiti, bjöd på en installation med färgrika mattor och byggnationer, målningar, objekt och ljud. Marsja visade lekfulla skulpturala verk, runda masker i brons, gående och stående blomstergestalter och den svarta stommen av en samisk forsbåt hängande från taket.

Den publika verksamheten har under året arbetat med att vidareutveckla museets pedagogiska program, publika programpunkter, filmproduktion, digitala möten och inlägg på sociala medier. Värdintroduktioner och fördjupningar i *Den underbara färgen* har varit särskilt uppskattade inslag, vid sidan av ordinarie visningar. Många programpunkter har utgått från göteborgskoloristerna men även övriga utställningar har uppmärksammats genom konstnärssamtal, föreläsningar och specialvisningar. Dessutom erbjöds tre konsthistoriska kurser i museets egen regi kopplat till *Den underbara färgen*.

Det målgruppsarbete som startade vid Göteborgs konstmuseum 2022 fortsatte under året med bland annat inhämtande av synpunkter på arbetet med *Den underbara färgen* från en inbjuden referensgrupp med representanter för målgrupperna.

Arbetet med en tillbyggnad för museet och renovering av den gamla byggnaden har tagit nya viktiga steg med genomförandet av en arkitekttävling. Museichefen har medverkat i juryarbetet och det vinnande förslaget offentliggjordes i mars 2024. Samtidigt pågår projektering av nya gemensamma magasin för museerna inom Göteborgs kulturförvaltning. Samlingsöversyn och förberedelser för utflyttning av samlingen inför stängning 2027 har pågått under året. Bland annat har en stor del av grafiksamlingen gåtts igenom, skannats och registrerats. Även skulpturer har gåtts igenom av konservator för att kunna sammanställa riktlinjer och rutinbeskrivningar för packning inför flytt.

Under 2023 slutfördes flera projekt samtidigt som museet blickar framåt mot att skapa en intresseväckande profil, ett nytänkande innehåll och en utvidgad och moderniserad museibyggnad värdig museets unika samling och verksamhet.

Utställ-ningar

Utställningar är ett av museets publika rum där nya perspektiv på konst formuleras. Göteborgs konstmuseums utställningar ska engagera och stimulera till upplevelser och reflektion. Berättelser om människan, kulturen och samhället gestaltas i möten mellan konstverk, konstnärskap och publik.

Göteborgs konstmuseum erbjuder ett varierat utställningsprogram med en blandning av äldre och samtida konst, liksom av svensk, nordisk och internationell konst. Museets mål är att varje år visa en större utställning skapad genom internationella samarbeten. Det är vidare en målsättning att göra problematiserande utställningar där resultat från museets forskning kommer allmänheten till del. Museet vill också visa samlingarna ur nya perspektiv och låta den samtida konsten gå i dialog med den äldre.

Det breda utställningsprogrammet riktar sig till olika målgrupper, inte minst barn och unga genom särskilda pedagogik- och utställningssatsningar. Lektions- och visningsverksamheten utgår i hög grad från aktuella utställningar och en rad funktioner inom museet medverkar i utställningsproduktionen.

PAUL GAUGUIN. LANDSKAPSMÅLERI
Sal 29 våning sex 7 februari 2023–21 januari 2024
Curator: intendent Per Dahlström

I oktober 1888 anlände den franske postimpressionisten Paul Gauguin (1848–1903) till Arles, en stad i sydöstra Frankrike ett par mil från Medelhavet. Där målade han *Landskap från Arles*, en färgsprakande målning som tillhör Nationalmuseum. Målningen föreställer en vägkrök som löper förbi några hus och träd som avtecknar sig mot blånande berg i bakgrunden. I nedre högre hörnet ligger en hund och längre in i bilden skymtar två figurer.

Gauguin kom på inbjudan från Vincent van Gogh som han hade lärt känna i Paris. Under nio intensiva veckor levde och arbetade de båda konstnärerna nära varandra. Det gemensamma arbetet förändrade Gauguins sätt att måla. Tillsammans med van Gogh utvecklade han ett nytt sätt att skildra landskapet som skiljer sig från hans tidigare landskapsmåleri. Gauguin började framställa naturens former som dekorativa färgfält, utan att ge illusion av djup eller bry sig särskilt mycket om att återge naturen i

Paul Gauguin (1848–1903), *Landskap från Arles*, 1888, olja på duk, 72,5 × 92 cm, Nationalmuseum, Stockholm, inköpt 1911, NM 1735, foto: Nationalmuseum.

realistiska färger. I en mindre utställning i franska samlingen visades tre målningar av Gauguin från mitten av 1880-talet där man kan följa förändringen. Förutom inlånet från Nationalmuseum rörde det sig om två verk ur museets egen samling, *Marin* (1886) och *Vinterlandskap* (1888).

Det impressionistiska landskapsmåleriet av konstnärer som Corot, Cézanne, Monet, Sisley, Pisarro och Bonnard utfördes för det mesta ute i det fria direkt framför motivet. Gauguin däremot fördrog att måla färdigt sina målningar i ateljén och utvecklade efterhand en konststil som kallas syntetism. Han menade att en konstnärs uppgift är att skapa en syntes av sina intryck och hellre måla ur minnet än åstadkomma en direkt avbildning. I målningen från Arles kan man se hur Gauguin börjat överge realismen. Verkligheten blir mindre betydelsefull än konstnärens vision.

Samarbetet med van Gogh blev efter hand alltmer problematiskt och avslutades hastigt efter ett gräl som fick Gauguin att sätta sig på tåget till Paris. De två återsågs aldrig mera men fortsatte att brevväxla.

Presentationen var en pendang till den utställning med Vincent van Goghs *Olivskog, Saint-Rémy*, målad vid samma tid, som samtidigt visades i en sal strax intill.

Lee Bul, *Willing To Be Vulnerable – Metalized Balloon V3*, 2015–2019, nylon taffeta cloth, polyester med aluminumfoile, fläkt, 230 × 230 × 1000 cm, *Lee Bul*, Stenhallen.

LEE BUL

Stenahallen 11 mars–27 augusti
Curator: intendent Johan Sjöström

Hyvlad pärlemor, en svävande spegelblank zeppelinare och en skulptur tillverkad av militärt metallskrot från gränsen mellan Nord- och Sydkorea. Det var några av inslagen när Göteborgs konstmuseum visade den hyllade sydkoreanska konstnären Lee Buls första separatutställning i Norden.

Lee Bul anses vara en av Asiens viktigaste konstnärer och utställningen i Göteborg visade ett urval centrala verk med tonvikt på skulptur. Hon intresserar sig främst för frågor kring utopi, ordning och makt i relation till kropp, material och arkitektur. Genom att bryta upp tidsliga och rumsliga ordningar undersöker Bul ideal, kropp, arkitektur och utsatthet i vår globaliserade värld.

Utställningen presenterade ett urval verk från de senaste femton åren. Ett centralt verk var den storskaliga skulpturen *Willing To Be Vulnarable*, en tio meter lång uppblåsbar och svävande zeppelinare i spegelblank silvermetallic. Luftskepp förekom framför allt under mellankrigstiden och kom att förknippas med framtidstro och teknikutveckling och senare, efter Hindenburgkatastrofen 1937, med förstörelse.

Separatutställningen med Lee Bul ligger i linje med de stora satsningar på betydelsefulla

kvinnliga konstnärskap som Göteborgs konstmuseum gjort det senaste decenniet. Lee Bul är född 1964 och verksam i Seoul. Efter examen från konsthögskolan vid Hongik University i Seoul 1987 genomförde hon en rad uppmärksammade performance i offentliga miljöer. Iklädd avancerade egenhändigt tillverkade dräkter – ett slags mjuka skulpturer försedda med extra huvuden, armar och tentakler – ställde hon frågor kring våld, rättigheter, maktrelationer, symboler och den kvinnliga kroppen. Sydkoreas moderna historia och snabba omställning från militärdiktatur till demokrati under 1980-talet rymmer stora framsteg inom ekonomi, urbanisering, välfärd och teknologiska system. Bul intresserar sig för hur dessa berättelser hänger samman med utopi och modernitet men också motsatserna: olyckor, katastrofer, konflikt och kollaps.

Från 1990-talets slut blir skalan i Lee Buls arbeten allt större och skulpturerna rör sig bort från konstnärens egen kropp och ut i rummet. Lee Bul arbetar ofta med laddade och okonventionella material. *Aubade V* är tillverkad av militärt metallskrot från DMZ, den hårt bevakade gränszonen mellan Nord- och Sydkorea. Resterna av en gränspostering har byggts om till något som liknar ett fyrtorn i rostig metall. Titeln anspelar på den romantiska sångtradition som handlar om det ofrivilliga uppbrottet mellan två älskande.

Scale of Tongue utgår från en tragisk händelse i närtid. Färjan MV Sewol förliste utanför Sydkoreas kust 2014 och över 300 personer – både passagerare och räddningsarbetare – omkom. Händelsen, som kantats av utredningar, kontroverser och rättsliga efterspel, är fortfarande ett öppet sår i det sydkoreanska samhället. Skulpturen, som för tankarna till ett bergslandskap eller ett uppochnervänt fartygsskrov draperat i svarta tygsjok, kan ses som ett slags minnesarbete. Bul har i detta verk bland annat använt neopren, ett material som dykardräkter tillverkas av.

I anslutning till utställningen producerades en bildbaserad katalog i stort format.

DEN UNDERBARA FÄRGEN. GÖTEBORGSKOLORISMEN I NYTT LJUS

Etagerna, sal 24 och 25 våning sex
22 april 2023–7 april 2024
Curator: forskningsledare Kristoffer Arvidsson

I sitt uttrycksfulla måleri klädde göteborgskoloristerna det grå Göteborg i en gnistrande färgskrud. Starka färger, yviga penseldrag, personliga motiv och känslofyllda visioner har fått publiken att ta målningar av konstnärer som Åke Göransson, Ivan Ivarson, Nils Nilsson, Karin Parrow, Ragnar Sandberg och Inge Schiöler till sitt hjärta.

Under 1930-talet blomstrade göteborgskolorismen i en kraftfull färgexpressionism som saknar motsvarighet i landet. Det är en visuellt slagkraftig men också taktil konst som väcker betraktarens sinnen. Motiven valdes från den närmsta omgivningen såsom porträtt och självporträtt, modellstudier, landskap, stadsbilder och stilleben. Färgerna användes i sin fulla bredd och styrka och skapade tillsammans med penseldragens rytm och oljefärgens tjocklek ett nyskapande uttryck.

Den experimentella användningen av färgen för att uttrycka stämningar och känslolägen, men också det lekfulla och naivt romantiska bildspråket, hör till det som starkast förknippats med göteborgskoloristerna. Kolorister som Ivarson höjde färgen i mättade klanger av rött, gult, blått och grönt, men deras kolorism kunde också verka i det finstämda med brutna toner och skimrande ljus. I båda fallen är det just den medvetna, inspirerade och sinnliga användningen av färgen som ger måleriet dess dragningskraft och styrka. Färgen är i deras måleri inte bara beskrivande utan har ett egenvärde.

Göteborgskoloristerna studerade på konstskolan Valand i Göteborg för Tor Bjurström som i sin tur varit elev till modernistpionjären Henri Matisse i Paris. Bjurström uppmuntrade elevernas användning av färgen och under andra halvan av 1920-talet exploderade den i deras måleri, vilket snart uppmärksammades av kritikerkåren.

Verk av Alf Lindberg, Olle Skagerfors, Per Lindekrantz, Magda Ringius, Ragnvald Magnusson, Waldemars Sjölander och Kent Lindfors, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, Nedre etage.

Berättelsen om göteborgskolorismen är en framgångssaga om hur några elever på Valand, de flesta från enkla förhållanden, lyckades skapa en livskraftig konstriktning med nationell räckvidd. Men det är också en tragisk historia då flera av dem drabbades av psykisk sjukdom och dog i förtid. Måleriet finns kvar och fängslar nya generationer av betraktare samtidigt som myterna om dessa konstnärer hållits vid liv.

Göteborgskoloristerna utgick från den synliga världen, direkta synintryck eller minnesbilder. De släppte aldrig kontakten med denna verklighet. Tvärtom stimulerades de i mötet med den och sökte sig gärna till inspirerande miljöer och landskap som Bohuslän, Hanhals, Bornholm eller Franska rivieran. I deras måleri möter man också levande skildringar av staden Göteborg, som Göranssons utsikter från lägenheten i Landala, Ivarsons vyer från sina olika ateljéer vid Järntorget och Packhusplatsen, Sandbergs skildringar av kaféer och folkliv kring Drottningtorget och Lilla Bommen, men också bilder av hamnen som stimulerade konstnärernas fantasi med sin doft av öppet hav och främmande länder.

Tidigt lyftes göteborgskolorismens egenart fram i beundrande ordalag. Trots skillnader sinsemellan är deras sätt att använda färgen för att ge uttryck åt en förhöjd livskänsla gemensam för

dessa kolorister. Sinnliga minnen kan väckas till liv inför deras bilder: känslan av solbränd saltstänkt hud, glittrande hav, svalkan i skugga om sommaren, fukten i luften om hösten eller snömodden i staden om vintern.

Utsällningen var den första större presentationen av göteborgskoloristerna vid museet sedan 1980-talet och introducerade därmed denna älskade konst för nya generationer av besökare. Dessutom gjorde den det med ett nytt perspektiv på en konstriktning vars historieskrivning präglats starkt av föråldrade personbiografiska tolkningar.

Ett större urval göteborgskolorister än den kärntrupp som tidigare fått mest uppmärksamhet visades. De mest kända namnen samsades med en rad andra tidigare förbisedda men inspirerande konstnärskap, inte minst de kvinnliga pionjärerna. Dessutom visades såväl föregångare som efterföljare för att understryka kontinuiteten i det koloristiska måleriet på Västkusten. Utställningen innehöll även verk av danska och norska kolorister, vilka utgjort förebilder för och paralleller till göteborgskoloristerna. Därmed sattes riktningen in i ett skandinaviskt sammanhang.

Göteborgs konstmuseum har hela tiden varit en betydelsefull plats för kolorismen i staden. De unga konstnärerna besökte de nyöppnade lokalerna under 1920-talet och blev inspirerade av samlingen. I dag har museet landets främsta samling av göteborgskolorister. *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* var en jubileumsutställning då Göteborgs konstmuseums byggnad fyllde 100 år och Göteborg firade sitt 400-årsjubileum 2023.

I samband med utställningen producerades en omfattande katalog. Boken presenterar ny forskning som fördjupar sammanhangen kring konsten. Genom att lyfta fram stadens betydelse, gallerier, samlare och mottagande, konstnärsroll och historieskrivning bidrar katalogens nyskrivna essäer till att vi kan se hela strömningen i nytt ljus. I utställningen fanns ett digitalt bildspel med fördjupning kring konstnärerna.

Verk av Martin Bergström i *Dialoger. Mode bortom det bärbara*, sal 4 våning fem.

DIALOGER. MODE BORTOM DET BÄRBARA

Sal 29 våning sex, sal 4 och 15 våning fem och Skulpturhallen 12 maj 2023–7 januari 2024
Curator: intendent Per Dahlström

I utställningen *Dialoger. Mode bortom det bärbara* gick fyra av 2000-talets mest omtalade svenska modeskapare i dialog med några av konsthistoriens klassiker i Göteborgs konstmuseums samling. I utställningen visades nya platsspecifika textila skulpturer, installationer och videoverk som inspirerats av verk av Louise Nevelson, Berit Lindfeldt, Henry Moore, Auguste Rodin och den tyske 1600-talskonstnären Ottmar Elliger d.ä.

Sandra Backlund, Martin Bergström, Helena Hörstedt och Diana Orving har varit tongivande i svenskt mode sedan millennieskiftet. Det är fyra modeskapare vilkas arbete, metoder och frågeställningar har många likheter med samtida konstnärers, inte bara visuellt utan även konceptuellt.

Modevärldens relation till konsten har genom historien varit varierande men är ständigt återkommande och mer eller mindre tydlig. Under 1900-talet har genregränserna mellan konst och

Verk av Helena Hörstedt i *Dialoger. Mode bortom det bärbara*, sal 15 våning fem.

Verk av Sandra Backlund och Diana Orving i *Dialoger. Mode bortom det bärbara*, Skulpturhallen.

mode tidvis varit stränga. Mode har ofta betraktats som något ytligt, som en konstnärlig genre utan djup där det mesta har handlat om vackra kreationer och attityd. I dag är skillnaden mellan olika konstnärliga genrer inte längre lika skarp. Med tiden har begreppen blivit alltmer ostyriga. Både mode och konst expanderar, muterar och glider in i varandra. I gränslanden mellan dem händer mycket av det som ger oss nycklar till att förstå vad det är som pågår runtomkring oss. I modet speglas precis som i konsten den rådande tidsandan och dess ideal och ger därmed uttryck för tidens rytm och smak, det vi kallar samtiden.

Göteborgs konstmuseum har på senare år konsekvent arbetat med den historiska konstens förhållande till samtiden och att medvetandegöra och problematisera smakkonventioner och hierarkier i konstvärlden. Genom att låta den samtida konsten och samlingen interagera skapas nya sammanhang och betydelser som tillför nya dimensioner till både de utställda verken och museet.

Till utställningen producerades en katalog i samarbete med Skarp Projects och Studio Bon. Utställningen och katalogen producerades av Göteborgs konstmuseum i samarbete med Skarp Projects och producent/curator Andrea Hasselrot.

CAMILLA BOSTRÖM OCH OLOF MARSJA. STENASTIFTELSENS KULTURSTIPENDIUM 2023

Stenahallen 2 december 2023–3 mars 2024
Curator: intendent Johan Sjöström

Ett fyra meter högt torn av fåglar mötte blomstrande väktare och återuppväckta forsbåtar. Göteborgs konstmuseum avslutade året med en utställning som rymde nya verk av konstnärerna Camilla Boström och Olof Marsja, två av 2023 års mottagare av Stenastiftelsens kulturstipendium. Camilla Boström (f. 1972) är en Göteborgsbaserad mångdisciplinär konstnär med bakgrund i bildkonst, graffiti och design. Boström har studerat på HDK-Valand – Högskolan för konst och design, Göteborgs universitet samt vid Pratt Institute i New York. Hon arbetar framför allt med skulptur, måleri, collage och textil. Boström har under lång tid intresserat sig för den urbana erfarenheten och människans plats i det oförutsägbara myller som utgör livsmiljön i våra städer.

Camilla Boströms installation i *Stenastiftelsens kulturstipendium 2023*, Stenahallen, © Camilla Boström/Bildupphovsrätt 2024.

Hon utför ofta muralmålningar i stort format med sprayfärg direkt på vägg. Boström deltar regelbundet i utställningar och street art-festivaler internationellt och i Sverige. Hon arbetar både med tillfälliga gestaltningar och permanenta verk i det offentliga rummet. I sitt konstnärskap lyfter hon ofta fram sociala aspekter av olika slag, från community-projekt med skolklasser till fördjupningar i form av hyllningar till kvinnliga historiska föregångare.

I utställningen visade Boström helt nya verk i textila material, bland annat mattor i olika asymmetriska format som tar golv och väggar i anspråk. Hon fortsatte dessutom att utforska skulpturala uttryck och ett centralt verk i utställningen var en nyproducerad fyra meter hög skulptur som utgår från silhuetter av fåglar.

Olof Marsja (f. 1986) är konstnär och verksam i Göteborg. Han är utbildad vid Konstfack i Stockholm, Bildkonstakademin i Helsingfors samt Garraduodji, Samernas utbildningscentrum. Marsja arbetar med skulptur och installationer, främst i trä, metall, glas och blandmaterial. Ett återkommande inslag är hittade och återvunna material som utforskas och förs in i nya detaljrika sammanhang. Inte sällan rör det sig

Olof Marsjas verk i *Stenastiftelsens kulturstipendium 2023*, Stenahallen, © Olof Marsja/Bildupphovsrätt 2024.

om vardagliga ting som sportkläder, plastkassar och tältduk. Viktiga teman som bearbetas i konstnärskapet är bland annat synen på naturen och hur material och form bär berättelser och minnen. Marsja finns representerad bland annat på Göteborgs konstmuseum och Moderna Museet. Han medverkar återkommande i utställningar i Sverige och utlandet.

I utställningen på Göteborgs konstmuseum hade ett nytt storskaligt verk i form av en samisk forsbåt en framskjuten position. Marsja har gjort efterforskningar kring denna ovanliga båttyp som användes under 1800- och 1900-talen och som skulle vara stabil nog att klara fiske i forsar, men samtidigt lätt nog att bära i svårtillgänglig terräng. Verket presenterades tillsammans med nya skulpturer i brons, päls och trä.

Stipendiemotiveringarna lyder:

Camilla Boström

”Med sprejburken som främsta redskap bejakar Camilla Boström ett lekfullt och odogmatiskt måleri där infallet, lusten och det tillfälliga i skapandet får fritt spelrum. I muralmålningar och andra verk odlar hon en bildmässig rastlöshet där färger och formfragment driver på varandra i en karnevalisk ström av känslor och uttryck. En hopskrynklad målarduk, ett plank, en husfasad eller en museisal kan alla bli rum för hennes fria kombinationer av tekniker, material och bildtraditioner. För ett koloristiskt intensivt konstnärskap som fångar gatans spretiga och skeva energier tilldelas Camilla Boström stipendium för 2023 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.”

Olof Marsja

”Olof Marsja arbetar undersökande med skulpturala installationer där tvetydiga material förenas med inre erfarenheter och motivkretsar från en mångbottnad omvärld. Konstnärskapet tar fasta på människans koppling till naturen, samt hur våra språk och våra kroppar traderar minnen, tystnader och motstånd. Ibland är tonen återhållen och stillsamt reflekterande, ibland våldsam

och dramatiskt visuell. Arkaiskt kraftfulla former i brons, glas och trä möter vardagliga material som solblekta plastkassar, trasiga presenningar och bortslängda Gore-Tex-jackor. För ett konstnärskap som visar på kulturell sammanflätning och effektfull splittring, men som också skapar nya gåtfulla helheter, tilldelas Olof Marsja stipendium för 2023 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur."

Stenastiftelsen är en viktig aktör i västsvenskt kulturliv som ger en unik chans till nyproduktion och synlighet för konstnärer. I år erhåller sex kulturutövare 300 000 kronor vardera som syftar till att stimulera vidareutveckling. Sedan 1996 har stiftelsen delat ut 167 utbildningsstipendier till talangfulla personer som arbetar med bland annat konst, musik, teater, dans, litteratur, design, scenografi och cirkuskonst. Vidare har stiftelsen lämnat bidrag till många olika forsknings- och kulturprojekt.

Stenastiftelsens årsbok innehåller ett rikt bildmaterial och längre intervjuer med årets samtliga kulturstipendiater. I utställningen visades också intervjufilmer med stipendiaterna som gav ytterligare fördjupning.

Inlån av konst

Göteborgs konstmuseum lånar återkommande in konstverk till tillfälliga utställningar. Inlånen görs från såväl institutioner som privatpersoner. Under verksamhetsåret 2023 har museet lånat in 109 verk till 5 utställningar. Utöver det har museet även lånat in 157 verk till två utställningar som visades över årsskiftet 2022/2023. Långivare har varit museer, institutioner, stiftelser, gallerier, utställande konstnärer och privata samlare i Sverige, Europa och USA.

Inlånsverksamheten kräver en upparbetad logistik och ställer höga och specifika krav på transporter, klimat och säkerhet. Vid större utställningar krävs statlig utställningsgaranti, vilket fordrar lång framförhållning i dialogen med museer och institutioner, likaså med Kammarkollegiet och Riksantikvarieämbetet. Under de år då särskilda restriktioner rådde med anledning av covid-19-pandemin, upparbetades nya digitala rutiner för att kunna arbeta med digitala kurirer vid inlån. Under 2023 har arbetet med digitala kurirer fortsatt parallellt med fysiska kurirer. Nedan följer en redogörelse för inlån av verk till tillfälliga utställningar som öppnat och/eller avslutats under året.

Tre utställningar stod kvar över årsskiftet 2022/2023

VINCENT VAN GOGH: OLIVSKOG, SAINT RÉMY I FOKUS
22 juni 2022–tills vidare
Inga inlån.

ERIC MAGASSA OCH JELIZAVETA SUSKA STENASTIFTELSENS KULTURSTIPENDIUM 2022
3 december 2022–12 februari 2023
Antal inlånade verk: 80 (verk på papper, skulptur, smycken, rörlig bild)
Antal långivare: 2
Långivare var konstnärerna.

ALBERT EDELFELT – MODERNT KONSTNÄRSLIV I SEKELSKIFTETS EUROPA
22 oktober 2022–12 mars 2023
Antal inlånade verk: 77 (måleri, verk på papper)
Antal långivare: 23
Långivare var: Statens Museum for Kunst, Köpenhamn; Konstmuseet Ateneum: Finlands Nationalgalleri, Helsingfors; Nationalmuseum Finland, Helsingfors; Republikens presidents kansli, Helsingfors; Reitz samling, Helsingfors; Helsingfors universitet; Hämeenlinna Art Museum, Hämeenlinna, Finland; Gösta Serlachius Konststiftelse, Mänttä, Finland;

Joensuu Art Museum, Joensuu, Finland; Åbo Konstmuseum; Musée d'Orsay, Paris; Musée Georges Garret, Vesoul, Frankrike; Nationalmuseum, Stockholm samt privata samlare från Finland, Frankrike, Sverige och Storbritannien.
Dessutom visades 6 verk ur Göteborgs konstmuseums samling.

Fem utställningar öppnade under året

PAUL GAUGUINS LANDSKAPSMÅLERI
7 feb 2023–21 januari 2024
Antal inlånade verk: 1 (måleri)
Antal långivare: 1
Långivare var: Nationalmuseum, Stockholm.
Dessutom visades 2 verk ur Göteborgs konstmuseums samling.

LEE BUL
11 mars–27 augusti 2023
Antal inlånade verk: 10 (skulptur/installation)
Antal långivare: 3
Långivare var: Galerie Thaddaeus Ropac, Paris; Tia Collection, Santa Fe, New Mexico, USA samt en privat långivare från Österrike.

DEN UNDERBARA FÄRGEN. GÖTEBORGSKOLORISMEN I NYTT LJUS
22 april 2023–7 april 2024
Antal inlånade verk: 70 (måleri)
Antal långivare: 16
Långivare var: Statens Museum fur Kunst, Köpenhamn; Borås Konstmuseum; Länsmuseet Gävleborg, Gävle; Göteborg Konst; Göteborgs Stadsteater; SEB Art Collection, Göteborg; Sandgrund, Lars Lerin, Hammarö; Hallands Konstmuseum, Halmstad; Hallands kulturhistoriska museum, Halmstad; Värmlands museum, Karlstad; Malmö Konstmuseum; Norrköpings Konstmuseum; Moderna Museet, Stockholm samt privata långivare från Sverige.
Dessutom visades 132 verk ur Göteborgs konstmuseums samling.

DIALOGER. MODE BORTOM DET BÄRBARA
12 maj 2023–7 januari 2024
Antal inlånade verk: 4 (textil/skulptur/rörlig bild)
Antal långivare: 4
Långivare var konstnärerna.

CAMILLA BOSTRÖM OCH OLOF MARSJA STENASTIFTELSENS KULTURSTIPENDIUM 2023
2 december 2023–3 mars 2024
Antal inlånade verk: 24 (textil/skulptur/installation/rörlig bild)
Antal långivare: 2
Långivare var konstnärerna.

Omhäng-ningar

Liksom utställningar förmedlar hängningar av museets samling konsten till publiken utifrån olika perspektiv. Då museet förfogar över samlingar från 1400-tal till nutid, svenskt och internationellt liksom olika medier från grafik, teckning, måleri och skulptur till fotografi, video och installationer, finns goda möjligheter att ställa den samtida konsten i dialog med den äldre.

Ett urval av museets samling hänger alltid framme med sina skilda delar som holländskt och flamländskt 1600-tal, 1700-talssamlingen, Düsseldorfmåleri, romantiken, dansk guldålder, Fürstenbergska galleriet, det nordiska 1880- och 1890-talsmåleriet, den franska samlingen, göteborgskolorism med mera. Genom hängningar med oväntade möten och alternativa urval vill museet anlägga nya perspektiv på konsten. Omhängningar görs också i samband med utlån då egna eller inlånade ersättningsverk tillfälligt kan visas. Eftersom museet lider brist på utrymmen för större tillfälliga utställningar används Etagerna för detta ändamål, ett rum som tidigare var reserverat för samlingen med modern och samtida konst. Då den moderna samlingen saknar ett fast utrymme har det varit angeläget att på andra sätt aktivera denna del av samlingen.

Året har inneburit flera större omhängningar av samlingen. Under våren 2023 kom ett trettiotal målningar som lånats ut till den stora utställningen med nordisk sekelskifteskonst i Polen 2022 tillbaka till museet. Däribland fanns några av de mest betydande i museets samling av nordisk sekelskifteskonst och de hängdes under våren tillbaka i samlingspresentationen.

Några stora utställningsprojekt har också medfört omfattande omhängningar av samlingspresentationen. Franska samlingen hängdes om för utställningen *Paul Gauguin. Landskapsmåleri*. Ett par av salarna på våning sex kom under året att användas för den stora presentationen av göteborgskolorismen i utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*. Även våning fem och Skulpturhallen berördes av omändringar inför utställningen *Dialoger. Mode bortom det bärbara*, där fyra modeskapare gick i dialog med museets samling.

VÅNING SEX

I samband med den stora satsningen på utställningen om göteborgskolorismen hängdes två salar om på våning sex. Sal 25 hängdes om redan

Omhängning av sal 24 våning sex med skandinaviska kolorister som en del av utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

i december 2022 med föregångare och inspiratörer till göteborgskolorismen. I början av 2023 tömdes även sal 24 och målades om i en violett kulör för att ge plats åt norska och danska kolorister, främst från den egna samlingen. Med utställningen ville museet visa hur kolorismen på västkusten var en del av en större måleritradition som geografiskt sträckte sig åtminstone från Köpenhamn till Oslo. I den nya hängningen i sal 24 presenterades danska konstnärer som Harald Giersing, Erik Hoppe, Oluf Høst, Karl Isakson, Kræsten Iversen, Anna Klindt Sørensen, Olaf Rude, Jens Søndergaard och Edvard Weie, liksom norska som Thorvald Erichsen, Jean Heiberg, Ludvig Karsten och Henrik Sørensen.

I slutet av mars hängdes målningar som varit på utlån till Polen åter upp på våning sex, vilket innebar ganska stora förändringar i samlingspresentationen. Flera av målningarna tillhör de allra viktigaste i museets samling av nordisk konst från sekelskiftet 1900. I Fürstenbergska galleriet återkom till exempel Richard Berghs *Nordisk sommarkväll* (1899–1900), Karl Nordströms *Trädgårdsmotiv från Grez* (1884), Erik Werenskiolds *På slätten* (1883) och Carl Wilhelmsons *Vid västkusten* (1898). Samtidigt kunde prins Eugens *Molnet* (1895), Erik Werenskiolds *Höst* (1891) och Carl Wilhelmsons *Juniafton, Värmland* (1902) återhängas i sal 22.

Två verk som hade varit på utlån till Zornmuseets utställning *Från Manet till Gauguin – Fransk*

Omhängning av sal 25 våning sex med koloristiska pionjärer som en del av utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

konst på Zorns tid hängdes i samband med denna omhängning också tillbaka i sal 19 i Fürstenbergska galleriet. De målningar som nu åter fick sin placering i Fürstenbergska samlingen var Jean-François Raffaëllis *Boulevard i Paris* (1888) och Albert Lebourgs *Från Seines strand* (1886). De ersatte Albert Besnards *Vid stranden* (1889), Gaston de La Touches *Vallmo* (1889) och Carl Wilhelmsons *Undine* (1899) som under en tid visats i salen.

I sal 20, där en presentation av konstnärerna Carl Fredrik Hill och August Hagborg visats, hängdes tre skisser till Hagborgs *Välsignande av en fiskebåt* (1881) upp, alla tre monterade i en gemensam ram. De tre skisserna ingick i utlånet till Polen. När de återvänt kunde sammanlagt åtta skisser till motivet visas i samlingspresentationen, tillsammans med den stora slutgiltiga versionen vilken förvärvades till museet 2022.

VÅNING FEM

I januari 2023 lånades Claude Monets målning *Näckrosor* (1907) ut till Nationalmuseums stora utställning *Trädgården – konst och natur under sex sekler*. Som ersättningsverk fick Göteborgs konstmuseum låna Paul Gauguins *Landskap från Arles* (1889). I samband med detta arrangerades salen om till en utställning med titeln *Paul Gauguin. Landskapsmåleri* (se rubriken ”Utställningar”).

Lena Trapp, Sverige f. 1974, *Monument of the Tides*, 2021, video, GKM 2022-41.

På våning fem återhängdes Hanna Paulis *Konstnären Venny Soldan-Brofeldt* (1886–1887) i samband med att det stora utlånet till Polen kom tillbaka till museet. Inför utställningen *Dialoger. Mode bortom det bärbara* flyttades vissa verk för att ge plats åt de konstnärliga tolkningarna. Fredrik Raddums skulptur *La Belle Epoque* (2018) flyttades från sal 4 till sal 9 för att ge plats åt Martin Bergströms installation i Barockhallen. Berit Lindfledts skulptur *Bröstbygge* (1985–1986) flyttades från Skulpturhallen till sal 15 för att där ingå i dialog med Helena Hörstedts verk. Ett stilleben som ingick i Martin Bergströms dialogprojekt, *Krans av blommor och frukt med mittgrupp efter Rubens* av den tyske 1600-talskonstnären Ottmar Elliger d.ä. fyttades till sal 4 och ersattes i stillebenväggen i sal 8 av Kerstin Sandströms *Kanna med ros* (1988). I sal 29 dämpades ljuset medan Bergströms film projicerades på en från golvet uppbyggd vit yta intill Auguste Rodins skulptur *Den förlorade sonen* (1885–1889).

I juni gjordes en omhängning i sal 13 på grund av ett större utlån till Konstmuseet Sinebrychoff, Finlands nationalgalleri och utställningen *Peder Balke – Förtrollad av Arktis*. Tre målningar som hängt i salen lånades ut: Carl Johan Fahlcrantzs *Fjälltrakt vid solnedgång* samt Peder Balkes *Jostedalsbreen* (1840-tal) och *Landskapsstudie från Nordland*.

Som ersättning för Balkes stora målning *Jostedalsbreen* hängdes årets första förvärv, Maria Nordins stora akvarell *Om mörkret* (2016), fram. Fahlcrantzs målning ersattes av Hans Fredrik Gudes *Likfärd på Sognefjord* (cirka 1866) och Balkes *Landskapsstudie från Nordland* av den lilla målningen *Landskap* (1853) av den norske konstnären Morten Müller.

Som ett led i museets arbete med att låta samtidskonsten interagera med den äldre samlingen visades i början av oktober ett nytt filmverk i Sergelgalleriet. På en skärm i galleriet presenterades Lena Trapps *Monument of the Tides* (2021) intill skulpturer, byster och medaljonger av 1700-talsskulptören Johan Tobias Sergel, vilka har sin fasta plats i galleriet.

MONTER I KABINETTEN

I Kabinetten på våning fem visas målningar från 1400-tal till 1600-tal i tre mindre utställningssalar (salarna 5, 6 och 7). I sal 5 finns också en monter som används för presentationer av konst på papper från samlingen. Tre olika teman har visats i

montern under året, Johan Egerkrans illustrationer till Astrid Lindgrens *Mio min Mio*, Erika Hedmans fotografier till barnboken *Den finaste skatten* och *Promotion medicale* av Louis Jean Desprèz, en serie satiriska bilder över lavemangets användning som medicinsk behandling i form av akvarellerade akvatintetsningar från 1700-talets slut.

SKULPTURHALLEN

Den mest påtagliga förändringen i Skulpturhallen under 2023 var Diana Orvings och Sandra Backlunds installationer till utställningen *Dialoger. Mode bortom det bärbara*. De båda konstnärerna hade valt att gå i dialog med Henry Moore respektive Louise Nevelson.

I juni 2023 hängdes ett nyförvärv från 2022 av Corbin Shaw upp i Östra Oktogonen. Verket *SOFTEN UP HARD LAD* (2020) är en textil applikation som var extra aktuell med tanke på den debatt om läktarvåld på svenska fotbollsarenor som vid denna tidpunkt fördes i svenska medier.

Ansvarig för omhängningarna har varit intendent samling Per Dahlström.

Pedagogik

Inom den pedagogiska verksamheten arbetar Göteborgs konstmuseum kontinuerligt för att göra museets samling och utställningar tillgängliga och angelägna för en mångfald av besöksgrupper med olika förutsättningar. Det sker genom ett brett pedagogiskt utbud av öppna visningar, lektioner för besökande skolklasser, uppsökande verksamhet, bokade gruppvisningar, specialvisningar och projekt för unga samt genom pedagogiskt material till olika utställningar. Den pedagogiska verksamheten är omfångsrik och växande. Fler målgrupper tillkommer, olika samarbeten inleds och nya arbetssätt prövas i en strävan att ständigt utveckla både den interna kunskapen och det externa utbudet.

Museets visningar och andra pedagogiska aktiviteter täcker in alla åldrar från bebisar till seniorer, med hänsyn tagen till olika behov och intresseriktningar. Museilektioner för skolklasser är ett av pedagogikens grunduppdrag och sedan många år en tyngdpunkt i verksamheten. Bland de 1 157 pedagogiska och publika aktiviteter som genomfördes under 2023 fanns såväl bebisvisningar och skapande arbete i Studion för de yngsta som konsthistoriska föreläsningar för studenter och specialintresserade. Det gjordes också anpassade visningar för personer med särskilda behov som syn- eller teckenspråkstolkning samt visningar för personer med demensdiagnos.

Tyngdpunkten låg fortsatt på arbete riktat mot förskola och skola med 356 genomförda museilektioner. Under 2023 gjorde pedagogiken en stor satsning i utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*. Visningar och museilektioner hölls även fortsatt i utställningen *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa*, liksom i årets nyöppnade utställningar *Lee Bul* och *Dialoger. Mode bortom det bärbara*.

Museets konstpedagoger och progamansvariga samarbetade kring aktiviteter med extra fokus kopplade till konceptet Slow Art. Därutöver genomfördes också lovaktiviteter för att nå barn och unga i Tynnered, som är ett av stadens prioriterade områden.

UTSTÄLLNINGAR

Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus

Utställningen med göteborgskoloristerna var ämne för 2023 års stora pedagogiska satsning. Inför utställningen gjordes ett fördjupat målgruppsarbete med tre referensgrupper där en av museets konstpedagoger deltog. Resultaten från arbetet med referensgrupperna omsattes sedan i utställningen där pedagogiken bidrog med flera delar. En pedagogisk folder för barn producerades, där bland annat detaljjakt, diskussionsfrågor,

Kom närmre. Gå på upptäktsfärd bland färger och känslor, folder riktad till barn, © Ragnar Sandberg/Bildupphovsrätt 2024.

Frågekort, Ragnar Sandberg, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, © Ragnar Sandberg/Bildupphovsrätt 2024.

Frågekort, Nils Nilsson, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

Frågekort, Maj Arnell, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, © Maj Arnell/Bildupphovsrätt 2024.

känsloövningar och möjlighet till eget skapande erbjöds. Två interaktiva skärmar i utställningen togs fram i samarbete med utställningens curator och enheten för kommunikation och marknadsföring. Skärmarna erbjöd djupdykningar i två av utställningens konstverk. I utställningen fanns också hörlurar med populärmusik från tiden liksom ett antal frågekort som erbjöd besökare möj-

lighet att titta närmre på några utvalda verk utifrån olika frågeställningar. I Studion fanns under hela perioden möjlighet för besökare att skapa själva. I storskaligt format kunde den som ville teckna med oljepastell i koloristernas anda.

Kopplat till utställningen erbjöds privata visningar, museilektioner, specialvisningar, öppna visningar, utställningsintroduktioner, event och skapande verkstad i Studion för skolor under vardagar och för allmänheten under helger och utvalda lov. Dessutom erbjöds tre kurser i museets regi kopplat till utställningen. Två av dem låg under pedagogikens ansvar, en praktisk kurs för vuxna och en praktisk kurs för barn. Deltagarna träffades regelbundet vid ett antal tillfällen och skapade på olika sätt kopplat till kolorism. De praktiska kurserna gavs vid två tillfällen vardera. Under 2023 genomfördes 93 öppna visningar i utställningen.

Höstlovsworkshop med masker och limpistol.

Lee Bul

Till utställningen med den sydkoreanska konstnären Lee Bul togs ett antal praktiska workshopar fram för barn och unga, liksom öppna visningar och en specialvisning med curatorn. Till *Lördag i Studion* erbjöds deltagarna att skapa skulpturala mobiler och under sommarlovet var miniatyrskulpturer i vit lera och aluminium workshopens fokus. Även syntolkade visningar erbjöds i utställningen.

Dialoger. Mode bortom det bärbara

Till *Dialoger. Mode bortom det bärbara* erbjöds öppna visningar och en specialvisning med curatorn. Utställningen och verken i den vävdes också in i befintliga museilektioner och deras teman.

LOVSATSNINGAR

Sportlov, påsklov och höstlov

Under sportlovet gjordes uppsökande lovaktiviteter på Mellangården i Tynnered med temat pins och kylskåpsmagneter. Under lovet erbjöds även aktiviteter i Studion med rubriken ”Porträtt på ditt sätt”. Påsklovets aktiviteter i Tynnered gavs i Bergkristallparken med krympplast som teknik och på museet skapades kort med vår- och påsktema. I vanlig ordning bjöd höstlovet på ficklampsvisningar för de modiga under kvällstid (måndag och tisdag). I Studion och på Mellangården i Tynnered skapades det på temat ”Läskiga masker”. Inga särskilda medel för lovsatsningar tillkom verksamheten under 2023. Aktiviteter för barn och unga gjordes således med egna medel.

Sommarlov – Workshopar i Tynnered och öppen Studio

Under sommaren 2023 erbjöd Göteborgs konstmuseum pedagogiska aktiviteter i Tynnered samt i museets lokaler i Studion. I Tynnered anordnades sex träffar hos Mötesplats Bergkristallparken. Ingen åldersgräns fanns då målet var att nå en bred publik och skapa en naturlig mötesplats för skapande. Temat för skapandet var ”Måla en tygväska” och museet erbjöd material och hjälp. Aktiviteterna hölls måndag till onsdag veckorna 25 och 26. Sammanlagt deltog 68 personer varav 55 var under 20 år. I Studion hölls skapande verk-

Utställningskoordinator Tanja Axelryd håller visning i serien *Lunchpaus* vid Maria Nordins verk, sal 13 våning fem.

stad under ledning av två konstpedagoger utifrån två olika teman, ”Mer färg! Vi målar på påsar” och ”Skulptera mera”. Aktiviteterna hölls under veckorna 24 och 25. Sammanlagt deltog 26 personer varav 17 var under 20 år.

Specialvisningar

Under året genomfördes ett antal populära specialvisningar på kvällstid med varierade teman. Målet var att erbjuda öppna visningar som visar hur konsthistorien kan belysa samtida fenomen och ge fördjupad förståelse för samhällsdiskussionen i dag, samt fördjupande visningar i årets olika utställningar. I årets tre nyöppnade utställningar hölls specialvisningar med respektive curator. Övriga teman valdes utifrån personalens specialkompetens och intresseområden. Några exempel på teman under 2023 var ”Visningar på finska, japanska och italienska”, ”Vincent van Gogh Olivskog, Saint-Rémy”, ”Glöm din dröm (alla hjärtans dag)”, ”Kvinnor i konsten”, ”Psykisk ohälsa i konsten” och samvisningar med Hasselblad Center. Sammanlagt genomfördes 22 specialvisningar där 473 personer deltog.

Den pedagogiska verksamheten i siffror

Under 2023 deltog 35 512 personer i 1 157 pedagogiska aktiviteter vid Göteborgs konstmuseum.

371 museilektioner
4 visningar för högre utbildningar såsom högskolor, universitet, folkhögskolor
146 bokade vuxenvisningar
111 utställningsintroduktioner (av värdskapet)
195 öppna visningar inklusive specialvisningar
31 tillfällen av *Lördag i Studion*
35 lovaktiviteter
84 kurstillfällen i samarbete med Folkuniversitetet, St Elisabets folkhögskola och Senioruniversitetet
19 kurstillfällen i egen regi
35 bebisvisningar
10 syntolkade visningar
9 visningar inom satsningen *Möten med minnen*
3 teckenspråkstolkade aktiviteter
8 syntolkade visningar
7 torsdagar med öppet för förskolor och lågstadieklasser

Övrig pedagogisk verksamhet

Under året genomfördes pedagogiska aktiviteter under Vetenskapsfestivalen, West Pride och Kulturkalaset. Pedagogiken anordnade teckenspråkiga aktiviteter, museilektioner, bebisvisningar, syntolkade visningar, visningar för personer med demensdiagnos, undervisning för Göteborgs universitet, kurser både med externa samarbetsparter och i egen regi samt lovverksamhet. Dessutom inleddes ett samarbete med Status Queer där en workshop genomfördes i samlingen. Pedagogiken deltog också i museets målgruppsarbete och implementeringen av metoder för detta. Sammantaget var 2023 ett år med många aktiviteter då flera nya grepp prövades. Målet framöver är att lägga tonvikt på kärnverksamheten (visningar, lektioner och förmedling av utställningsinnehåll) och att delta i förvaltningens genomlysning av pedagogrollen.

Lunchpaus nominerad till Årets pedagogiska pris

Göteborgs konstmuseum har de senaste åren fördjupat sitt Slow Art-koncept. Visningsformatet *Lunchpaus* utvecklades 2022 på initiativ av utställningskoordinator Tanja Axelryd. Lunchpaus är en 30 minuter lång visning i museets samlingar. Ingen anmälan krävs för medverkan och deltagarantalet är begränsat till cirka 15 personer. Under visningen möter två personer från museet gruppen framför ett utvalt konstverk. Fokus ligger på besökarens egen upplevelse av verket. Under året nominerades *Lunchpaus* till 2023 års pedagogiska pris som delas ut av Föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museer (FUISM).

Återstartprojekt Ungas skapande

I efterdyningarna av covid-19-pandemin kvarstod efterfrågan och förväntan på museet att erbjuda digitalt material samtidigt som bokningarna av museilektionerna minskade under våren. Den 1 september 2022 sjösattes återstartprojektet *Ungas skapande*, som finansierades av Statens kulturråd. Projektet beviljades medel om 570 000 kronor med syfte att stärka den digitala metodutvecklingen inom den pedagogiska verksamheten för att nå den unga publiken. Målet var att få tillbaka skolklasser till museet och att utveckla metoder för att länka samman det digitala utbudet med fysiska besök. Genom att undersöka lärarnas förändrade förutsättningar och behov kan den pedagogiska verksamheten bättre matcha sitt utbud till deras verklighet. I projektet ingick också att utveckla en användarvänlig hemsida. Projektet byggde vidare på de etablerade relationerna med skolor i museets prioriterade område, Tynnered. Under våren 2023 avslutades projektet, men det kommer att fortsätta att påverka pedagogikens prioriteringar och arbetssätt framöver.

VÄRDSKAP

Under hösten har värdskapsrollen utökats för att implementera en mer aktiv roll i utställningarna. I samband med *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* påbörjades ett aktivt värdskap i form av fördjupande visningar. Målet var att ge besökarna fördjupande information och kunskap om såväl utställningen som enstaka konstnärer och konstverk. Realiseringen utföll med tre fördjupande visningar som tog avstamp i de tre olika teman som utställningen är indelad i. Detta visade sig vara en lyckad form med aktivt och flitigt deltagande av besökarna. Samtliga tillfällen har haft minst 20 deltagare, och ofta så högt som 50 eller fler. De fördjupande visningarna påbörjades i september och är planerade att fortlöpa till utställningens slut.

Program

Göteborgs konstmuseum erbjuder ett varierat program av föreläsningar och kulturaktiviteter med koppling till museets utställningar, samling och övriga verksamhet. Under året har ett nära samarbete skett med Konstmuseets Vänner i Göteborg, HDK-Valand – Högskolan för konst och design, Göteborgs Konserthus/Göteborgs Symfoniker, Folkuniversitetet och Högskolan för scenkonst och musik. Dessa samarbeten har medfört att institutionerna fått ta del av varandras publik och digitala kanaler.

Föredragsserien för Konstmuseets Vänner i Göteborg, där museets personal föreläser för medlemmarna, fortsatte under våren med sju föreläsningar under tema ”Influenser och påverkan”. Under hösten gavs sju föreläsningar på temat ”Ljuspunkter – hopp om en bättre värld”.

Fri entré till utställningar och program erbjöds museets publik under tre dagar i samband med Museernas dag, Kulturkalaset och på Kulturnatta. Under Museernas dag den 6 maj firades museets hundraårsjubileum. Museet bjöd på tårta utanför entrén och firade med en fotoutställning om museets hundraåriga historia. Under Kulturkalasdagen den 3 september skapade *Queens of the kitchen*, en grupp kvinnor från Biskopsgården, en upplevelse där besökare kunde smaka på och se hur typiska rätter från Biskopsgården lagas, allt med inspiration från museets samling. Evenemanget skapades tillsammans med Jasmine Soufi, matentreprenör. Kulturnatta gav ett brett program med visningar i museets samling samt i utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* tillsammans med musikupplevelser med sång, dans och musik i Skulpturhallen.

Museet har även deltagit i stadens uppdragsgrupp med ansvar kring lokala evenemang med Göteborgs konstmuseums särskilda ansvar att uppmärksamma Tornedalingarnas högtidsdag den 15 juli, som genomfördes i samarbete med tidskriften *Meänmaa*.

Inom det publika programmet har de kontemplativa spåren med Slow Art-upplevelser fortsatt, dels genom visningen *Lunchpaus*, dels med meditationsvisning i *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa* (se rubriken ”Pedagogik”).

Sammanlagt genomfördes under året 65 programpunkter med 10 866 deltagare.

PROGRAMAKTIVITETER VID GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

Programaktiviteter i anslutning till utställningar

Sten A Olssons Kulturstipendium 2022
Konstnärssamtal
Jelizaveta Suska och Eric Magassa
Auditoriet 8 februari

Lee Bul
Slow art day – filosofisk visning med Mathias Tistelgren
Stenahallen 13 april

Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa
Meditationsvisning
Meditationslärare Pake Hall
Etagerna 12 januari

Konsthistoriepodden om Albert Edelfelt
Konstvetarna fil.dr Alexandra Herlitz och fil.dr Alexandra Fried
Etagerna 25 januari

Seminarium – Albert Edelfelt: konstnären, kosmopoliten, personen
Patrik Steorn, museichef, Eva Nygårds curator, Susanna Pettersson, museichef, Nationalmuseum, Maria Vainio-Kurtakko, forskare och författare. I samarbete med Folkuniversitetet
Auditoriet 7 februari

Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.
Specialvisning med curatorn, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 4 maj

Underbara färger! Nya perspektiv på göteborgskoloristerna
Seminarium
Kristoffer Arvidsson, forskningsledare, Per Dahlström, intendent för samlingen,
Patrik Steorn, museichef, Eva Zetterman, docent i konst- och bildvetenskap och universitetslektor i genusvetenskap vid Göteborgs universitet
Auditoriet 7 september

Filmvisning – *Livet är kort. Konsten är lång*
Filmregissör Pontus Hjorthén.
Auditoriet 13 september

Teoretisk kurs för vuxna
– *Den underbara färgen*
Göteborgskolorismen – ett vidare sammanhang, forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Göteborgskolorismen och den moderna konstnärsmyten, intendent Per Dahlström
Göteborgskolorismen bortom Göteborg – nordiska och internationella influenser, intendent Eva Nygårds
Kolorism i spåren av nya konstnärsfärger under tidigt 1900-tal, konservator Malin Borin
Göteborskolorismens slut – Vad hände sen?, konstpedagog Gringgo Solomon
Fem föreläsningar, Etagerna, våning sex, Studion 21 september–26 oktober

Kropp och färg – workshop för barn i *Den underbara färgen*
Danskompaniet SPINN
Nedre etage 24 september och 15 oktober

Specialvisning med curatorn, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 18 oktober

ÖVRIGA FÖRELÄSNINGAR VID GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

Fokus 8 mars – Två kvinnliga konstnärer i 1900-talets Göteborg, Saga Walli och Gunnel Kjellgren-Schultze
Charlotta Hanner Nordstrand
I samverkan med Konstmuseets Vänner i Göteborg
Auditoriet 8 mars

Bilder som upprör och berör
Fotograf Elisabeth Ohlsson Wallin
Auditoriet 24 maj
I samverkan med Konstmuseets Vänner i Göteborg och Folkuniversitetet

Makten, Staden, Konsten
Performance med konstnär Geraldine Juarez och föreläsning av forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Mellanetage 26 augusti
I samverkan med Göteborgs Konsthall

Places and Spaces – Konsert med rummen och konsten som medspelare
Anders Hagberg, professor HSM och musikstudenter från improvisationskurs
Entrén, Skulpturhallem och våning fem 11 oktober

Introduktion till Vincent van Goghs måleriteknik och färgerna som försvann
Konservator Malin Borin med efterföljande visning av Paul Gauguin av intendent Eva Nygårds
Sal 27 och 29 våning sex 25 oktober

Stafettsamtal med konstnär Julia Bondesson
I samverkan med Konstmuseets Vänner i Göteborg
Auditoriet 6 december

Sound #9, Ljud och rörelse
Ljudverk i samlingen skapat i samverkan med HDK-Valand – Högskolan för konst och design. Samarbetet resulterade även i en digital utställning via HDK-Valands hemsida från den 16 december 2023 till den 31 januari 2024.
Våning fem 16–17 december

KONSTMUSEETS VÄNNER I GÖTEBORGS KONSTKURS

Vårens konstkurs hade tema ”Influenser och påverkan”. Föreläsningarna ägde rum i Auditoriet.

Konst och psykiskt lidande – från Orfeusmyten till Lillhagens sjukhus
Johannes Nordholm, psykolog och konstvetare
24 och 25 januari

Drömmer robotar om elektriska får? En föreläsning om konst och teknologi
Intendent Johan Sjöström
4 och 5 april

Konsten som meme
Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
25 och 26 april

Att sätta färg mot färg. Göteborgskoloristernas stilistiska uttryck
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
2 och 3 maj

Göteborgskolorismen bortom Göteborg – nordiska och internationella influenser
Intendent Eva Nygårds
9 och 10 maj

Kreativitetens meander
Utställningskoordinator Tanja Axelryd
16 och 17 maj

Kopior och original. Om vårt förhållningssätt till konstverk i flera versioner
Intendent Per Dahlström
23 och 24 maj

Höstens konstkurs hade tema ”Ljuspunkter – hopp om en bättre värld”. Föreläsningarna hölls i Auditoriet.

Immanuel Kant om skönhet och moral
Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
12 och 13 september

Mot en vackrare vardag – konst och arkitektur i samhällets tjänst
Intendent Eva Nygårds 19 och 20 september

Carl Kylberg – ljusets målare
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
10 och 11 oktober

Intendent Johan Sjöström under invigningen av *Lee Bul*.

Olof Marsja under invigningen av *Camilla Boström och Olof Marsja. Stenastiftelsens kulturstipendium 2022*.

Museichef Patrik Steorn och författare och psykolog Lydia Sandgren under invigningen av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

Diana Orving, Martin Bergström, Sandra Backlund och Helena Hörstedt under invigningen av *Dialoger. Mode bortom det bärbara.*

Artificiell intelligens – Vart är konsten på väg?
Konstpedagog och värd Gringgo Solomon
17 och 18 oktober

Dialoger, kreativa möten och nya drömmar
Intendent Per Dahlström
24 och 25 oktober

Konsten läker alla sår. Konstens läkande kraft
Konstpedagog Jonna Kihlsten
7 och 8 november

”Framtiden är så ljus att jag måste ha solglasögon.”
Intendent Johan Sjöström
5 och 6 december

VERNISSAGE

Lee Bul
Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen, invigningstal av Sara Szyber, inredningsarkitekt och möbelformgivare. Invigningen teckenspråkstolkades.
Stenahallen 11 mars

Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus
Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen, invigningstal av Lydia Sandgren, författare, utställningen presenteras av curator och forskningsledare Kristoffer Arvidsson. Invigningen teckenspråkstolkades.
Mellanetage 22 april

Dialoger. Mode bortom det bärbara
Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen, Sandra Backlund, Martin Bergström, Helena Hörstedt och Diana Orving medverkade. Invigningen teckenspråkstolkades.
Entrén 12 maj

Camilla Boström och Olof Marsja. Stenastiftelsens kulturstipendium 2023
Museichef Patrik Steorn hälsade välkommen, invigningstal av Selma Olsson Åkefeldt, ledamot i Stenastiftelsens donationsråd. Camilla Boström och Olof Marsja introduceras av Patrik Steorn. Invigningen teckenspråkstolkades.
Stenahallen 2 december

ÖVRIGA PROGRAMAKTIVITETER

Lunchpaus
2 februari våning sex, Carl Kylberg, *Hemkomsten*
29 mars våning sex, Vera Nilsson, *Landskap från Öland*
3 maj våning sex, Richard Bergh, *Nordisk sommarkväll*
27 september våning sex, Carl Wilhelmson, *Juniafton*
16 oktober våning sex, Alfred Wahlberg, *Månsken, Fjällbacka*
25 oktober, våning sex, Maria Nordin, *Om mörkret*
6 december, våning fem, stillebenväggen
Lunchpaus är en visning med kontemplation och musik med utställningskoordinator Tanja Axelryd och intendent pedagogik Freja Holmberg.

Museernas dag – firande av museets hundrårsjubileum
I samarbete med Higab och GPS400 uppmärksammades hundraårsdagen med rörlig bild och fotografier från arkiven. Publika mötens enhetschef Janan Zapata Gutierrez och Per-Henrik Hartmann, vd Higab, hälsade välkommen och det bjöds på tårta utanför entrén. Museet erbjöd fri entré hela dagen. Under dagen gavs också Götaplatsvisningar av konstpedagog.
Flera platser i museet 6 maj

Götaplatsvisning, Göteborg 400 år
Götaplatsen 2 och 5 juni

Tornedalingarnas högtidsfirande
Poesi, musik och samtal i samarbete med tidskriften *Meänmaa*
Etagerna 15 juli

Kulturkalas
Queens of the kitchen. Kvinnor med olika matarv har tillsammans tolkat och skapat en upplevelse kring konst och mat. Visningar på tema ”Mat och konst i samlingen”.
Olika platser i museet 3 september

Spinnout
Danskompaniet SPINN
Utanför museet och i Entrén 24 september och 15 oktober

Barnens dag firas av Avenyföreningen med insamling till Världens barn
Lördag i studion – tema ”Hej häst”, fri entrén för barn och vuxna
Studion 7 oktober

Kulturnatta
Museet bjöd på fri entré och aktiviteter mellan klockan 18 och 22. Kvällen innehöll ett program med visningar av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, visningar på tema ”Mat i konsten” och ”Liv och död i konsten”. Musik av Anders Hagberg, flöjter, saxofon, sampling, Alicia Lazaro Arteaga, sång, sampling, elektronik, Anna Wennerbeck, dans, rörelse, sångskål i Skulpturhallen.
Flera platser i museet 27 oktober

FÖRELÄSNINGAR I SAMBAND MED BOKRELEASE

Ivar Arosenius – berättaren
Professor Mats Malm, Svenska Akademiens ständige sekreterare
Auditoriet 5 april

En annan Edith
Författare Nina Ulmaja
Auditoriet 18 oktober

Ringens återkomst. Texter om Tolkien och *Minnesbrunnen*
Författare Maja Hagerman
Auditoriet 8 november

FÖRELÄSNINGAR OCH VISNINGAR FÖR SLUTNA SÄLLSKAP

Presentation av Göteborgs konstmuseums arbete med MuseumPlus
Föremålsregistrator Kalle Väljemark, forskningsledare Kristoffer Arvidsson, intendent Per Dahlström, enhetschef utställningar och samlingar Anna Hyltze, intendent Eva Nygårds, konservator Malin Borin, konservator Victoria Skalleberg, konservator Mariateresa Pullano
Studiebesök av personal från Norrköpings Konstmuseum
Olika platser i museet 10 januari

Göteborgs konstmuseum, bevarande av samlingar
Konservator Petra Victor
Föreläsning för personal från Vestfoldmuseerna
Målerikonserveringsateljén 22 februari

Visning av samlingen med konst på papper för Konstmuseets Vänner i Göteborg
Föremålsregistrator Kalle Väljemark och konservator Victoria Skalleberg
Samlingen med konst på papper 5 april

Förhandsvisning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* för Konstmuseets Vänner
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 21 april

Visning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* för Nationalmuseums vänner
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 25 maj

Visning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* för kronprinsessan Victoria och landshövding Sten Tolgfors
Museichef Patrik Steorn och forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 25 maj

Visning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* samt *Lee Bul* för Nationalmuseums utställningsavdelning

Museichef Patrik Steorn, forskningsledare Kristoffer Arvidsson, curator Johan Sjöström, enhetschef utställningar och samlingar Anna Hyltze
Etagerna och Stenahallen 26 maj

Presentation av arbetsmiljön på Göteborgs konstmuseum för kommunalråd Blerta Hoti och Kulturnämndsordförande Pär Johansson
Petra Victor
Göteborg konstmuseum 16 juni

Konsten att flytta, föreläsning för Konstmuseets Vänner
Enhetschef utställningar och samlingar Anna Hyltze
Auditoriet 20 september

Presentation av arbetet med samlingsöversyn och visning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*
Intendent Momir Popović och forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Stenahallen och Eatgerna 3 oktober

Visning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* för kulturförvaltningens personal
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 24 oktober

Visning för studenter i estetik vid Göteborgs universitet
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Våning sex 8 november

Visning av samlingen för Konstmuseets Vänners nya medlemmar
Intendent Per Dahlström
Våning fem och sex 25 oktober

Föreläsning för masterstudenter i arkitektur vid Chalmers tekniska högskola
Enhetschef utställningar och samlingar Anna Hyltze
Auditoriet 31 oktober

Visning av *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* för Hasselblad Centers personal
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Etagerna 21 november

FÖRELÄSNINGAR OCH SAMTAL UTANFÖR MUSEET

Samtal om katalogen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*
Museichef Patrik Steorn och forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Konst-ig bokhandel, Stockholm 31 augusti

Föreläsning om *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
KV Konstskola, Göteborg 13 september

Föreläsning om *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Konstföreningen Akvatinten, Munkedal 20 september

Göteborg, konsten och göteborgskoloristerna
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson, författare Lydia Sandgren och museichef Patrik Steorn
Stadensscenen, Bokmässan, Göteborg 28 september

Konsthistoriskt seminarium: Underbara kolorister!
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Nationalmuseum, Stockholm 29 september

Göteborgskolorismen i nytt ljus
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson, författare Lydia Sandgren och museichef Patrik Steorn
Forskartorget, Bokmässan, Göteborg 30 september

Att sätta färg på en stad
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson, författare Lydia Sandgren och museichef Patrik Steorn
Mässans scen, Bokmässan, Göteborg 31 september

The Universal Language: A Project about Exhibitions of Abstract Art at the Gothenburg Museum of Art
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Föreläsning under konferensen *Museum and Avant-Garde: New Perspectives on Nordic Post-war Art and its Institutions*
Webbinarium, Århus universitet, Danmark 9 november

Den romantiska postmodernismen
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
KV Konstskola, Göteborg 15 november

Approaching Apocalypse
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson, medverkan i panelsamtal
Handelshögskolan, Göteborgs universitet 13 december

UNDERVISNING

Undervisning på kandidatprogrammet Medier, estetik och kulturellt entreprenörskap, föreläsning och seminarium
Intendent Per Dahlström och museivärd Gringgo Solomon
Göteborgs universitet 15 och 16 mars

Gästföreläsare på Institutionen för kulturvård
Konservator Mariateresa Pullano
Göteborgs universitet, löpande under mars–maj

Utlån på Göteborgs konstmuseum
Konservator Mariateresa Pullano
Föreläsning för studenter från Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet 17 maj

Introduktion till konservering
Konservator Mariateresa Pullano
Föreläsning för studenter från Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet 11 september

OMVÄRLDSBEVAKNING

Programsamordnare har uppdrag i valberedning för Svenska ICOM och valberedning för föreningen Genus i museer 2022–2024.

Enhetschef utställningar och samlingar har uppdrag att som representant för Sveriges Museer vara ledamot i Kulturrådets referensgrupp för avtal om upphovspersoners medverkans- och utställningsersättning 2023.

Externa relationer

Externa relationer innefattar alltifrån bemötande av besökare till kommunikation och marknadsföring. Enheten Kommunikation och marknad är en gemensam stödenhet för fem institutioner som ingår i avdelningen Göteborgs museer och konsthall. Uppdraget innefattar att tillgodose museernas och konsthallens behov av kommunikation och marknadsföring. Enheten driver och tar ansvar för kommunikationsprocessen i avdelning Göteborgs museer och konsthall i samverkan med verksamheterna. Grunden för enhetens uppdrag är att öka och bredda publiken, öka affären och stärka varumärkena.

KOMMUNIKATION OCH PUBLIKBEMÖTANDE

Göteborgs konstmuseum arbetar med olika instrument för att kommunicera museets verksamhet till publiken. Museets publik är inte begränsad till besökare i museet. Användare av kanaler som webbplats, webbkatalogen *Sök i samlingen*, Wikimedia Commons och sociala medier utgör även de museets publik. Några av dessa kanaler är inte bara marknadsföringsytor utan också mötesplatser för konst- och kulturintresserade där dialog mellan museet och besökare, liksom besökare sinsemellan, äger rum. Facebook och Instagram är centrala kanaler för att kommunicera och interagera med publiken.

Publikutveckling

Göteborgs konstmuseum arbetar aktivt med publikutveckling, däribland med målgruppsarbete för att med utställningar och annan verksamhet nå ut till olika typer av besökare. Under 2022 inleddes ett målgruppsarbete vid museet under ledning av Niels Righolt från CKI (Center for Kunst & Interkultur).

Metoden som museet i och med detta antog som arbetssätt kallas för ACED, utvecklad av det EU-finansierade projektet ADESTE+. ACED står för Audience Centered Experience Design och utgår ifrån att det är kultursektorns ansvar att möjliggöra deltagande för medborgarna i samhället. Metoden presenterar olika modeller och tillvägagångssätt för kulturinstitutioner att tänka kring publik, publikbehov och deltagarmöjligheter. ACED är ett verktyg för att arbeta mer publikcentrerat genom att undersöka och möta

en heterogen publiks olika behov och önskemål. ACED är ett resultat av observationen att verklig, positiv förändring vad gäller publikdiversitet och en heterogen publiks tillit till institutionen, förutsätter att institutionen arbetar tillsammans med olika grupper och utgår ifrån deras uttalade behov och önskemål.

Målgruppsarbete ingår i de samtal som förs inför att en utställning beslutas. Efter att beslut tagits om att en utställning ska visas på museet får projektledare och målgruppsansvarig i uppgift att ta fram ett förslag på vilka målgrupper som är aktuella för utställningen. Under det initiala uppdragsmötet fattas ett beslut kring inriktning samt hur omfattande målgruppsarbetet bör eller kan vara för den aktuella utställningen. Ledningsgruppen bär ansvar för att utbud och målgrupper varieras och att arbetet i sin helhet följs upp och utvärderas enligt de uppsatta målen.

Projektledare och målgruppsansvarig(a) medarbetare säkerställer att målgruppsarbetet ges utrymme i projektmötenas dagordning och att resultaten från målgruppsarbetet genomsyrar produktionen i de delar där det är lämpligt.

Under 2023 har arbetet med att implementera ACED fortsatt. Detta har skett både genom det fördjupade målgruppsarbetet till *Den underbara färgen* och genom att ta fram ett personasbibliotek och en handbok i metoden.

Instagram, *Lee Bul*.

KOMMUNIKATION OCH MARKNADSFÖRING

Kommunikation och marknad ansvarar för planering av kommunikationen. Enheten arbetar för att hålla publiken uppdaterad om och väcka intresse för utställningar, programutbud och övrig verksamhet som pågår i museets regi. Enheten ansvarar för verksamhetens webbplats och övriga digitala kanaler samt pressbearbetning. Den genomför marknadsundersökningar, följer upp och kommunicerar statistik från tillgängliga källor samt genomför förstudier och analyser när det är relevant för utveckling av kommunikationen. Vidare ansvarar enheten för upphandling av kommunikationstjänster och intern projektledning i samarbete med upphandlade byråer. Enheten arbetar med avdelningsgemensamma kampanjer, marknadsplan och aktiviteter för museets butik, samt strategisk och operativ kommunikation i projektet för om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum.

Marknadsföring av utställningar, samling och programaktiviteter

Marknadsföring av Göteborgs konstmuseums utställningar, samling och programaktiviteter innefattar information på museets webbplats, annonsering i tryckt och digital media, digi-

Banner, *Kunstkritikk, Lee Bul.*

tala vernissageinbjudningar, information via museets sociala medier, i det avdelningsgemensamma nyhetsbrevet samt i kalendarier. För årets fyra utställningsöppningar (och en pågående utställning) har annonsering utifrån budget och målgrupp skett i dagspress samt riktade medier inom främst konst- och kulturområdet. Museet har annonserat (digitalt och print) i dagspress riktad mot närområdet (*Göteborgs-Posten*), regionalt (till exempel *Bohusläningen* och *TTELA*) samt i fack- och populärpress som *Omkonst*, *Konsten.net*, *Kunstkritikk*, *Artlover*, *Elle*, *Nöjesguiden*, *Göteborg Film Festival* och *Kupé*. Information om utställningar och tillhörande programaktiviteter (i urval) har även kommunicerats i ett antal kalendarier och guider som *ADA*, *Artlover*, *Konstkalendern*, *Konst i Göteborg*, *Konstguiden*, *Konstperspektiv*, *GP-guiden*, *goteborg.com* och *goteborg.se*. Flertalet utställningar under året marknadsfördes även med vepor på museets fasad.

En större marknadsföringsinsats gjordes för utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*. Kampanjen startade i sociala medier samt i breda och publika kanaler för att skapa kännedom om utställningen och nå en främst lokal och regional målgrupp med banners i *Göteborgs-Posten* och flera regionaltidningar. Under sommaren riktades fokus på turister genom en två veckors kampanj på stadsinformationstavlor runt om i Göteborg och annonsering i bland annat *Utmärkt Göteborg* och sommarupplagor av *Kupé* och *Göteborgs-Postens* Två Dagar.

Kampanjen kompletterades under året med en två veckors kampanj i lokaltrafiken, banners i *Svenska Dagbladet* och *Dagens Nyheter*, digitala konstmagasin som *Omkonst* och *Konsten.net* samt annonser i *Göteborgs-Postens* Två Dagar, *Nöjesguiden* och *Kupé*. Utöver detta distribuerades flyers till bibliotek, kulturhus, kaféer, restauranger och butiker runt om i Göteborg.

Annons, *Göteborgs-Posten*, Två Dagar, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

Kommunikation i digitala medier

Året 2023 har varit ett rekordår för museets digitala kommunikation med fler besök än någonsin tidigare till museets webbplats och stort engagemang i sociala medier.

Museets webbplats är navet för den digitala kommunikationen. Det är en stabil kanal för information om öppettider, nyheter, program och utställningar men också för kvalitativt innehåll för digitala besökare. Under året har flera satsningar gjorts på digitala fördjupningar inom ramen för utställningsproduktionen i form av artiklar om enskilda konstverk och konstnärer. Ett mer redaktionellt innehåll på webbplatsen ökar både antalet besök och den tid som varje besökare spenderar på webben. Att publicera fördjupande kunskapsinnehåll på webbplatsen ger också en bättre beständighet och sökbarhet över tid – vilket i förlängningen ger fler besök.

Innehållsproduktionen till webbplats och sociala medier har präglats av utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*. Med utställningskatalogen som bas har det publicerats fördjupningar om verk och konstnärer som drivit mycket trafik till webbplatsen. Museet har också testat det nya formatet Zoomer som gör det möjligt för publiken att interagera med verk digitalt genom att zooma in på olika delar av dem för att förstå komposition och teknik tillsammans med en berättelse om konstnären. Zoomer har också använts för två interaktiva stationer i den fysiska utställningsmiljön.

Målet för museets närvaro i sociala medier är att öka medvetenheten om museets verksamhet från samlingen till aktuella utställningar, projekt och aktiviteter. Inläggen ska lyfta fram alla relevanta delar av verksamheten och ge kunskap och perspektiv. Under året har museet publicerat innehåll som relaterar till de aktuella utställningarna, programverksamheten, nyheter samt serien *#veckansverk*, vars syfte är att ge en pedagogisk ingång till verk i museets samling. Flera av inläggen i serien *#veckansverk* hör till de som har skapat mest engagemang hos de digitala besökarna.

Även i sociala medier har verk från utställningen om göteborgskolorismen skapat mycket engagemang då det ofta figurativa och färgstarka tilltalet i målningarna fungerar bra i de sociala flödena. Men även nyförvärv och innehåll från utställningen *Dialoger. Mode bortom det bärbara* har givit goda effekter.

Banner, *Elle, Dialoger. Mode bortom det bärbara.*

Besök på webbplatsen
2023: 385 000
2022: 196 889
2021: 147 478

Följare i sociala medier
Facebook: 15 106 (2022: 14 246)
Instagram: 21 516 (2022: 19 005)

Press och media

Kommunikation och marknad arbetar löpande med pressbearbetning för att skapa uppmärksamhet kring museets verksamhet via pressmeddelanden, pressvisningar och direktkontakter med journalister och redaktioner, främst i samband med att nya utställningar öppnar.

En nyckel till framgång är rutinen med ett gemensamt pressmeddelande som går ut från Göteborgs museer och konsthall halvårsvis med kommande utställningar, vilket har genererat förhandsartiklar och gjort att flera utställningar har hamnat på olika topplistor. Det har skapat förväntan och gett stor nationell spridning.

Utöver nya utställningar har museet uppmärksammats i samband med konstinstallationen *Drömmarnas monument*, som visades på Götaplatsen som en del av en utställning på Göteborgs Konsthall. Konstmuseets tilltänkta förvärv av en del av verket avbröts efter att det målats över av en av konstnärerna i samband med en konflikt konstnärerna emellan. Göteborgs konstmuseum omnämns också i artiklarna om Rembrandts målning *Batavernas trohetsed till Claudius Civilis* på grund av museets tidigare utställning med verket.

Under 2023 nämndes Göteborgs konstmuseum i cirka 908 artiklar eller inslag i svenska medier av de totalt cirka 2 757 som stadens museer och konsthall förekom i. Artiklarna och inslagen om Göteborgs konstmuseum nådde totalt cirka 118,7 miljoner läsare/lyssnare/tittare i Sverige.

Antal artiklar print, webb, eter: 908
(850 föregående år)
Bruttoräckvidd: 118,7 miljoner
(104,8 miljoner föregående år)
Annonsvärde*: 35,6 miljoner kronor
(31,7 miljoner kronor föregående år)

Utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* fick mest uppmärksamhet följt av *Lee Bul* såväl nationellt som regionalt och lokalt.

*Annonsvärdet visar kostnaden för att köpa motsvarande annonsutrymme i de aktuella medierna, oberoende av hur stort utrymme Göteborgs konstmuseum får i artiklarna. Radio och tv ingår inte i annonsvärdet. Kalendarier ingår ej i underlaget. Källa: Infomedia.

Affisch, *Lee Bul.*

Lee Bul: 80 artiklar
Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus: 100 artiklar
Dialoger. Mode bortom det bärbara: 14 artiklar
Camilla Boström och Olof Marsja. Stenastiftelsens kulturstipendium 2023: 7 artiklar

Pressröster

”Jag försöker febrilt komma ihåg när jag senast hade en sådan omskakande och mångbottnad konstupplevelse i Göteborg.” *Lee Bul*, Sara Arvidsson, ”Lee Bul på Göteborgs konstmuseum”, *Göteborgs-Posten* 2023-03-10.

”Det är ett arv som tyvärr aldrig riktigt fått den centrala plats i svensk konsthistoria som det förtjänar. Just därför vill jag påstå att detta kan vara en av årets viktigaste svenska utställningar. Missar ni den har ni bara er själva att skylla. Ni har ett helt år på er.” *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, Dan Jönsson, ”Vild, vacker och visionär Göteborgskolorism”, *Dagens Nyheter* 2023-05-20.

”’Dialoger: Mode bortom det bärbara’ är sammantaget en imponerande och på flera sätt tänkvärd utställning som uppenbarligen har ställt de deltagande modeskaparna inför flera praktiska och kreativa utmaningar.” *Dialoger: Mode bortom det bärbara*, Boel Ulfsdotter, "'Dialoger. Mode bortom det bärbara' på Göteborgs konstmuseum", *Göteborgs-Posten* 2023-05-13.

”Stipendiatutställningen på konstmuseet är en värld av färg, blommor och sensualism där undergången känns underbar. Stiftelsen kunde inte ha gjort ett bättre val”. *Camilla Boström och Olof Marsja. Stenastiftelsens kulturstipendium 2023*, Sara Arvidsson, ”Stenastiftelsens kulturstipendium 2023 – Camilla Boström och Olof Marsja”, *Göteborgs-Posten* 2023-12-01.

PUBLIKUNDERSÖKNINGAR

Under året genomfördes en varumärkesundersökning med invånare i Västra Götaland med uppgift att ge ökad kunskap om målgruppens varumärkeskännedom och inställning till respektive varumärke/museum. Det gjordes även en turistundersökning på plats på respektive museum. Under året har det även gjorts undersökningar om Museernas dag, utställningen *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* samt löpande på plats på museet.

Källor: Mantap Global, Enkätfabriken.

Flyer, fyra motiv, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*
© Karin Parrow/Bildupphovsrätt 2024.
© Ragnar Sandberg/Bildupphovsrätt 2024.
© Inge Schiöler/Bildupphovsrätt 2024.

Regional varumärkesundersökning, slutsatser i sammandrag

- Göteborgs konstmuseum har en kännedom på 67,8 procent (64,3 procent 2022).
- Göteborgs konstmuseum tillhör ett av de fyra museer i Göteborg som respondenterna i varumärkesundersökningen tyckte var mest intressanta (42,5 procent).
- Att det är ett museum som verkar intressant anses vara den allra viktigaste faktorn vid val av museum, därefter att museet är prisvärt och på tredje plats att det har trevlig personal/bra service.
- Undersökningen visar att 67,4 procent använder Google eller liknande sökmotor när de ska hitta information om museer i Göteborg, 43,5 procent besöker museets webbplats och 15,5 procent frågar vänner och bekanta.
- När det gäller information och nyheter från museer i Göteborg har flest respondenter angett att de vill ha information från en webbplats (57,7 procent), via sociala medier (20,9 procent) eller via e-post (18 procent).

Turistundersökning, slutsatser i sammandrag

- På Göteborgs konstmuseum kommer majoriteten av besökarna från Sverige (56 procent).
- Tyskland (9 procent) är det land som har störst andel besökare utöver Sverige följt av Storbritannien (7 procent) och Norge (6 procent).
- Av de som har svarat att de bor i Sverige var 53 procent från Göteborgs kommun. 36 procent var inte från någon kommun som tillhör Göteborg med omnejd.
- 55 procent har besökt Göteborgs konstmuseum tidigare.
- De allra flesta besökte museet på grund av att det verkade intressant (54 procent). Det var även många som ville se en särskild utställning (39 procent).
- När besökarna blir tillfrågade om hur de fick information om Göteborgs konstmuseum svarar 40 procent att de har sökt via en sökmotor, 39 procent att de känner till museet sedan tidigare och 16 procent att de fått tips från någon.

Forskning

Göteborgs konstmuseums forskningsavdelning instiftades 2008 med finansiellt stöd under tre år av Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur. Avsikten var att bygga upp ett dynamiskt forskningscentrum i samverkan med det omgivande vetenskapssamhället för att bedriva forskning om och kring museets samling. I uppdraget ingår att undersöka och granska samlingen, öka kunskaperna om Göteborgs konstliv och berika utställningsverksamheten med fördjupande studier och kritiska perspektiv.

Forskningen bedrivs i fristående projekt men också i anslutning till särskilda utställningar och som fördjupande perspektiv på museets samling. Forskningsprojekten involverar museets forskare liksom externa forskare från Sverige eller utlandet. Ett flertal projekt har tagit form av större tvärdisciplinära samarbeten.

Forskningsresultaten tillgängliggörs genom publikationer, utställningar, konferenser, föredrag och museets webbplats. I museets skriftserie *Skiascope* publiceras regelbundet forskningsprojekt på teman knutna till museer, konsthistoria och Göteborgs konstliv. Samtliga publikationer i skriftserien finns tillgängliga som nedladdningsbara pdf-filer från museets webbplats. Vid sidan av *Skiascope* medverkar forskningsavdelningen i produktionen av forskningsbaserade utställningskataloger och böcker om samlingen men också i textproduktion till utställningar, beståndsdatabas, webbplats och sociala medier.

I Göteborgs konstmuseums årstryck, som även det är tillgängligt från webbplatsen, dokumenteras museets verksamhet i en forskningsunderstödjande publikation. Grundforskning kring samlingen tillgängliggörs genom webbkatalogen *Sök i samlingen*. Där kan besökare söka efter konstnärer och verk, och till ett stort antal poster få fram bilder på verk ur samlingen, faktauppgifter, pedagogiska texter, utställningshistorik och litteraturreferenser motsvarande informationen i en resonerande katalog.

Under året har forskningen inbegripit forsknings- och utställningsprojektet *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* och ansökningar.

FORSKNINGSPROJEKT

Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus

Forskningsavdelningen har under året avslutat arbetet med ett större projekt om göteborgskoloristerna som resulterade i en utställning och en forskningsbaserad utställningskatalog för vilka forskningsledare Kristoffer Arvidsson var curator och redaktör (se rurbikerna ”Utställningar” och ”Publikationer”).

Utställningen utgick från forskningsprojektets resultat som förutom i katalogen redovisades i väggtexter, fördjupande bildspel, folder

Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus, katalog.

och digitala fördjupningssationer. De nya perspektiv som presenterades på riktningen handlar om ett bredare urval av göteborgskolorister än de fem namn som tidigare rönt överlägset mest uppmärksamhet, om att sätta in göteborgskolorismen i en längre kronologi med föregångare och efterföljare samt att placera in riktningen i ett geografiskt sammanhang och peka på likheter och kontakter med dansk och norsk kolorism, som ofta var starkare än till måleri i andra dela av Sverige. Såväl utställningen som forskningsprojektet syftade vidare till att distansera sig från de föråldrade och starkt personbiografiska tolkningsperspektiv som tidigare dominerat. Utställningen strukturerades i stället efter några teman: ”Psykisk sjukdom och konstnärligt skapande” respektive ”Västkusten – badmotiv och vitalism” på Övre etage, ”Människan och samhället”, ”Myten om konstnären som gränslöst och självförbrännande geni”, ”Andra berättelser bortom kärntruppen” och ”Levande skildringar av en snabbt växande stad” på Mellanetage, samt ”Vidare krets av göteborgskolorister” och ”Efterföljare – en stark lokal identitet att omfamna eller förkasta” på Nedre etage. I sal 24 och 25 på våning sex fanns två teman: ”Koloristiska pionjärer” och ”Skandinaviska kolorister”.

I katalogen medverkade nio forskare och författare med nyskrivna essäer. Här var ämnet sambandet mellan skapande och mental sjukdom, konstnärsmyten, badmotiv och vitalism, staden som inspiration och socialt rum, stildrag och konstnärliga metoder, jämförelser med tysk expressionism, konsthistorieskrivning och konstmarknad. Medverkande forskare var författaren och psykologen Lydia Sandgren, fil. dr Per Dahlström, intendent för samlingen vid Göteborgs konstmuseum, docent Patrik Steorn, museichef vid Göteborgs konstmuseum, Håkan Wettre, tidigare intendent för den moderna samlingen vid Göteborgs konstmuseum, fil.dr Kristoffer Arvidsson, forskningsledare vid Göteborgs konstmuseum, Andrea Kollnitz, docent i konstvetenskap vid Stockholms universitet, Eva Zetterman, docent i konst- och bildvetenskap och universitetslektor i genusvetenskap vid Göteborgs universitet, Jeff Werner, professor i konstvetenskap vid Stockholms universitet, samt Martin Gustavsson, docent i ekonomisk historia verksam vid Score, Stockholms centrum för forskning om offentlig sektor (se rubriken ”Publikationer”).

Utställningskatalogen har uppmärksammats med en rad programpunkter i och utanför Göteborg, bland annat på Bokmässan (se rubriken ”Program”).

Recensioner och presskommentarer i urval:

"Göteborgskoloristerna visas i nytt ljus", TT-artikel 2023-04-21.

Oscar Svanelid, "Göteborgskolorismen var aldrig någon hellströmsk powerballad", *Göteborgs-Posten* 2023-04-22.

Broney Skogström, "Tiden är kommen för Evert Taubes okända syster att få upprättelse", *Smålandsposten* 2023-04-29.

Karin Holmer, "Kolorismen i ett vidgat perspektiv", *Omkonst* 2023-05-11.

Dan Jönsson, "Vild, vacker och visionär Göteborgskolorism", *Dagens Nyheter* 2023-05-21.

Dan Backamn, "Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus. Plågsamt intensivt och nervigt måleri", *Svenska Dagbladet* 2023-07-09.

Måns Hirschfelt, Kulturnytt, *Sveriges Radio P1* 2023-08-09.

Göran Greider, "Det här är grunden till kulturkriget", *Dagens Etc*. 2023-10-04.

Maria Bennmalm, "Den underbara färgen", *BTJ-häftet* nr 11 2023.

Rune Lindström, "Göteborgs konstmuseum i bild – Del 02 – Den underbara färgen", *BoBorg.se* 2023-12-30.

Annika Nordin, "Åke Göransson, gossen och grodan", *Konsten.net* 2024-01-07.

Mikaela Blomqvist, "Missa inte konstnären som råkade tända eld på sig själv", *Göteborgs-Posten* 2024-04-02.

Forskningsansökningar

Som en av sexton tillfrågade institutioner bjöds Göteborgs konstmuseum in att ansöka om medel från Riksbankens Jubileumsfond för att i puplikt tillgänglig form gestalta av fonden tidigare finansierad forskning. Bland de forskningsprojekt som fonden tidigare beviljat medel för, valde museet två projekt som berör mediering av katastrofer och profetiska föreställningar om undergången. Det ena är *From Pompeii to Fukushima: Time, intermediality and transregional imaginaries in disaster discourse* inom ämnet idé- och lärdomshistoria vid Uppsala universitet (2013–2015) med professor Anders Ekström som projektledare. Det andra är *Religion and the Natural Sciences in Early Modern Scandinavia* inom ämnet idé- och lärdomshistoria vid Lunds universitet (2013–2015), lett av docent Håkan Håkansson. I november kom beskedet att Göteborgs konstmuseum tilldelats 6,7 miljoner kronor för projektet. Arbetet ska resultera i en utställning med verk ur såväl den egna samlingen som betydande inlån och nyproducerade verk i olika medier, en utställningskatalog med nyskrivna essäer samt en rad programaktiviteter.

Utställningen har fått arbetsnament *Tidens slut. Undergångskonst från Dürer till AI*. Den kommer ett visas i Etagerna från februari 2025 till januari 2026 och åtföljs av en utställningskatalog som fördjupar perspektiven. Ämnet berör människans skiftande sätt att förhålla sig till undergång och katastrofer genom historien. Tematiken har hög aktualitet då undergångshot i dag har en stark medial närvaro. Utställningen är tänkt att gestalta undergångens skiftande uttryck och betydelse genom möten mellan konstverk från olika epoker och medier. Den scenografiska gestaltningen i utställningsrummet kombineras med pedagogiska texter, filmer och programverksamhet. Museet kommer på detta sätt att bjuda in publiken till utmanande konstupplevelser som väcker nyfikenhet på forskningen och stimulerar till reflektion kring temat.

Göteborgs konstmuseum har även sökt finansiering för ett projekt som syftar till att digitalisera, registrera och fördjupa kunskapen om museets unika samling av äldre grafik från omkring 1450–1800. Museet har tilldelats medel för projektet från Stiftelsen Anna Ahrenbergs fond för vetenskapliga m.fl. ändamål, Rådman och fru Ernst Collianders stiftelse för välgörande ändamål och Jakob Wallenbergs Stiftelse, Särskilda fonden. Projektet innefattar skanning av grafiska blad, ommontering och förvaring i syrafria kapslar samt registrering. Forskningsinsatser kring attribuering, konstnärer, gravörer, teknik, konstmarknad, proveniens

med mera görs för att fördjupa kunskapen om samlingen. Samlingen uppmärksammas genom återkommande inlägg på sociala medier.

SAMARBETEN

Samarbetet med Den Hirschsprungske Samling i Köpenhamn kring ett forskningsprojekt om judiska konstsamlare har fortsatt under året. Projektet ska undersöka likheter och skillnader mellan familjen Hirschsprung i Köpenhman och Fürstenberg i Göteborg, deras gärning som konstsamlare och relation till samhället. Vilken betydelse spelade judiska konstsamlare i konstens och konstlivets utveckling i Skandinavien under det sena 1800-talet och vilken betydelse hade deras judiska identitet i sammanhanget? Projektet involverar musiechef docent Patrik Steorn och forskningsledare fil.dr Kristoffer Arvidsson från Göteborgs konstmuseum, forskarna fil.dr Alexandra Herlitz, Göteborgs universitet och fil.dr Charlotta Nordström, museichef Rasmus Kjærboe, Den Hirschsprungske Samling, forskaren Søren Blak Hjortshøj och museumsinspektör Sara Fredfeldt Stadager, Judiska museet Köpenhamn.

DOKUMENTATION

Databasarbete

Arbetet med forskning till webbkatalogen över museets samling, *Sök i samlingen*, har fortsatt under året med ett flertal publicerade texter. Till museet inkomna publikationer gås igenom av forskare som noterar på vilka sidor museets verk är omnämnda och avbildade, information som därefter registreras i databasen och visas i anslutning till respektive verkspost i webbkatalogen.

Årstryck

Årstrycket tillhandahåller information om museets verksamhet till allmänheten och fungerar samtidigt som dokumentation till nytta för det interna museiarbetet, samarbetspartner och framtida forskning. Årstrycket för 2022 redigerades av forskningsledaren i samverkan med museets medarbetare.

Medieframträdanden

Kristoffer Arvidsson intervjuad av Alexandra Herlitz och Alexandra Fried, ”Samtal pågår: Göteborgskolorismen i nytt ljus”, 23 min, *Konsthistoriepodden* 2023-06-08.

Publik-
ationer

UTSTÄLLNINGSKATALOGER

Lee Bul
Redaktör: Johan Sjöström
Grafisk form: AOKI
Göteborgs konstmuseum
Göteborg 2023
Häftad
Format: 81 sidor
ISBN: 978-91-984601-9-3
Pris: 165 kr

Dialoger. Mode bortom det bärbara
Producent: Andrea Hasselrot
Redaktör: Johan Lindberg
Författare: Patrik Steorn och Daniel Björk
Grafisk form: Magnus Klahr
Göteborgs konstmuseum i samarbete
med Skarp Projects och Studio Bon
Göteborg och Stockholm 2023
Mjukband
Format: 79 sidor
Pris: 225 kr

Den underbara färgen.
Göteborgskolorismen i nytt ljus
Redaktör: Kristoffer Arvidsson
Författare: Kristoffer Arvidsson, Per Dahlström, Martin Gustavsson, Andrea Kollnitz, Lydia Sandgren, Patrik Steorn, Håkan Wettre, Jeff Werner och Eva Zetterman
Grafisk form: Karl Stefan Andersson
Göteborgs konstmuseum och Appell Förlag
Göteborg och Stockholm 2023
Format: 382 sidor
Mjukband
ISBN: 978-91-988152-4-5
Finns även i engelskspråkig upplaga,
ISBN: 978-91-988152-6-9
Pris: 285 kr

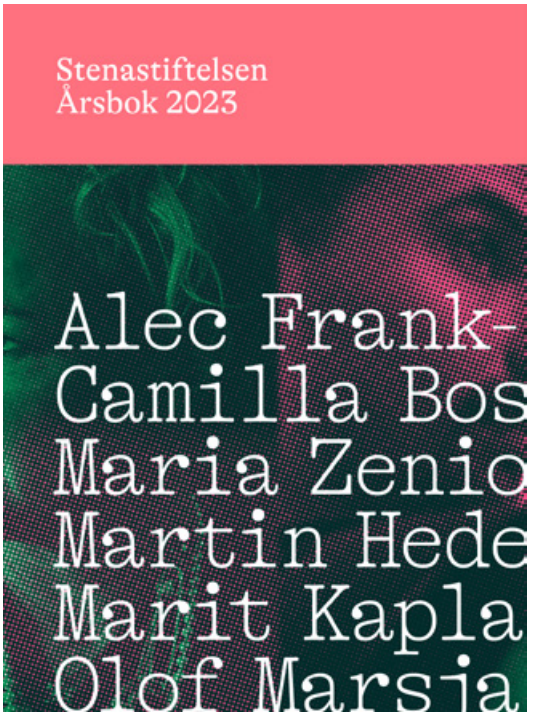

Stenastiftelsen. Årsbok 2023
Redaktörer: Sara Michaëlsson och Magnus Haglund
Författare: Sara Michaëlsson
Fotograf: Peter Claesson et al.
Grafisk form: Jonatan Sahlin
Språk: Svenska
Göteborgs konstmuseum och Sten A. Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur
Göteborg 2023
Mjukband
Format: 210 sidor
ISBN: 978-91-986555-3-7
Pris: 100 kr

ÖVRIGT

Göteborgs konstmuseum. Årstryck 2022
Redaktör: Kristoffer Arvidsson
Författare: Kristoffer Arvidsson et al.
Grafisk form: Jonatan Sahlin
Göteborgs konstmuseum, Göteborg 2023
Mjukband, 134 sidor
ISSN 0432-126X

Bibliotek

Göteborgs konstmuseums bibliotek har en unik samling konstböcker, främst med anknytning till museets samling. Här finns konstnärsmonografier, böcker om konstteori och konsthistoria, utställningskataloger och kataloger över olika museisamlingar. Biblioteksbeståndet består av cirka 20 000 volymer. Under året har det utökats med 76 nya titlar, främst genom det utbyte Göteborgs konstmuseum har med 161 museer över stora delar av världen men även genom inköp. Museet har under året skickat *Stenastiftelsen. Årsbok 2022* och *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa* till utbytesmuseerna.

Bibliotekets bestånd registreras sedan 2006 i den nationella biblioteksdatabasen LIBRIS. För närvarande finns 4 681 titlar registrerade där. Övriga titlar är sökbara via bibliotekets kortkatalog. Museets bibliotek är ett referensbibliotek och materialet kan studeras på plats. Biblioteket används främst av museets personal. Forskare och, om särskilda skäl föreligger, även andra externa besökare är välkomna att efter överenskommelse besöka biblioteket. Bibliotekarien besvarar även förfrågningar via telefon eller e-brev.

Under året har museets faksimilsamling varit föremål för en större genomgång inför museets planerade om- och tillbyggnad.

Göteborgs konstmuseums bibliotek samarbetar med andra museibibliotek i Göteborg i den museibiblioteksgrupp som bildades 2008. Biblioteket har även samarbete med andra konstbibliotek, främst i Göteborgsregionen, via medlemskap i konstbiblioteksföreningen ARLIS/Norden.

Museibutik

Museibutiken erbjuder ett brett urval produkter som knyter an till museets verksamhet, främst ett rikt sortiment av konstlitteratur med en välsorterad avdelning för arkitektur och fotografi. Förutom museets egna publikationer som utställningskataloger, boken om samlingen och skriftserien *Skiascope*, säljer butiken vykort med motiv av många av museets mest efterfrågade verk.

Sett till omsättning och vinst var 2023 det starkaste året för Göteborgs konstmuseums butik på över tio år. Bidragande orsaker till detta var den goda publiktillströmningen till museet och att butikens sortiment på ett bra sätt matchade museets utbud.

Butiken fick en bra start på året, mycket tack vare att utställningen med Albert Edelfelt fortsatte in på det nya året. Under denna utställning såldes många affischer och vykort, både sådana som museet låtit trycka upp och sådana som köpts in från samarbetspartnern Konstmuseet Ateneum. Utställningens slut sammanföll med starten av årets bokrea och dessa aktiviteter bidrog ömsesidigt till varandra. Bokrean nådde detta år ut till en mer blandad publik än tidigare. När bokrean stängde tog årets stora dragplåster vid, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*. Denna utställning bidrog till att våren, som brukar vara en relativt lugn period för butiken, var ovanligt stark. Till utställningen tog butiken fram en mängd profilprodukter (affischer, vykort och magneter), som tillsammans med svensk och internationell litteratur utgjorde ett uppskattat sortiment. Katalogen sålde slut redan i slutet av sommaren, vilket föranledde en nytryckning.

Sommaren blev den starkaste någonsin för butiken. Utöver *Den underbara färgen* lockade *Lee Bul* många både nationella och internationella besökare. Många svenskar turistade hemma 2023 samtidigt som många utländska turister valde Sverige. Försäljningen fortsatte att vara stark under hösten då utställningen med årets Hasselbladspristagare Carrie Mae Weems bidrog till starkt intresse. Året avslutades med en ovanligt bra julhandel för butiken med hjälp av framgångsrik marknadsföring i sociala medier.

Arbetet med museets webbutik har fortsatt under året. Sortimentet har utökats och marknadsförts i större omfattning än tidigare. Webbutikens försäljning ökar stadigt. Museet kommer att lägga mer arbete på webbutiken under 2024.

Museibutiken har varit medarrangör av en rad event under året med höstens föreläsningar med Nina Ulmaja och Maja Hagerman som två höjdpunkter (se rubriken ”Program”).

Nyförvärv till samlingen

Bianca Maria Barmen (f. 1960)
Collector on the Beach, 2021, olja på gips, 73 × 60 × 80 cm (kan variera), GKM 2023-1
Inköpt genom Galleri Hammarén, 114 998 kr
© Bianca Maria Barmen/Bildupphovsrätt 2024

Sandra Ikse (f. 1945)
Mor och barn framför höghus, 1975, gobeläng i ull och lin, 182 × 122 cm, GKM 2023-3
Inköpt från konstnären, 200 000 kr
© Sandra Ikse/Bildupphovsrätt 2024

Małgorzata Mirga-Tas (Polen/Rumänien f. 1978)
Diana Nyman pasio peskro khier (Diana Nyman nära hennes hem), 2022,
textil applikation och akrylmåleri, 200 × 190 cm, GKM 2023-5
Inköpt genom Foksal Gallery Foundation, 364 800 kr

Beck & Jung (Holger Bäckström 1939–1997 och Bo Ljungberg 1939–2007)
Komposition med prickar, 1972, screentryck på multipla akrylglasskivor, 60 × 60 cm, GKM 2023-12
Inköpt genom Uppsala Auktionskammare, 3 875 kr inkl. avgifter
© Beck & Jung/Bildupphovsrätt 2024

Maria Nordin (f. 1980)
Om mörkret, 2016, akvarell på papper, 148 × 242 cm, GKM 2023-15
Inköpt genom Galleri Magnus Karlsson, 89 600 kr
© Maria Nordin/Bildupphovsrätt 2024

Lovisa Sköld (f. 1985)
Brun kappa, 2022, olja på duk, 80 × 80 cm, GKM 2023-16
Inköpt från konstnären, 48 750 kr

Emilia Nurmivaara (Finland f. 1992)
Warmth, 2023, olja på duk, 161 × 128, GKM 2023-17
Inköpt genom Gallery Poulsen, 45 500 DKK

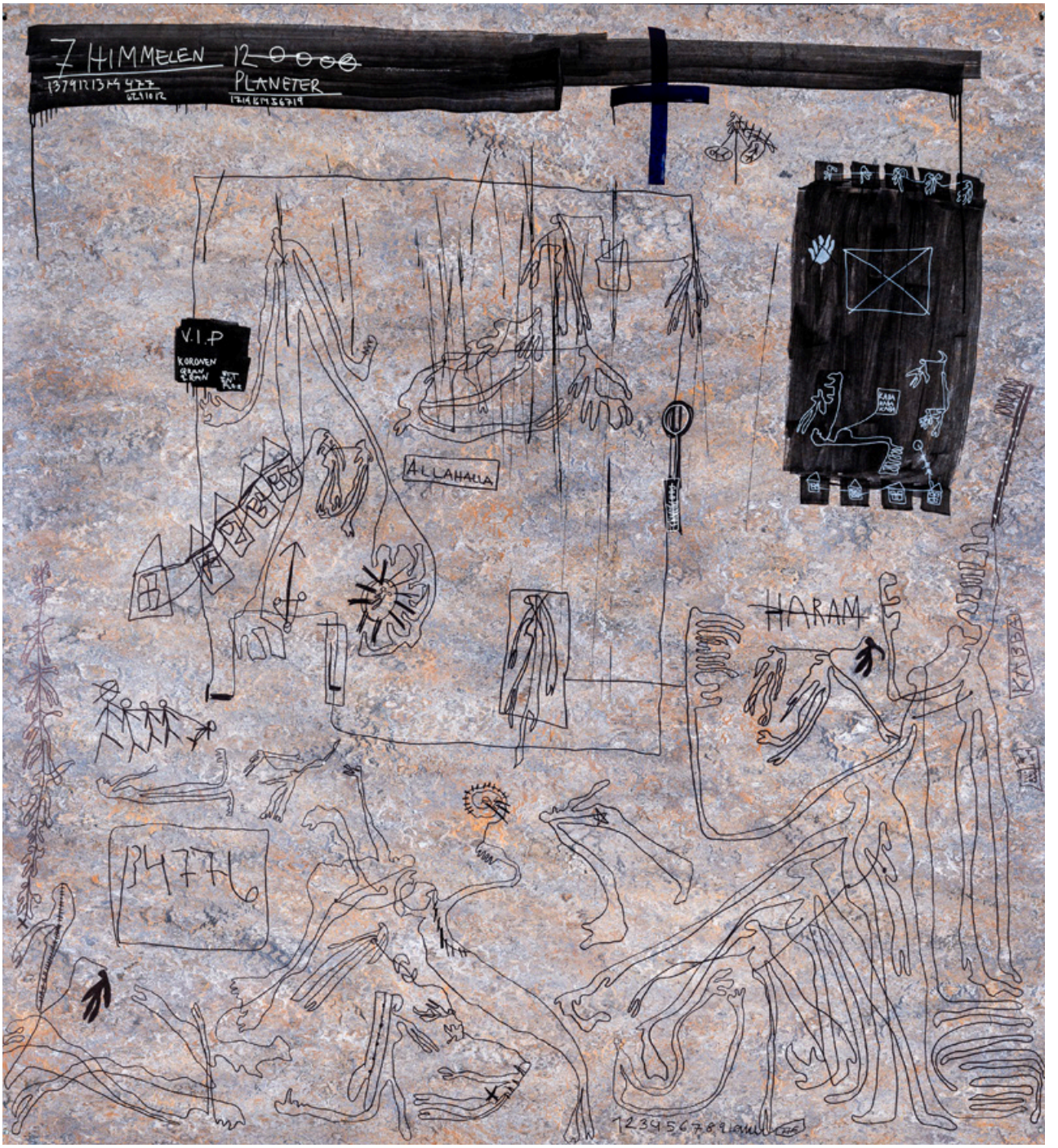

Fatima Moallim (Ryssland/Sverige f. 1992)
Mecca, 2021, tusch på linoleum, 202 × 190 cm, GKM 2023-18
Inköpt genom Belenius, 126 000 kr

Birger Simonsson (1883–1938)
Mansporträtt, utan år, olja på duk, 63 × 53 cm, GKM 2023-19
Inköpt genom Bukowskis, 16 300 kr inkl. avgifter

Jenny Magnusson (f. 1970)
Spill, 2023, trä, bemålat trä, papper och metall, 20 × 197 × 35 cm, GKM 2023-20
Inköpt från konstnären, 45 000 kr

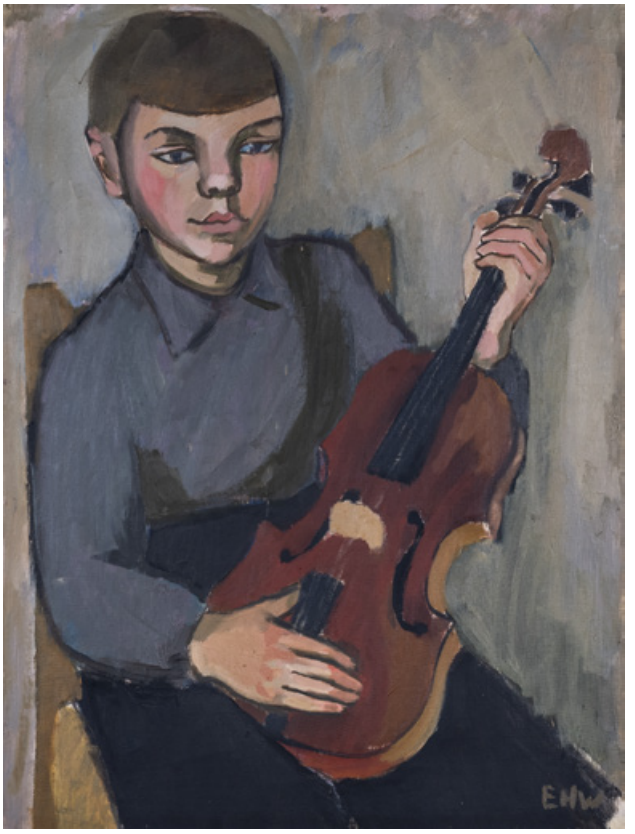

Elsa Hansson-Winnberg (1913–1987)
Gosse med fiol, 1945, olja på duk, 66,5 × 50,5 cm, GKM 2023-21
Inköpt genom Crafoord Auktioner, Stockholm, 2 913 kr inkl. avgifter

Thea Ekström (1920–1988)
Komposition 18 VII, 1962, lackfärg på pannå, 91,5 × 60,8 cm, GKM 2023-22
Inköpt genom Bukowskis, 23 400 kr inkl. avgifter
© Thea Ekström/Bildupphovsrätt 2024

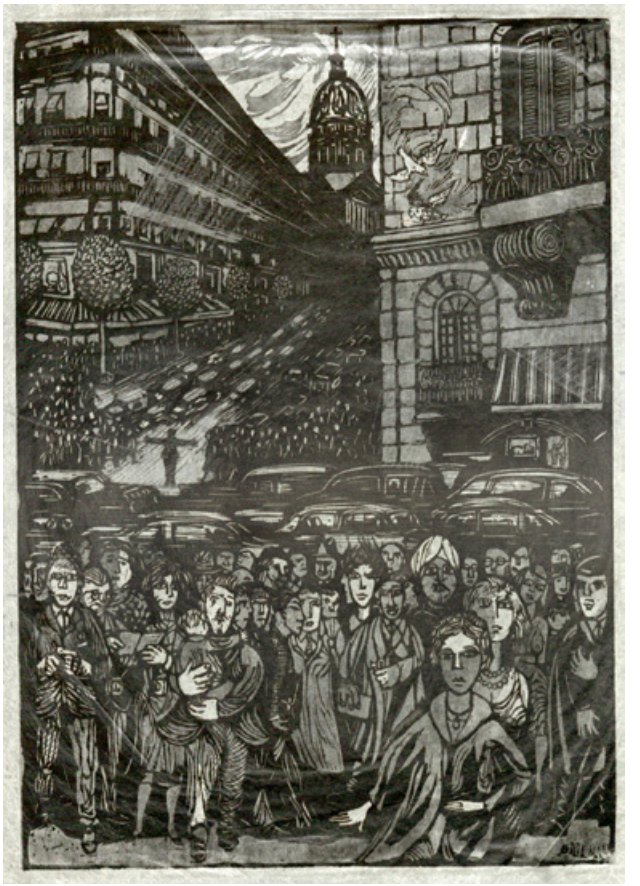

Torsten Billman (1909–1989)
Kring ett bord, Masthugget, 1940–1941, träsnitt på papper, 11 × 16 cm, GKM 2023-24
Sjukhuskorridor, 1946, träsnitt på papper, 21 × 17 cm, GKM 2023-25
Metropol, Paris, 1962, träsnitt på papper, 33 × 24 cm, GKM 2023-26
Kungstigern, 1972, träsnitt på papper, 12 × 17 cm, GKM 2023-27
Älgskyttarna, 1979, träsnitt på papper, 19 × 24,8 cm, GKM 2023-28
Inköpta från privatperson, 5 000 kr för de fem verken
© Torsten Billman/Bildupphovsrätt 2024

KUNGSTIGER.
SKAPAD ATT
LEVA VID FLOD-
STRÄNDER OCH
I BAMBUSKOG
SNART UT-
ROTAD AV
MÄNNISKAN.
HÖJES JAKT-
GIFT-FÄLLOR
BILLMAN

SÅ LAJA AV BÄGGE
PIPERNA LADDA OM
PÅ DIREKTEN
SEN BÖRJA HAN
KNÄA
SKÅL!
DEN JA
SVEDDE
MULEN PÅ
TAR JA NOG
I MORN & ITT!
BRA JAG SKÖT
KALVEN KON
LÄMNAR INTE
DEN I
NATT
EN FRYS
TILL ÅT
GUMMAN
SKA JAG
HA!
SKJUTA
BJÖRN I
LAPPLAND
O ELEFANT
I AFRIKA
VÅRE
LIVAT
JAG HADE JAKT TILL
LEVEBRÖ. VI
INTT FÖR FÖRNÖJELSE
HADE FÖRSYN FÖR
DJUR. MARKER O
LIVETS
NÖD-
TORFT
DU SKULLE
HÅLLT HÖGRE. NU
TOG SKOTTET
I HASERNA
JAG FICK
SKOTT PÅ ÄLG-
KON-LIKA FÖR-
BANNAT SPRANG HON
BILLMAN.

Bibi Lovell (f. 1945)
Demonstration i Mölndal, 1981, gobeläng i ull, 76 × 92 cm, GKM 2023-30
Inköpt från privatpersons dödsbo, 25 000 kr
© Bibi Lovell/Bildupphovsrätt 2024

David Selander (f. 1992)
Berget som svalde solen, 2023, inkjetutskrift på papper, 70 × 70 cm, GKM 2023-31
Apelsinsorbet, 2023, inkjetutskrift på papper, 70 × 70 cm, GKM 2023-32
#1191, 2023, inkjetutskrift på papper, 70 × 70 cm, GKM 2023-33
Inköpta från konstnären, 32 500 kr för de tre verken

Anna Maria Ehrenstrahl (1666–1729)
Allegori över våren, 1687, 122 × 146 cm, olja på duk, GKM 2023-34
Inköpt genom Stockholms Auktionsverk, 200 000 kr

Kent Lindfors (f. 1938)
Vagnen, 1976, olja på duk, 105 × 137 cm, GKM 2023-2
Gåva av Inger och Björn Öjerskog 2023
© Kent Lindfors/Bildupphovsrätt 2024

Andreas Gedin (f. 1958)
Driftwood, 2013, installation, varierande mått beroende på installation, GKM 2023-4
Gåva av konstnären 2022

Tord Lager (1942–2015)
Vänd dig om och se efter var du är, 1970, olja på duk, 103 × 145 cm, GKM 2023-6
Gåva av Maria Lager och Emelie Lager, döttrar till Tord Lager 2023
© Tord Lager/Bildupphovsrätt 2024

Kjellåke Gerinder (f. 1943)
Förort 1, 1972, blyerts på papper, 98 × 128 cm, GKM 2023-7
Förort 2, 1972, blyerts på papper, 98 × 122 cm, GKM 2023-8
Förort 5, 1972, blyerts på papper, 98 × 128 cm, GKM 2023-9
Förort 8, 1972, blyerts på papper, 90,5 × 122 cm, GKM 2023-10
Gåva av konstnären 2023

Joe Hedlund (f. 1936)
Påsk, 1965–1972, gouache och bläck på papper, 60 × 41,5 cm, GKM 2023-23
Gåva av framlidne Björn Axlund genom Lillemor Vigström 2023
© Joe Hedlund/Bildupphovsrätt 2024

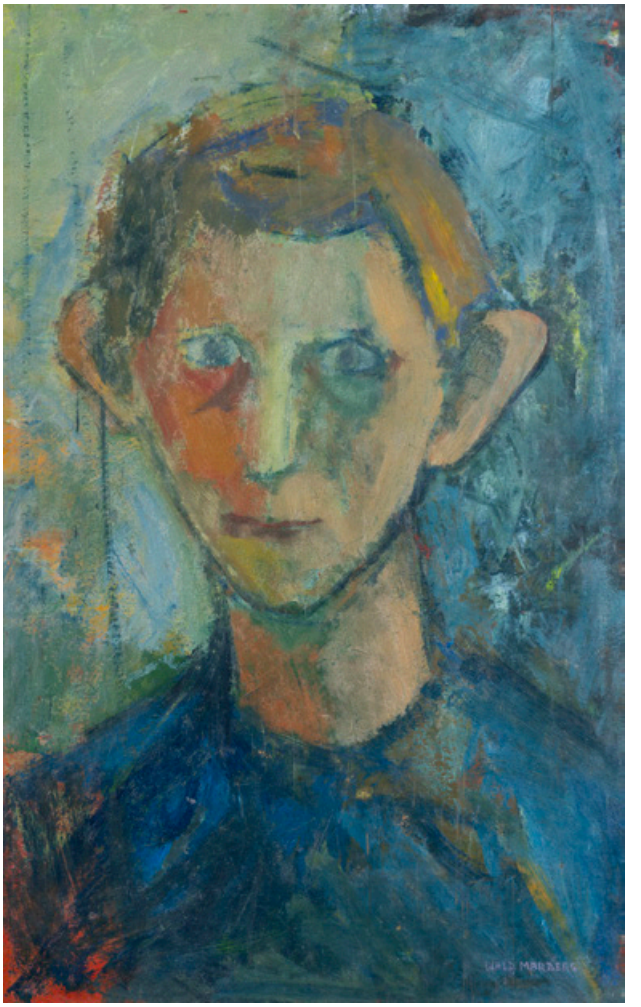

Waldemar Marberg (1924–1993)
Självporträtt, 1948, olja på panå av kartong, 50 × 31 cm, GKM 2023-29
Gåva av Kerstin och Ove Jönsson 2023

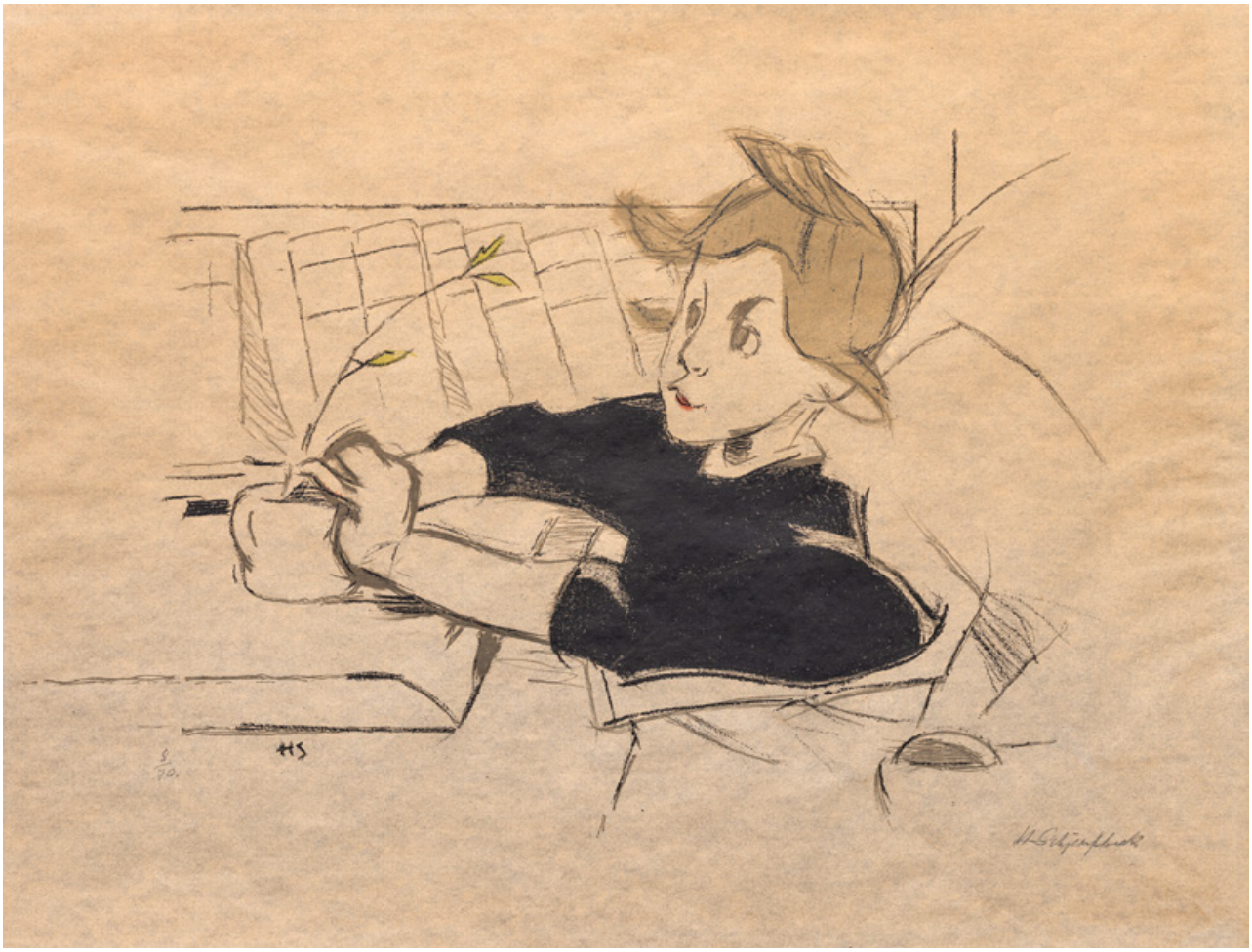

Helene Schjerfbeck (Finland 1862–1946)
Konvalescenten, 1938–1939, litografi på papper, 50 × 66,5 cm, GKM 2023-35
Gåva av Elisabeth Söderman 2023

Marcus-Gunnar Pettersson (f. 1987)
Illustrationer till Barnens bästa bibel, 2020, gouache och akvarell på papper, BBV 1/2023–BBV 25/2023
Gåva av Barnboksbildens Vänner 2023

Åke Göransson (1902–1942)
Utan titel, utan år, olja på duk, 69 × 50,3 cm, GKM 2023-13
Överfört från Göteborg Konst

Ivan Ivarson (1900–1939)
Blommor, utan år, olja på pannå, 32 × 37,9 cm, GKM 2023-14
Överfört från Göteborg Konst

Inköp till Göteborgs konstmuseums samling görs helt med fondmedel från privata donationer.

Nyförvärv statistik

Antal förvärvade verk: 35
Antal förvärvade verk av kvinnor: 13
Antal förvärvade verk av män: 21
Antal förvärvade verk av konstnärsgrupp: 1
Antal konstnärer som verk förvärvades av: 27
Antal kvinnor som verk förvärvades av: 13
Antal män som verk förvärvades av: 14

Det har förvärvats:

13 målningar (6 av kvinnor, 7 av män)
7 grafiska blad (1 av en kvinna, 5 av en man, 1 av en konstnärsgrupp (2 män))
5 teckningar (1 av en kvinna, 4 av en man)
3 textila verk (3 av kvinnor)
3 fotografi (3 av en man)
2 skulpturer (2 av kvinnor)
1 installationer (1 av en man)
Illustrationer till 1 barnbok (1 av en man)

De förvärvade konstnärerna föddes:

1600–1699: 1 (1 kvinna)
1850–1899: 2 (1 kvinna, 1 man)
1900–1909: 3 (3 män)
1910–1919: 1 (1 kvinna)
1920–1929: 2 (1 kvinna, 1 man)
1930–1939: 4 (4 män)
1940–1949: 4 (2 kvinnor, 2 män)
1950–1959: 1 (1 man)
1960–1969: 1 (1 kvinna)
1970–1979: 2 (2 kvinnor)
1980–1989: 3 (2 kvinnor, 1 man)
1990–1999: 3 (2 kvinnor, 1 man)

Nationalitet på de förvärvade konstnärerna:

Svensk: 24 (10 kvinnor, 14 män)
Finländsk: 2 (2 kvinnor)
Polsk-Romsk: 1 (1 kvinna)

Förvärvsomständigheter

Antal gåvor: 11 (1 verk av en kvinna, 10 verk av män)
Antal inköp: 22 (12 verk av kvinnor, 9 verk av män, 1 verk av en konstnärsgrupp (2 män))
Överförda från Göteborg Konst: 2 (2 verk av män)

Föremåls-registrering

Föremålsregistratorn ansvarar för registrering av museets föremål i föremålsdatabasen MuseumPlus och för webbpubliceringen av poster i den publika katalogen *Sök i samlingen*. I arbetsuppgifterna ingår övervakning och underhåll av databasen och rutiner kring denna i kontakt med det företag som levererar systemet. Museets föremålsregistrator ansvarar vidare för hantering av samlingen med konst på papper. Under året var föremålsregistratorn även engagerad i det avdelningsgemensamma projektet *Samlingskollen*, med syfte utveckla en app för att stötta flyttprocesser. Appen tas fram i samarbete med det statliga forskningsinstitutet Research Institutes of Sweden (RISE).

MuseumPlus

MuseumPlus, som först installerades 2010 och uppdaterades 2018, är ett arbetsverktyg för flertalet medarbetare på Göteborgs konstmuseum, i högre eller mindre omfattning beroende på ansvarsområde.

Under året har det löpande hållits utbildningar för medarbetare som använder systemet. Det har gjorts individuellt för att möjliggöra att varje introduktion kan anpassas till respektive medarbetares arbetsuppgifter. Den avdelningsgemensamma arbetsgruppen för MuseumPlus har fortsatt kommit att fokusera på utveckling och uppdatering av systemet.

Arbetet med att registrera nyförvärv och publicera föremåls- och konstnärsposter i *Sök i samlingen* har fortsatt under året. MuseumPlus används av många olika funktioner på museet. Att det under året har tillkommit eller justerats 37 220 av 116 545 internt tillgängliga poster visar på detta.

eMuseumPlus

Museets webbkatalog *Sök i samlingen* (eMuseumPlus) har varit tillgänglig för allmänheten sedan augusti 2012 och nya poster publiceras allteftersom. Totalt har 502 nya poster publicerats i *Sök i samlingen* under året. Vid årsskiftet 2023/2024 innehöll katalogen 10 127 poster och hade besökts 21 000 gånger.

QR-koder används till enskilda verk i samlingen och i presentationer med museets verk på museet och hos depositionsmottagare. QR-koderna länkar till verkens föremålsposter i *Sök i samlingen* där mer information finns om verken.

Wikimedia Commons

Under 2021 genomfördes det avdelningsgemensamma projektet *2021 bilder*, med syfte att fritt tillgängliggöra bilder med utslocknad upphovsrätt ur förvaltningens museisamlingar på Wikimedia Commons. Under 2023 publicerades ytterligare 62 bilder som tillägg till de 537 som sedan tidigare fanns tillgängliggjorda. Ett antal bilder var vid årets slut länkade till 483 Wikimediaartiklar och dessa genererade tillsammans 6 071 789 sidvisningar. P.S. Krøyers *Hipp, hipp, hurra! Konstnärsfest på Skagen* (1887–1888) genererade 2 110 072 sidvisningar.

Foto-grafering

Museets fotograf ansvarar för dokumentation av utställningar och hängningar för arkiv och press, fotografering av verk i samband med bildbeställningar samt skanning av äldre negativ och diabilder samt bildbearbetning. Bildbeställningar inkluderar fotografering av konstverk till publikationer och pressbilder till utställningar, bilder av konst efter externa förfrågningar, besiktningsbilder i samband med in- och utlån, depositionsbilder och bilder till föreläsningar. Kataloger, böcker och affischer fotograferas till museibutikens webbbutik och annan marknadsföring. Fotografen dokumenterar även pressvisningar och vernissager. För fortsättningen av projektet *2021 bilder*, som syftar till att tillgängliggöra högupplösta bilder på verk där upphovsrätten gått ut via Wikimedia Commons, har fotografen under året fotograferat verk och därefter bearbetat och tillhandahållit högupplösta digitala bilder.

Verk i mindre format fotograferas i fotoateljén medan större verk fotograferas på plats i sal eller i tillfälligt upprättad fotostudio i Auditoriet. Inför fotografering av ramade verk monteras målningen ur ramen för bästa resultat, dessutom fotograferas baksidan.

Fotografen matar in komprimerade bilder i databasen MuseumPlus där de automatiskt visas i anslutning till varje post. Därutöver har fotografen ansvar för museets fotoarkiv, som innehåller bilder i olika format som papperskopior, negativ, diapositiv och digitala bilder i olika filformat.

Under året har ett nytt vidvinkelobjektiv köpts in för dokumentation av utställningar.

BILDUTLÅN

Mot en avgift tillhandahåller Göteborgs konstmuseum bilddokumentation av museets konstverk till utställningskataloger, böcker, tidskrifter med flera ändamål. Under 2023 lånades 39 bilder ut, vilket är färre än 2022 då totalt 60 bilder efterfrågades. Göteborgs konstmuseum ser en markant minskning av bildförfrågningar varje år då fler och fler museisamlingar, inklusive Göteborgs konstmuseum, har valt att släppa bilder fria för användning. Göteborgs konstmuseum publicerade 500 högupplösta bilder på Wikimedia Commons under 2021. Arbetet fortsätter och bilder släpps successivt. Genom att tillgängliggöra fler fria högupplösta bilder bidrar museet till att öka tillgängligheten till och sprida kunskap om museets samling. Tillgängliggörandet gäller verk där konstnärens upphovsrätt gått ut.

Konser-vering

Museets konservatorer svarar för preventiv och aktiv konservering av museets samlingar. Konservatorerna hanterar verk som hängs i basutställningar eller tillfälliga utställningar, lånas ut eller deponeras till andra institutioner. Det preventiva arbetet innefattar att skapa förutsättningar för en god miljö i utställningsrum och magasin samt att iordningställa hållbara monteringar för enskilda verk. Det aktiva konserveringsarbetet innebär åtgärder som säkerställer konditionen på konstverk i museets samlingar. Konservatorerna arbetar även med att tillgängliggöra information om konservering till allmänheten, studenter vid Göteborgs universitet och andra museer, till exempel genom rådgivning, ateljévisningar och föreläsningar. Museets konservatorer samverkar i nätverk för utbyte av erfarenheter, medverkar i en nationell dialog kring lagförslag på museiområdet och deltar i utveckling av internationell museistandard inom Svenska institutet för standarder (SIS).

UTLÅN

Verk ur Göteborgs konstmuseums samlingar är ofta eftersökta av andra museer, nationellt som internationellt. I samband med låneförfrågningar gör konservator efterforskning och riskbedömning gällande fastighet, klimat, säkerhet och arbetsrutiner inför presumtiva utbyten med andra museer. För utlånen används ändamålsenliga lådor och andra preventiva åtgärder för att förebygga skador och nedbrytning under transport. Vissa transportlådor konstruktionsritas av konservator. Lådbeståndet omstruktureras, gallras och policy för lådbeställning utvecklas kontinuerligt. Göteborgs konstmuseum är inte längre validerat eller godkänt av Transportstyrelsen enligt förordningen (EU) nr 185/2010 samt (EG) nr 300/2008 då fastigheten i nuvarande skick inte motsvarar ställda krav för validering. En om- och tillbyggnad är således angeläget för den fortsatta utställningsverksamheten.

Under 2023 har 69 verk lånats ut. I utlånsärenden som krävt kurir har kurir övervakat installering och nedtagning på plats eller digitalt. Protokoll för konditionsbesiktning av verken har upprättats. Många verk som lånats ut har behövt aktiv konservering i olika omfattning och verk på papper har ommonterats med mikroklimatram. Mer omfattande åtgärder behövdes bland annat för målningen *Näcken* av Ernst Josephson med konsolidering av det flagande färgskiktet. Konso-

Detaljbild från mikroskop som visar missfärgningar från tejp på Ilon Wiklands illustration *Jag ska tala om det för mamma! (ur Madicken)*, 1960, tusch på papper, 11,8 × 9 cm, Göteborgs konstmuseum, BBV 109–2004.

lidering krävdes även för målningen *Venus från Urbino* av Ernst Josephson, som även genomgick reducering av fernissa, retuschering samt plangöring av buligheter i duken. Josephsons målning *Göthilda Fürstenberg* åtgärdades för ett flammigt uttryck i fernissan genom reducering av denna i de mest mörknade och fläckiga partierna. För skulpturen *Nature morte* av Berit Lindfeldt förstärktes den inre bärande konstruktionen, vilket möjliggör en säkrare presentation. Till långtidsutlån utfördes konservering av bland andra verk Helge Lindahls *Skål och bägare* med generell plangöring, montering på ny kilram och tillverkning av ny prydnadsram.

UTSTÄLLNINGAR

Konservator medverkar i utställningsarbetet för att säkerställa att konsten hanteras och installeras på ett säkert sätt. Detta gäller såväl inlånade verk som verk ur museets egen samling. Arbetet innebär bland annat övervakning av ljus- och klimatförhållanden. Konservator medverkar vid upp- och nedpackning vid inlån samt, då behov föreligger, genom iordningställande av verk ur samlingen för visning. Det kan handla om aktiva konserveringsinsatser, inramning av verk med mera. Under året har 5 utställningar och cirka 406 verk har tagit konservatorerna i anspråk. Till dessa har konditionsprotokoll synats eller upprättats och konditionsbesiktning utförts. Vissa långivare skickar kurirer med verken. Under året tog konservatorerna emot 3 kurirer, varav några genom digital överkvakning. Digitalt kurirskap och mottagandet av digitala kurirer har krävt fortsatt kompetensutveckling i dialog med inlånande institutioner och utveckling av nya arbetssätt.

Ett flertal verk till utställningar har krävt aktiva konserveringsinsatser. Det gäller till exempel verk till *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, för vilken Inge Schiölers *Rödhårig modell* krävde konsolidering av flagande färgskikt. Två inlånade målningar till en kommande utställning om Charlotte Mannheimer, *I växthuset* och *Porträtt av Fru Lisa Mannheimer*, har genomgått konservering. Till utställningen med Stenastipendiater spändes två större målningar av Camilla Broström upp på blindramar.

Som förberedelse inför den kommande utställningen med Ilon Wikland 2024, gjorde papperskonservator och ansvarig utställningsintendent en resa för att besöka konstnärens födelsestad Haapsalu i Estland, där ett museum tillägnas hennes illustrationer. Konservatorn fick möjlighet att granska samlingen och utvärdera förutsättningarna inför de kommande inlånen, med många användbara insikter och återkopplingar. Under hösten fortsatte projektet med insamling av illustrationer. Inom sin praktik vid museet studerade och planerade Laura Dikovic, från Institutionen för kulturvård vid Göteborgs universitet, konserveringsbehandlingar av Ilon Wiklands tidigaste illustrationer från början av 1960-talet. Dessa var skadade av gamla tejprester. För att bättre förstå materialen och deras kemiska strukturer analyserades mikroskopiska prover av pappersfibrer och rester av tejp med hjälp av tek-

Konservator Mia Dolk-Flodin i arbente med Olof Marsjas skulptur i utställningen *Stenastiftelsens kulturstipendium 2023*.

nisk utrustning såsom polariserad mikroskopi och IR-FTIR. Resultaten var mycket användbara under senare framgångsrika konserveringsinsatser då det gällde att välja rätt lösningsmedel för avlägsning av missprydande fläckar.

DOKUMENTATION

Dokumentationen är ett led i arbetet för att strukturera bevarandearbetet men syftar även till att tillgängliggöra korrekt teknisk information om museets verk på nätet. Museets konservatorer arbetar kontinuerligt med att registrera kondition och åtgärdsbehov för verk i samlingen i museets beståndsdatabas MuseumPlus.

Under 2023 har det löpande arbetet med konserveringsdokumentation i MuseumPlus resulterat i drygt 300 nya konserveringsposter med struktur- och konditionsbeskrivning. För 257 av dessa har åtgärdsförslag upprättats med prioriteringsordning för åtgärd. Cirka 120 poster med beskrivning av konserveringsåtgärd och använda konserveringsmaterial har skapats. Under året har två surfplattor köpts in för bland annat inventering inom samlingsöversynen där uppgifter och bilder till MuseumPlus nu går att lägga till direkt i databasen.

Av de 525 skulpturer som befinner sig i huvudbyggnaden har 169 verk fotograferats högupplöst under 2023, vilket innebär att totalt 289 skulpturer fotograferats sedan två år tillbaka. Övriga 69 skulpturer har fotograferats av museets fotograf i arkivbildsstandard medan resterande sedan tidigare har arkivbild. Verken har fotograferats från minst fyra sidor i formaten RAW och JPEG. Bilderna har utförts i en kvalitet som gör det möj-

Konservering av Johan Fredrik Höckerts *Flickhuvud*, bilden till höger visar undersökning med UV-ljus.

ligt att publicera dem i *Sök i samlingen* samt att på sikt ha en god bild av verkens status utan att behöva ta fram dem ur externmagasineringen.

PREVENTIV OCH AKTIV KONSERVERING

Preventiva åtgärder som exempelvis rengöring och ny montering av baksidesskydd och syrafria passepartouter hör till konservatorernas vanligaste arbete med museets konstverk. Under året har 121 konstverk genomgått aktiva konserveringsåtgärder varav vissa varit mer genomgripande. Större åtgärder har till exempel utförts på Axel Sjöbergs målningen *Vårvinter*, vars generella flagning krävde omfattande konsolidering. Verk inhämtade från lång exponering vid deposition har visat betydande skadebilder, som Gerhard Munthes målning *Norskt landskap Öjeren* som har åtgärdats för större plandefekter, revor i duken samt en ojämn missprydande fernissa. Inom samlingsöversynen har verk krävt konservering för att kunna fotograferas representativt, till exempel Johan Fredrik Höckerts *Flickhuvud* som genomgått avlägsning av svårlösliga retuscher och en mycket gulnad fernissa.

I begreppet preventiv konservering ingår uppgiften att skapa det klimat som möjliggör tillgänglighet till museets samlingar nu och i framtiden. Klimat utgörs av temperatur, luftfuktighet, luftkvalitet och ljus. Därav övervakas och styrs museets klimat dygnet runt. Det gäller klimatet i utställningsrum för tillfälliga utställningar, som måste uppfylla långivares och Kammarkollegiets krav, men också basutställningar och magasin. Samtliga klimatvärden registreras och lagras i en databas. Klimatmätare och ljusmätare avläses kontinuerligt och skickas till ackrediterat klimatlaboratorium för kalibrering och underhåll. Salarna för tillfälliga utställningar uppfyller kraven på ett stabilt klimat. Klimatet i övriga utställningssalar och magasin är däremot inte tillfredställande för museets uppdrag.

Konservator arbetar kontinuerligt tillsammans med andra sakkunniga hos fastighetsförvaltaren Higab, Göteborgs Energi samt energieffektiviseringsföretaget KTC och analys- och teknikkonsultföretaget WSP för att utveckla och förbättra klimatsstyrning och energieffektivisering men större investeringar och fortsatt arbete behövs för att museets klimatanläggning skall fungera fullvärdigt i hela byggnaden. Det finns exempelvis behov av isolering av tegelväggarna i salar som är placerade i hörnlägen i den äldre fastigheten. Driftstörningar har krävt ökad manuell bevakning och hantering för att säkerställa ett stabilt inomhusklimat. En kartläggning av behovet av lokal avfuktning har genomförts med hjälp av konservator. Kartläggningen syftar till att söka minska behovet av manuella insatser.

Som en del i arbetet med klimatisering ingår riskhantering gällande drift av klimatanläggning, hantering av säkerhet och brand. För det finns flera arbetsmetoder. En säkerhetsmanual dokumenterar och strukturerar riskhanteringen. Säkerhetsmanualen tas fram i samarbete mellan sakkunniga, driftpersonal, fastighetsförvaltaren Higab, Göteborg Energi, energieffektiviseringsföretaget KTC och analys- och teknikkonsultföretaget WSP samt från museet, konservator och fastighetssamordnare med museichef och chef för samlingar och utställningar.

I begreppet preventiv konservering ingår även uppgiften att upprätthålla ändamålsenliga magasin. Göteborgs konstmuseum lider fortsatt brist på dessa. För närvarande hyrs externa magasin av vedertagna företag i branschen. Kontinuerligt avlastas interna magasin av verk vilka dokumenteras och transporteras för extern förvaring. Planerade nya för stadens museer gemensamma externa magasin kommer på sikt att lösa stora delar av magasinsproblematiken. Förstudiearbetet för de nya externa magasinen har fortsatt under året med detaljerad utformning av kommande magasinslokaler, förvaringssystem, personalutrymmen, verkstäder och arbetsutrustning. Likaså har arbete med planering av processer inför flytt av samlingarna utförts mer i detalj med fokus på tidsaspekter, liksom planering av packning inför transport. Kunskapsinhämtning för detta arbete har skett i dialog med kollegor på andra museer, till exempel Armémuseet i Stockholm. Inflyttningen är beräknad till 2025.

Arbetet med att förbättra kontrollen över konstverkens placeringar har fortsatt med utveckling av hur placeringar noteras med hjälp av appen Lists, så att placeringsnotiser kan göras mobilt i telefonen.

SAMLINGSÖVERSYN OCH FLYTTFÖRBEREDELSER

Samlingsöversynen innebär förberedelser inför flytt av verk till de nya stadengemensamma magasin som ska vara inflyttningsklara 2025. Flera workshopar för att förbereda en framtida stängning och evakuering har genomförts. Under året har skulptur i externa magasin inventerats, totalt 405 verk. Verken har fotograferats högupplöst, de har fått en korrigerad materialteknisk beskrivning, måttuppgifter och packinstruktioner i MuseumPlus samt kort beskrivning av kondition. Dokumentet *Riktlinjer och packrutiner för packning av skulptur* har sammanställts som underlag till kommande arbete med packning. Cirka 150 föremål har packats enligt det packsystem som utarbetats i dokumentet. Merparten har fått en förberedande packning på bricka eller i kapsel som sedan enkelt kan förflyttas och packas i Euroback eller på pall med pallkragar. Ett antal av föremålen har även slutpackats i Eurobackar för att testa de utarbetade packinstruktionerna.

Inom samlingsöversynen av måleri lades under 2023 fokus på att välja ut prioriterade verk för fotografering i arkivbildsstandard. Under året har 168 målningar fotograferats och genomgåtts av konservator. Samtliga av dessa har nu en konserveringspost i MuseumPlus, cirka 140 verk har fått nya konditionsnotiser, cirka 120 av de genomgångna verken har fått någon konserveringsåtgärd rapporterad och 106 verk har fått ett

åtgärdsförslag noterat för att museet på sikt ska ha en god bild av verkens status och behov utan att behöva ta fram dem ur externmagasinering.

I samlingen med konst på papper finns Konrad Peter Lundblads porträttsamling med 12 700 gravyrer. Dessa har blivit ommonterade med nya syrafria lägg och har placerats i nya syrafria kartongkapslar för hållbar förvaring. Arbetet påbörjades i oktober 2021 och avslutades vid 2023 års slut. Alla 12 700 verk har nu blivit skannade i både JPEG- och TIFF-format och fått en post i MuseumPlus med bild och korrekt placering. Av dessa har 2 664 fått konditionskommentarer och 107 blad har skickats till konservering, varav cirka 75 är färdigkonserverade.

I början av året inventerades samlingen av skissböcker. De fick ett skyddande omslag i arkivpapper och placerades i nya syrafria kapslar, de fick ID-foto i MuseumPlus. Etiketter med ID-foto och streckkod klistrades även på varje omslag.

1 300 äldre teckningar har fått nya syrafria silkespapper och placerats in i nya syrafria kapslar. Verk i behov av konservering läggs undan med en konditionsbedömning för att åtgärdas framöver i mån av tid. Museets 358 faksimiler har inventerats och rengjorts. 275 trästockar av Torsten Billman och 119 tryckklichéer till *Kattresan* av Ivar Arosenius har också inventerats och fått nya placeringar. Museets samling av 125 grafikportföljer har inventerats, mätts och fotograferats.

NYFÖRVÄRV

Museets nyförvärvade konstverk besiktigas av konservator och uppgifter om material, teknik, mått, komponenter, installationsanvisningar, påskrifter och signaturer registreras i databasen. Stor vikt läggs vid den förebyggande konserveringen. Konstverken stabiliseras och får lämpliga skydd och förvaringsaskar för att kunna presenteras och bevaras på ett bra sätt. Vid förvärv av konst på papper har undermåliga montage bytts ut mot syrafria material. Enstaka verk har haft större behov av åtgärder vid införlivande i samlingen. En målning av Åke Göransson utan titel (GKM 2023-13) visade omfattande färgbortfall vilka har konsoliderats och retuscherats i den mån det är önskvärt för att bibehålla berättelsen om att verket varit ihopvikt.

SAMARBETEN

För att säkerställa bevarandet och tillgången till hela Göteborgs Stads museisamlingar har det framarbetats en gemensam skadedjursprevetionsplan, *IPM – gemensamma arkiv*, som ett samarbete mellan Göteborgs konsmuseum, Röhsska museet, Sjöfartsmuseet Akvariet och Göteborgs stadsmuseum under 2022. Detta utvecklingsarbete kommer att fortlöpa. Under 2023 har sprickor, glipor och oanvända rördragningar i Övre magasin tätats för att minska risken för skadedjursangrepp.

HANDLEDNING

Målerikonservator har handlett praktikant Stina Löf under tre månader och papperskonservator har handlett praktikant Laura Dikovic under fyra månader, båda från Institutionen för kulturvård vid Göteborgs universitet för kandidat- och masterprogrammet.

PUBLICERING

Eva Nygårds, Victoria Skalleberg och Mariateresa Pullano, ”Pierre Bonnard’s Oil on Cardboard: A Comparative Study of Two Paintings at the Gothenburg Museum of Art”, *Journal of Paper Conservation* volym 24, nummer 2 2023.

Utlån

Varje år lånar Göteborgs konstmuseum ut verk ur samlingen till museer i Sverige och runt om i världen. Ett omfattande kontaktnät med andra museer, både nationellt och internationellt, ger museet möjlighet att sprida kunskap om museets samling till en större publik och samtidigt locka konstintresserade till Göteborg. Samarbetet med andra museer är viktigt då ett ömsesidigt förtroende gör det möjligt för Göteborgs konstmuseum att i sin tur få låna in betydelsefulla verk till angelägna utställningar. Utlånen är även viktiga för museets kunskapsuppbyggande arbete. I samband med ett utlån sätts föremålet in i ett nytt konsthistoriskt sammanhang, vilket tillför ny kunskap kring verket och konstnärskapet.

Beslut om utlån tas med hänsyn till verkets kondition och att säkerhets- och klimatkrav kan uppfyllas hos låntagande museum. Då utlånen innebär en förhöjd arbetsbelastning för tekniker, konservatorer, fotograf och intendenter måste även den aspekten beaktas inför varje ny förfrågan.

Under 2023 lånades totalt 69 verk ut till 22 institutioner, vilket innebar en minskning av antal verk jämfört med 2022. Det totala antalet låntagare minskade även något men ligger på ungefär samma nivåer som tidigare år. Under 2022 gjordes ett antal mer omfattande utlån till några få institutioner vilket förklarar ett ovanligt stort antal utlånade föremål – antal utlånade verk under 2023 ligger i paritet med de föregående årens siffror.

Ett av de viktigare utlånen var Pablo Picassos *Yngling från Gósol* som ingick i utställningen *Picasso 1906. The Turning Point* på Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía i Madrid. Ett av villkoren som ställdes i samband med utlånet var att Göteborgs konstmuseum skulle ha möjlighet att undersöka ljuskänsligheten av pigmenten i målningen. Detta möjliggjordes genom ett samarbete med kollegor från Riksantikvarieämbetets Kulturarvslaboratorium, vilket låntagaren kunde finansiera.

Ytterligare utlån av verk från den franska samlingen gjordes till Nationalmuseum i Stockholm och utställningen *Trädgården – konst och natur under sex sekel*. Detta utlån, där bland annat verk av Claude Monet och Pierre Renoir ingick, villkorades mot att Göteborgs konstmuseum kunde låna in *Landskap från Bretagne* av Paul Gauguin från Nationalmuseums samling. Gauguins verk blev tillsammans med Göteborgs konstmuseums andra verk av konstnären en minipresentation av konstnärskapet och en fin pendang till den pågående utställningen *Vincent van Gogh: Olivskog, Saint-Rémy i fokus*.

För övrigt ingick ett stort antal av de utlånade verken likt tidigare år i utställningar som turnerade och visades på fler än en institution. En del fysiska kuriruppdrag har gjorts, även om digitala kuriruppdrag fortsatt har genomförts då det är lämpligt. När möjligheten ges samarbetar Göteborgs konstmuseum kring kuriruppdrag med andra museer i Sverige och Norden. Digital övervakning i kontakt med speditör på flygplats har även gjorts för utlån till USA.

I samband med samlingsöversyn och förberedelser inför evakueringen av samlingen fortsätter museet att betona vikten av en mer restriktiv policy för utlån.

Antal utlånade föremål

69 (2023) **102** (2022)

Låntagare (dvs antal utställningar inom följande geografiska spridning)

	(2023)	(2022)
Göteborg/Västsverige	1	4
Stockholm	7	8
Övriga Sverige	0	4
Utland	14	10
Totalt	**26**	**21**

LÅNTAGARE:

Göteborg och Västsverige

Under 2023 lånades endast ett verk ut till en utställning, vilket är en markant minskning jämfört med tidigare år.

Hallands Konstmuseum: *Från Bærtling till Multikonst*

Stockholm

Antalet låntagare från Stockholmsregionen låg på samma nivå som tidigare år. I vanlig ordning återkom många institutioner som årligen lånar verk från Göteborgs konstmuseum. Nationalmuseum respektive Prins Eugens Waldemarsudde lånade verk till två olika utställningar. Totalt lånades 25 verk ut till 7 olika utställningar, varav utlånet av verk av Ernst Josehpson utgjorde ett av de mer omfattande beträffande antal verk och arbetsinsats. Forum för levande historia frontade sin utställning *Livets trådar – Małgorzata Mirga-Tas* med Göteborgs konstmuseums nyförvärvade verk *Diana Nyman pasio peskro khier* (Diana Nyman nära hennes hem).

Liljevalchs konsthall: *Barbro Östlihn. New York Imprint*
Nationalmuseum: *Trädgården – konst och natur under sex sekel, Mysteriet Peter Adolf Hall*
Prins Eugens Waldemarsudde: *Kvinnliga pionjärer – Visionära landskap, Ernst Josephson – Konst, poesi och musik*
Sven-Harrys konstmuseum: *Tomteparaden. Tomtens resa genom tiderna*
Forum för levande historia: *Livets trådar – Małgorzata Mirga-Tas*

Övriga Sverige

Utlånen till institutioner i övriga Sverige var obefintliga under 2023.

Utland

Antalet låntagande institutioner i utlandet ökade under 2023. Totalt lånades 41 verk ut till 14 institutioner. Majoriteten av utländska låntagare är nordiska institutioner och många av dessa är danska. Sex av utställningarna dit Göteborgs konstmuseums verk lånades ut var turnerande utställningar. I merparten av utlånen ingick ett flertal verk, vilket bidrog till att mer än hälften av samtliga utlånade verk under 2023 lånades ut till utlandet.

Fondazione Brescia Musei, Brescia: *Miseria & Nobilità. Giacomo Ceruti in XVIII Century Europe*
Gl. Holtegaard, Holte: *Isaac Grünewald and the decorative expressionism*
Konstmuseet Ateneum, Helsingfors: *Albert Edelfelt*
Konstmuseet Sinebrychoff, Helsingfors: *Alexander Lauréus – mot Rom, Peder Balke – Förtrollad av Arktis*
Kunstmuseum Brandts, Odense: *Fynboerne – Kunsten frem for alt!*
Lillehammer Kunstmuseum, Lillehammer: *Det eventyrlige*
Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid: *Picasso 1906. The Turning Point*

Nasjonalmuseet, Oslo: *Harriet Backer. Every Atom is Colour*
Nivaagaards Malerisamling, Nivå: *Smuk og farlig. Naturen set af Liljefors*
The J. Paul Getty Museum, Los Angeles: *Giacomo Ceruti. A Compassionate Eye*
Vasa Museer, Tikkanojas konsthem, Vasa: *Berndt Lindholm – Stigar i landskap*
Vejen Kunstmuseum,Vejen: *Ejnar Nielsen. Livstegn*
Willumsens Museum, Fredriksberg: *Cut and Paste. El Greco and Nordic Art 1885–1945*

Depos-itioner

Sedan drygt ett sekel bedriver Göteborgs konstmuseum en depositionsverksamhet i främst kommunala lokaler. Konsten finns deponerad på ett femtiotal olika platser och antalet verk uppgår i dag till cirka 500. De verk som deponeras i externa lokaler är sådana som normalt inte visas i museets publika samlingar men som i och med depositionsverksamheten möter en annan publik. Göteborgs konstmuseum hyr sedan år 2000 även ut konst till ett fåtal företag, för närvarande tre.

Under 2023 hanterades cirka 115 verk i depositionsverksamheten med insatser från föremålsregistrator, tekniker, konservatorer och fotograf. Totalt fanns 467 verk från Göteborgs konstmuseum deponerade.

Utifrån konservatoriska aspekter har museet beslutat att verk på papper inte längre kommer att deponeras. Arbetet med att samla in deponerade verk på papper samt byta ut dessa mot andra verk, sker löpande.

Teknik

Teknikerfunktionens verksamhetsområde kan delas upp i fortlöpande samlingsförvaltning och tillfälliga utställningsprojekt. I nära samarbete med andra funktioner hänger teknikerna både fasta och tillfälliga utställningar. Uppgifter som rör samlingsarbete är till exempel intern och extern konsthantering, tillverkning av specialanpassning för konstverk som till exempel påbyggnadsskydd för mikroklimat på baksidan av målningar, packning och transport av konstverk inför in- och utlån samt databasarbete. Arbetet med utställningar innefattar många gånger större tekniska installationer och tillfälliga ombyggnationer, ommålning, ljussättning, AV-teknik, montering av texter, materialinköp med mera. I vissa fall inbegriper utställningsarbetet utställningsformgivning samt framtagning av skalenliga modeller, konstruktionsritningar och prototyper.

FÖRÄNDRINGAR

Under 2023 gjordes flera förändringar i de system som museets tekniker arbetar med. En ny metod för att i ett digitalt system registrera konstverkens rörelser i museet har implementerats. Systemet är tillgängligt via mobiltelefoner, vilket innebär att hela teamet har permanent tillgång till det, varmed ändrad placering på verk lättare kan matas in i MuseumPlus. Framöver kommer systemet att utvecklas ytterligare för att minska stegen, och därmed risken för fel, mellan förflyttning av verk och notering av placering i MuseumPlus. Teknikernas schemaläggningssystem sågs över och flyttades till Microsoft Calendar för ett mer dynamiskt och intuitivt arbetsflöde. Det gör det också möjligt för andra funktioner att få tillgång till information som är relevant för dem och lättare kunna samverka med tekniker i arbetesplanering. Detta har även medfört ett nytt system för bokningar av Auditoriet.

Ett utrymme utanför Nedre magasin, kallat Yttre magasin, har omstrukturerats för att kunna användas som alternativ till Auditoriet när det är bokat. Här kan större verk packas och scenografi för utställningar lagras och monteras. Detta har blivit möjligt genom att material och utrustning flyttats eller skalats ner. Den första fasen är klar och en andra fas kommer att ske under våren 2024, då Yttre magasin ytterligare anpassas för denna funktion under den kommande utflyttningen av samlingen.

UTSTÄLLNINGAR

Året inleddes med nedtagning av två utställningar. *Stenastiftelsens kulturstipendium 2022. Eric Magassa och Jelizaveta Suska* i Stenahallen medförde rivning av fristående väggar, nedtagning av bildtapeter och nedmontering av utställningsarkitektur och podier.

I den tömda Stenahallen installerades därefter utställningen *Lee Bul*. Teknikernas arbete fokuserades på installering av komplexa och känsliga konstruktioner gjorda av en mängd olika material, med vägledning från Thaddeus Ropac-galleriet. Konstverkens utformning varierade från fristående objekt placerade på golv till vägghängda verk och skulpturer upphängda i

Teknikerna Emil Nilsson och Antonio Sognasoldi hänger Ragnvald Magnussons och Evald Björnbergs verk i *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

taket. Under hela utställningsperioden var tekniker involverade i det underhåll och IPM-arbete som behövdes för att skydda verken från skadedjur, damm och påverkan från allmänheten.

I Etagerna togs utställningen *Albert Edelfelt – Modernt konstnärsliv i sekelskiftets Europa* ned. Med många stora inramade verk och nedtagning som övervakades av tillresta kurirer var avinstallationen logistiskt utmanande. Väggarna målades om i olika kulörer som bakgrund till konstverken i nästa utställning, *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.* Dessutom byggdes en ny fristående vägg för såväl konstverk som AV-teknik.

I slutet av augusti togs *Lee Bul* ned. Verken packades efter galleriets instruktioner för återtransport. En vägg byggdes för att dela Stenahallen i två avdelningar, där *Stenastiftelsens kulturstipendium 2023. Camilla Boström och Olof Marsja* installerades. Marsjas del var utformad som en traditionell vit kub med stora skulpturer, väggreliefer och ett stort skelettskepp hängt från taket. Boströms del innebar en total omgestaltning av rummet med väggmålningar, mattor och fristående konstruktioner. Hennes verk innefattade projektorer, små skulpturer och stora dukar som behövde spännas upp med medverkan av konservator och tekniker. I mitten av utrymmet restes en struktur av kondenserad skumex som spraymålades i ett tillfälligt uppsatt tält.

Teknikerna arbetade även med installation av *Dialoger. Mode bortom det bärbara* på olika platser i museets samlingspresentation. Installationen krävde en rad insatser och speciallösningar

för att hänga tyger från taket i Skulpturhallen och Barockhallen på våning fem, liksom att installera en videoprojektion från taket i Franska samlingen (sal 29 våning sex), men även nya podier och projektionsytor.

SAMLINGEN

Utvecklingsarbetet kring samlingshantering har under 2023 haft särskilt fokus på utflyttning av samlingen inför en om- och tillbyggnad av museet. Arbetsflöden utvecklas för att förbättra effektivitet och säkerhet. En viktig aspekt är att planera för framtida förvaring av samlingen och notering av verkens placering. Teknikerfunktionen har planerat samlingsarbetet till att koncentreras under de perioder då personal ej är uppbokad för exempelvis utställningsarbete. I samlingsarbetet samarbetar tekniker nära med konservatorer, särskilt papperskonservatorer, för att packa om trästockar, affischer, grafikportföljer och faksimiler för transport och förvaring. Arbetet kommer att fortlöpa med bland annat framtagande av nya transport- och lagringslösningar.

Tekniker har även arbetat med omhängningar av samlingspresentationen i samband med utlån, vilka under året har varit betydande. Omhängningar är en utmaning genom de olika hängningssystem som krävs för att verken ska hänga säkert på olika platser i museet. Omhängningsarbetet har fordrat byggnation av nya podier, ommålning och montering av text på vägg (plotter).

Fastighet

Göteborgs konstmuseum uppfördes mellan 1921 och 1923 och har byggts till i två omgångar 1968 och 1996. Verksamheten ställer stora krav på byggnaden vad gäller bland annat säkerhet, klimat och tillgänglighet. Övervakning måste kontinuerligt göras för att säkerställa att byggnaden uppfyller de krav som ställs. Byggnadens skick bevakas i dialog med fastighetsförvaltaren Higab.

Den nuvarande byggnaden innebär stora utmaningar som helt kan lösas endast med en om- och tillbyggnad av museet, inklusive en moderniserad entré, större utställningsytor, stabilare klimat och ökad säkerhet, förbättrat auditorium och pedagogisk verkstad, större magasin i anslutning till huset, transporthiss, transportintag, moderniserade verkstäder, utökade kontor med mera. I väntan på en långsiktig lösning arbetar museet för att utifrån rådande förutsättningar så långt det är möjligt uppfylla verksamhetens krav.

SKADEDJURSKONTROLL (IPM)

Under senare år har fastigheten haft en ökad förekomst av långsprötad silverfisk (*Ctenolepisma longicaudata*), vilket krävt preventiva åtgärder. En särskild arbetsgrupp med representanter från olika funktioner arbetar för samordnad skadedjurskontroll kallad Integrated Pest Management (IPM). En handlingsplan för arbetet är framtagen och ett strategiskt projekt för åtgärder som tätning av ytor med hög förekomst av långsprötad silverfisk har påbörjats.

MAGASIN

Göteborgs konstmuseum lider fortsatt brist på magasin för samlingen. Magasinen i huvudbyggnaden är undermåliga både vad gäller storlek och standard, likaså transportvägarna till och från magasinen. Det saknas godkänt transportintag och transporthissar, liksom mottagningsrum/karantän och packrum. För närvarande hyrs tillfälliga magasinsytor på annan ort som förvaltas av extern leverantör. Detta innebär att samlingen blir svår att nå för såväl museets personal som externa forskare och curatorer. De externt placerade magasinen innebär även stora kostnader för hyra, transporter och hantering, förutom den belastning på föremålen som transporter innebär.

Arbete pågår med projektering av nya gemensamma fjärrmagasin inom avdelningen Göteborgs museer och konsthall där Göteborgs konstmuseum ingår. Trots planerade fjärrmagasin kommer problematiken i huvudbyggnaden att kvarstå. Gemensamma externa magasin i avdelningen löser inte Göteborgs konstmuseums särskilda behov av magasinsytor i anslutning till museibyggnaden. Behoven finns beskrivna i *Underlag förstudie inför en planerad om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum* (2013), vilken mynnade ut i Higabs *Om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum: Förstudie lägesrapport* (2015).

MILJÖARBETE

Göteborgs konstmuseums miljöarbete följer en handlingsplan som uppdateras årligen. Till åtgär-

derna hör återanvändning av transportlådor liksom fortsatt utfasning av glödlampor till förmån för energisparande LED-armatur samt återvinning av färg, kemikalier och trasig teknik. Återbruk av material i utställningsverksamheten är en löpande del i museets miljöarbete. Under 2023 har två lokala miljöombud utbildats i Chemsoft, en staden-gemensam kemikaliedatabas. Arbetet syftar till en tydlig rutin gällande inköp, registrering, riskbedömning och utfasning av kemikalier.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet är en förutsättning för den verksamhet som bedrivs vid Göteborgs konstmuseum. För bevarande av samlingen, men även för att kunna göra utställningar med inlån av konstverk, krävs att de krav som ställs av samarbetspartner, internationellt arbetande institutioner och försäkringsbolag uppfylls. Säkerhetssamordnaren har ett operativt uppdrag kring säkerhetsarbetet. Under året har säkerhetsfrågor behandlats i den operativa säkerhetsgruppen och träffar inom denna har regelbundet kompletterats med stormöten där aktuella ämnen tas upp med hela bevakningspersonalen.

KLIMAT

Klimat är en viktig del av museets säkerhetsarbete. För att garantera att museets samling såväl som till utställningar inlånade verk inte utsätts för onödiga risker eller påverkan, övervakas museets klimat enligt gällande krav. Konservator arbetar kontinuerligt tillsammans med andra sakkunniga hos fastighetsförvaltaren Higab, energieffektiviseringsföretaget KTC och analys och teknikkonsultföretaget WSP för att utveckla och förbättra klimatsstyrning och energieffektivisering (se rubriken ”Konservering”).

Vän-föreningar

KONSTMUSEETS VÄNNER

Föreningen Konstmuseets Vänner i Göteborg (KMV) bildades 1942 med syfte att utgöra ett stöd för Göteborgs konstmuseum genom inköp av konstverk till samlingen efter förslag från museet. Ordförande är Anders Vedin och programsamordnare är Anna Wallin Hallgren som är deltidsanställd för föreningens kansli. Museichef Patrik Steorn är ledamot i vänföreningens styrelse.

Varje år anordnar föreningen i samarbete med bland annat Göteborgs konstmuseum ett antal aktiviteter såsom förhandsvisningar, konstkurser, medlemsträffar samt kortare och längre konstresor både inom landet och utomlands.

Vårens medlemsprogram innehöll en konstkurs på Göteborgs konstmuseum med tema, ”Influenser och påverkan”, som bestod av sju föreläsningar. Under våren fick föreningen förhandsvisningar på museet av utställningarna *Lee Bul, Den underbara färgen. Göteborgskolorism i nytt ljus* och *Dialoger. Mode bortom det bärbara*. Föreningen fick också två temavisningar, en föreläsning med konservator Malin Borin och en visning i grafiksamlingen med konservator Victoria Skalleberg och registrator Kalle Väljemark. I samarbete med museet arrangerades ett författarsamtal med konstvetare och forskare Charlotta Hanner Nordstrand och en föreläsning med bildkonstnär Elisabeth Ohlson Wallin. Under våren anordnade föreningen även en kulturpromenad i Göteborgs innerstad med guide Bengt Svensson samt en konstvandring på Chalmers Tekniska högskola. Föreningens årsmöte hölls i april.

Höstens konstkurs för föreningens medlemmar hade tema ”Ljuspunkter – hopp om en bättre värld”, som bestod av sju föreläsningar. För medlemmarna ordnades även ett tillfälle med Lunchpaus med Tanja Axelryd och Freja Holmberg, en föreläsning av Lovisa Törnsten från Bukowskis och en föreläsning av enhetschef Anna Hyltze om ”Konsten att flytta”.

I samarbete med museet hölls ett publikt konstnärsamtal med Julia Bondesson. Föreningens nya medlemmar fick en visning i samlingen av intendent Per Dahlström. Eva Ranglin, bibliotekarie på Stadsbiblioteket Göteborg och på Göteborgs konstmuseum, visade vid två tillfällen medlemmarna konsten på Stadsbiblioteket. Föreningen fick också en visning av *GIBCA 2023* på Göteborgs Konsthall samt gjorde besök på Aveny Blommor och hos smyckeskonstnär Michael Persson Carling. Inför julen anordnades

en visning av Domkyrkan. Terminen avslutades med den årliga julavslutningen. Under året anordnade föreningen två dagsresor samt sex långresor.

Vänföreningens volontärer har varit mycket aktiva och assisterat både vid föreningens aktiviteter samt då Göteborgs konstmuseum har haft publiktäta dagar. KMV gav under året också ett bidrag till inköp av Olof Marsjas skulptur *Vägvisare I*.

BARNBOKSBILDENS VÄNNER

Barnboksbildens Vänner (BBV) är en ideell vänförening till Göteborgs konstmuseum som arbetar för att öka kunskapen om barnboksillustrationer samt stimulera intresset för dessa. Under trettio år har föreningen donerat originalillustrationer till museet och den unika samlingen omfattar i dag nära 3 000 barnboksbilder av ett åttiotal nordiska konstnärer. I första hand förvärvas hela sviter av bilder till en barnbok. Alla förvärv föregås av ett godkännande från museets sida. Föreningen har 200 medlemmar. Ordförande är Christina Wedenmark och museets intendent för samlingen, Per Dahlström, ingår i styrelsen.

BBV har under året haft fyra möten. På mötet den 29 mars medverkade Agneta Edwards, litteraturpedagog, kritiker och författare, och talade under rubriken ”Bilderbokens mångfald och möjligheter”. Edwards är välkänd för dem som arbetar inom förskola och skola. Hennes föreläsning föranledde intressanta frågeställningar men också möten med bilderböcker vars konstnärliga uttryck och lite smalare innehåll var en ögonöppnare för åhörarna.

Den 25 maj samtalade Lilla Piratförlagets förläggare och tillika förlagschef Erik Titusson med bilderbokskonstnären Eva Jacobson. Eva arbetar både som konstnär, författare av diktsamlingar för en vuxenpublik och med bilderböcker som utkristalliserar små kammarspel för de yngre barnen med dramatiska skeenden och både oväntade och lyckliga upplösningar.

Den 4 oktober presenterade Kersti Westin sin bok *Barn i en stad vid havet* som tillkom i samband med firandet av Göteborg 400 år. Westin har samarbetat med bilderbokskonstnärer som lever i Göteborg eller dess närhet för att ge boken stark autenticitet.

På adventsmötet den 5 december kom Aron Landahl och berättade om sin Augustnominerade bilderbok *Alla äter alla*. Boken belönades med Snöbollen som bästa bilderbok 2023. Boken är en faktabilderbok med vackra illustrationer som bland annat för tankarna till William Morris bildvärld.

I samband med Arons framförande medverkade intendent pedagogik Freja Holmberg från Göteborgs konstmuseum. Hon berättade om museets kommande utställningen med Ilon Wikland.

På varje möte har Bokskåpet eller Lilla Bokskåpet stått för försäljning av aktuella bilderböcker. Föreningen köpte för museets räkning under året in original av Marcus Gunnar Pettersson från hans bok *Barnens bästa bibel*.

Resor

Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
Studieresa med medel genom Sixten Strömboms resestipendium i syfte att fördjupa kunskaper och insikter kring målgruppsarbete, Munchmuseet och Nasjonalmuseet, Oslo 19–20 september.

Deltagande i FUISM:s höstkonferens i syfte att fördjupa den pedagogiska avdelningens kunskaper kring metoder för mötet med konst, främst genom Claire Browns metod ”Visual thinking”, Stockholm 12–14 november.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Utställningsbesök på *Kanon – välsignelse eller förbannelse?* samt möte med Enhetschef Dokumentation och Samlingar Martin Sundberg, Jönköpings Museum, Jönköping 7 juni.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Medverkan i samtal om katalogen till *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, Konst-ig bokhandel, Stockholm 31 augusti.

Publik föreläsning om *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus* i serien konsthistoriskt seminarium, Nationalmuseum, Stockholm 29 september.

Studieresa, museibesök och möten med curatorer vid Munchmuseet, Nasjonalmuseet och Heine Onstad Kunstsenter, bekostad av stipenidum från Norska ambassaden, Oslo 31 oktober–1 november.

Utställningskoordinaor Tanja Axelryd
Kurirresa för nedtagning av verk av Edvard Munch, Musée d’Orsay, Paris januari.

Deltagande vid Sveriges Museers vårmöte, närvarade vid prisutdelning av årets pedagogiska pris där museet var nominerat med programpunkten Lunchpaus, Västerås 25–26 april.

Deltagande vid Nordic Registrars Group meeting, Helsingfors 12–13 juni.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Studieresa med medel genom Sixten Strömboms resestipendium i syfte att fördjupa kunskaper och insikter kring målgruppsarbete, Munchmuseet och Nasjonalmuseet, Oslo 19–20 september.

Konservator måleri Malin Borin
Kurirresa angåpende verk av Ernst Josephson till Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm 28–29 augusti.

Deltagande i ICOM-CC triennial conference *Working towards a sustainable past*, resa finansierad genom Sixten Strömboms Stipendium, Valencia 18–22 september.

Besök vid TransArts konstmagasin i Varberg 2 november.

Intendent samling Per Dahlström
Kurirresa för installation av Giacomo Cerutis *Tiggare*, Musei di Santa Guilia, Brescia, Italien 6–9 februari.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Förvärvsbesök, privatsamling med verk av Torsten Billman, Vallda 25 maj.

Intendent konstpedagogik Freja Holmberg
Studiebesök Hapsaluu Ilon Wikland, Tallinn 24–27 april.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Enhetschef Anna Hyltze
Medverkan i *Folk och Kultur*, KRO:s programpunkt ”Bättre avtal!”, Eskilstuna 10 februari.

Medverkan i Sveriges Museers vårmöte, *Museer i samhällets tjänst?* Konsten och kulturarvets betydelse för samhällsutvecklingen, Västerås 25–27 april.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Medverkan i Kulturrådets referensgrupp för MU-avtal, Stockholm 19 november.

Besök vid TransArts konstmagasin i Varberg 2 november.

Konstpedagog Jonna Kihlsten
Resa genom Bror Hjorthföreningens konstpedagogstipendium med besök på the Van Gogh Museum, Manchester Art Gallery och Whitworth Art Gallery, Amsterdam och Manchester 24–29 juni.

Nätverksträff på KAKA Konstpedagogiska Akademin, Trollhättans konsthall, Trollhättan 27 november.

Tekniker Emil Nilsson
Rigging Workshop och studiebesök på Rijksmuseum och deras distansmagasin, Nederländerna 24–26 maj.

Besök vid TransArts konstmagasin i Varberg 2 november.

Intendent utlån Eva Nygårds
Medverkan i vernissage och programdagar kring Albert Edelfelt, Konstmuseet Ateneum, Helsingfors 2–5 maj.

Kurirresa med uppackning och installation av Giacomo Cerutis *Tiggare*, J. Paul Getty Museum, Los Angeles 28 juni–4 juli.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum för Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Föreläsning om Albert Edelfelt, Malmö Konstmuseum, Malmö 9 november.

Intendent Momir Popović
Besök vid TransArts konstmagasin i Varberg 2 november.

Konservator papper Mariateresa Pullano
Studiebesök Hapsaluu Ilon Wikland, Tallinn 24–27 april.

Workshop kring gröna strategier inom konservering, GoGreen, NIKU, the Norwegian Institute for Cultural Heritage Research och University of Amsterdam, Amsterdam 26–27 oktober.

Kurirresa för uppackning och installation av Pablo Picassos *Yngling från Gósol*, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid 6–8 november.

Intendent utställningar Johan Sjöström
Medverkan i Statens konstråds bedömning av arbetsstipendier samt bevakning av galleriscenen med tanke på förvärv, Stockholm 10–11 mars.

Resa tillsammans med representant från Konstmuseets Vänner angående vängåva till museet, Stockholm 30–31 mars.

Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Medverkan med föreläsning på konstvetenskapligt seminarium med anledning av hundraårsminnet av konstnären Lars-Gunnar Nordström, Hanaholmen samt studiebesök Amos Rex, Ateneum och Kiasma, Helsingfors 30 oktober–1 november.

Museivärd och konstpedagog Gringgo Solomon
Deltagande i FUISM:s höstkonferens i syfte att fördjupa den pedagogiska avdelningens kunskaper kring metoder för mötet med konst, främst genom Claire Browns metod ”Visual thinking”, Stockholm 12–14 november.

Nätverksträff på Konstpedagogiska Akademin (KAKA), Trollhättans konsthall, Trollhättan 27 november.

Museichef Patrik Steorn
Studieresa för RJ-projektet *Vid tidens slut*, besök vid Glyptoteket, Cisternerne, Statens Museum for Kunst, Louisiana Museum of Modern Art, möten med curatorer vid SMK och Louisiana, Köpenhamn 16–18 augusti.

Medverkan i samtal om katalogen till *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus*, Konst-ig bokhandel, Stockholm 31 augusti.

Konservator måleri Petra Victor
Kurirresa för nedtagning av nordisk sekelskiftes-konst, Nationalmuseet i Warszawa 5–9 mars.

Kurirresa för uppackning och installation av verk av Peder Balke och Carl-Johan Fahlcrantz, Sinebrychoff Konstmuseum, Helsingfors 14–15 september.

Kurirresa för uppackning och installation av verk av Berndt Lindholm, Vasa stads museer, Tikkanojas konsthem, 5–6 oktober.

Registrator Kalle Väljemark
Förvärvsbesök, privatsamling med verk av Torsten Billman, Vallda 25 maj.

Besök vid TransArts konstmagasin i Varberg 2 november.

Fort-bildning

GEMENSAMMA UTBILDNINGAR FÖR PERSONALEN

”Ergonomi i arbetslivet”, Göteborgs konstmuseum 12 januari.

Göteborgs museer och konsthalls medarbetardag på tema Saklighet och opartiskhet, Röhsska museet 6 mars.

Studiebesök Bergsjöns kulturhus, Göteborg 29 maj.

Göteborgs museer och konsthalls medarbetardag på tema Hållbarhet, Röhsska museet 18 september.

Brandövning, teori och praktik, Göteborgs konstmuseum 2 oktober.

ÖVRIGA UTBILDNINGAR

Utställningskoordinator Tanja Axelryd
Diariehantering, kurs, Göteborg 16 maj.

Konservator måleri Malin Borin
”Armémuseum, flytt och föremålshantering”, webbinarium 4 april.

”Vibrations in Collections and in Transport”, Cultural Heritage Agency of the Netherlands, webbinarium 30 november.

Konservator Mira Dolk-Flodin
”Laser Cleaning Workshop, basic theory of laser cleaning, laser safety and a practical session”, Studio Västsvensk Konservering, Göteborg 21–22 februari.

Enhetschef Anna Hyltze
”Armémuseum, flytt och föremålshantering”, webbinarium 4 april.

Diariehantering, kurs, Göteborg 16 maj.

Möte med Nasjonalmuseet kring packning och flytt av verk på papper, webbinarium 13 juni.

Administratör Helena Karlsson
Diariehantering, kurs, Göteborg 16 maj.

Tekniker Emil Nilsson
Medverkan i Samlingsforum, webbinarium 6–7 december.

Intendent utlån Eva Nygårds
Diariehantering, kurs, Göteborg 16 maj.

Intendent Momir Popović
Diariehantering, kurs, Göteborg 16 maj.

Möte med Nasjonalmuseet kring packning och flytt av verk på papper, webbinarium 13 juni.

Konservator papper Mariateresa Pullano
”Workshop i rengöring med nanogeler, tillsammans med Deffner & Johann, hands-on workshop kring rengöring av kulturarvsföremål med hjälp av nanogeler”, Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet 20–22 mars.

”Armémuseum, flytt och föremålshantering”, webbinarium 4 april.

Möte med Nasjonalmuseet kring packning och flytt av verk på papper, webbinarium 13 juni.

Konservator papper Victoria Skalleberg
Workshop i rengöring med nanogeler, Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet tillsammans med Deffner & Johann, hands-on workshop kring rengöring av kulturarvsföremål med hjälp av nanogeler, 20–22 mars.

”Prioriteringar av samlingar i katastrofplaner”, Samlingsforum samtal, Riksantikvarieämbetet, webbinarium 22 mars.

”Armémuseum, flytt och föremålshantering”, webbinarium 4 april.

Möte med Nasjonalmuseet kring packning och flytt av verk på papper, webbinarium 13 juni.

"Vibrations in Collections and Transports, Cultural Heritage Agency of the Netherlands", webbinarium 30 november.

Konservator måleri Petra Victor
”Armémuseet, flytt och föremålshantering”, webbinarium 4 april.

”Friskfaktorer”, Sunt arbetsliv, 24 maj och 2 juni, webbinarium 20 september och 19 oktober.

”Sambandet mellan konst och hälsa”, föreläsning med psykolog Johannes Nordholm, 28 augusti.

”Kom i gång med Onenote – en grundutbildning”, Göteborgs Stad, webbinarium 6 september.

Utbildning i Samverkansavtalet 2023, Kretslopp och Vatten 8 september och Röhsska museet 14 november.

”Kom i gång med Microsoft 365 – en grundutbildning”, Göteborgs Stad, webbinarium 27 november.

”Medicinhistoria”, Medicinhistoriska museet, Göteborg 30 november.

”Att leda och delta i digitala möten”, Göteborgs Stad, webbinarium 11 december.

”Hantera dina filer i Sharepoint, Teams och OneDrive – en grundutbildning”, Göteborgs Stad, webbinarium 14 december.

Registrator Kalle Väljemark
Digikult. Digitalt kulturarv i praktiken, Västra Götalandsregionen, Göteborg 31 maj–1 juni.

Möte med Nasjonalmuseet kring packning och flytt av verk på papper, webbinarium 13 juni.

Med-arbetare

Vid Göteborgs konstmuseum har följande personal varit verksam under 2023:

Ledning
Patrik Steorn, museichef

Enheten för publika möten
Emelie Arendorff Runnerström, konstpedagog
Elin Engström, butiksmedarbetare
Linn Carlson vikarierande värdsamordnare
Freja Holmberg, intendent konstpedagogik
Niklas Isaksson, butiksmedarbetare och värd
Jonna Kihlsten, konstpedagog
Joel Melkersson, värd
Linda Noreen, programsamordnare
Lise-Lott Johansson, butiksmedarbetare och värd
Sajna Sabbaghpour, värdsamordnare tjänstledig
Gringgo Solomon, värd och konstpedagog
Sofia Trönnberg, konstpedagog
Marie Wallgren, värd
Janan Zapata Gutierrez, enhetschef
Fredrik von Zweigbergk, butiksföreståndare

Timavlönade och arvoderade konstpedagoger samt värdar i reception och butik:
Lisbet Ahnoff, Adriana Aires, Viktor Ankréus, Amanda Bråliden, Linn Carlson, Fanny Chaiyarach, Felicia Darhult Störby, Bereen Darwish, Morgan Eriksson, Saga Fagerström, Elma Hamzic, Miriam Hagström, Alessia Jaconelli, Serusa Katabami, Anna Larsson, Gustav Lejelind, Tove Lundeqvist, Johannes Nordholm, Johanna Norelius, Ivan Perugi, Iiris Seppele, Karin Silverin, Sofia Trönnberg och Anna-Lena Åsemyr

Projektanställd fotograf programverksamhet:
Fia Doepel t.o.m. 2023-05-31

Enheten för utställningar och samling
Tanja Axelryd, utställningskoordinator
Curran Arnett, tekniker t.o.m. 2023-08-13
Kristoffer Arvidsson, forskningsledare
Malin Borin, konservator måleri
Per Dahlström, intendent samling och forskningssamordnare
Mira Dolk-Flodin, projektanställd konservator
James Duffy, teknisk samordnare fr.o.m. 2023-09-18, tidigare vikarierande tekniker
Clive Leaver, tekniker
Anna Hyltze, enhetschef
Emil Nilsson, tekniker
Eva Nygårds, intendent utlån av konst och bildrätt

Anna Petters, föremålstekniker med depositionsansvar
Momir Popović, intendent
Mariateresa Pullano, konservator papper
Eva Ranglin, bibliotekarie
Hossein Sehatlou, fotograf
Johan Sjöström, intendent utställningar
Victoria Skalleberg, konservator papper
Kalle Väljemark, föremålsregistrator
Petra Victor, konservator måleri

Arvoderade tekniker och utställningsbyggare:
Patrik Elgström, Dorota Lukianska och Antonio Sognasoldi

Arvoderad grafisk formgivare: Emma Engström

Medarbetare på stödenheterna för avdelningen Göteborgs museer och konsthall verksamma på Göteborgs konstmuseum:
Isa Andersson, kommunikatör
Malin Bülling, kommunikatör
Malin Gustafsson, kommunikatör
Helena Karlsson, administratör
Daniel Landahl, fastighets- och säkerhetssamordnare
Johan Lindblom, kommunikatör
Pnina Yavari Molin, pressansvarig
Håkan Nilsson, lokalvårdare
Malin Opperud, kommunikatör
Olga Simonsuuri, utvecklingsledare
Anette Stenstrand, ekonom

Bokslut

Resultat (belopp i tkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Intäkter	15 660	12 391	3 269	12 358	12 813	8 082
Kostnader	28 567	27 396	-1 171	26 675	25 915	21 983
Nettokostnad	12 907	15 005*	2 098	14 317	13 902	13 902
Resultat	**2 098**	**0**	**2 098**	**184**	**223**	**-2 110**

* Från 2018 tilldelas kommunbidraget inte Göteborgs konstmuseum utan Göteborgs museer och konsthall, där museet ingår. Därför är nettokostnad i budget att jämföra med erhållet kommunbidrag för verksamheten.

Göteborgs konstmuseum	2023	2022	2021	2020
Antal anläggningsbesök	231 736	197 024	113 598	113 138
varav verksamhetsbesök, totalt	202 626	165 992	93 847	93 138
varav verksamhetsbesök, barn och unga	25 587	21 513	16 862	17 769
Antal deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	10 372	7 221	3 026	4 091
Antal pedagogiska aktiviteter	1 107	857	351	543
varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga	416	352	110	160
Antal tillfälliga utställningar visade på museet*	8	8	8	8
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	15	10	16	12
Öppethållande, antal timmar per vecka	41	41	41**	41***

* Innefattar såväl nyöppnade som sedan föregående år kvarstående utställningar.

** Museet var stängt på grund av pandemin t.o.m. 19 april 2021.

*** Mellan 7 april och 31 augusti 2020 minskade öppettiderna till 36 timmar per vecka och museet var helt stängt från 14 november med anledning av covid-19.

Antalet besökare 2023 visar på ett starkt år för Göteborgs konstmuseum. Drygt 27 000 besökare i juli 2023 innebar den bästa julimånaden på över trettio år. Utställningen med göteborgskolorister har lockat en stor publik, vilket tillsammans med firandena av byggnadens 100-årsjubiluem och Göteborg 400 år skapat stor uppmärksamhet för konstmuseet.

Bilaga: Färg i det grå. Efterföljare till göteborgs-koloristerna

Kristoffer Arvidsson

Göteborgskolorismen är den konstriktning utgående från Göteborg som nått störst genomslag nationellt, men kolorismen har en längre historia på Västkusten av såväl föregångare som efterföljare. Bland föregångarna finns Matisseelever som Tor Bjurström liksom färgromantiker som Carl Kylberg och Gösta Sandels. Bland efterföljarna märks en förskjutning av tyngdpunkt från färgen som känslouttryck till färgen som medel för att beskriva volym och rum. Denna koloristiska fortsättning och nyorientering från 1940-talet och framåt är ämnet för denna text som skrivits i samband med Göteborgs konstmuseums utställning *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

SLUTPUNKT OCH FORTSÄTTNING

När göteborgskoloristerna började ställa ut i Stockholm i början av trettiotalet väckte de uppståndelse i huvudstadens konstliv. Särarten och vitaliteten i måleriet från Västkusten betonades i lyriska hyllningar av kritiker som Erik Blomberg och Gunnar Ekelöf. Här mötte de en mustigare färgskala än de var vana vid i Stockholmsmåleriet, en vildare penselföring och ett direkt personligt uttryck som påminde om Carl Fredrik Hill och Vincent van Gogh. Inge Schiöler uppmärksammades för sitt pärlemognistrande landskapsmåleri redan i början av decenniet. Nils Nilsson, Ivan Ivarson och Ragnar Sandberg slog snart därefter igenom med färgstarka figurmotiv, kustlandskap, stadsmotiv och stilleben, följt av den sensationella upptäckten av Åke Göranssons säregna skimrande målningar i moderns kökssoffa 1940.

Samtidigt som göteborgskolorister blev ett begrepp försvann flera av konstnärerna i psykisk sjukdom eller förtida död. Kretsen skingrades. År 1947 har angivits som en slutpunkt. Det året slutade Nils Nilsson som föreståndare för Valand, Ragnar Sandberg flyttade till Stockholm för en professur i teckning på Konstakademien, Axel L. Romdahl avgick med pension från sin tjänst som intendent för Göteborgs konstmuseum och Tor Bjurström avslutade sin anställning som intendent för Konsthallen. Göransson och Ivarson var döda sedan 1942 respektive 1939 medan Inge Schiöler var intagen på S:t Jörgens sjukhus för sin schizofreni.

Trots denna slutpunkt levde en koloristisk måleritradition vidare i Göteborg. Samma år (1947) ordnades en generalmönstring av den västsvenska konsten med utställningen *Göteborgskonst* på Liljevalchs konsthall. På den visades göteborgskolorister men också flera målare ur en yngre generation som betecknats som göteborgskoloristernas efterföljare.

Tor Bjurström var göteborgskoloristernas lärare på Göteborgs musei rit- och målarskola (kallad Valand) under tjugotalet. Deras efterföljare hade i stället studerat för Sigfrid Ullman. Liksom Bjurström hade han en tid varit inskriven vid Henri Matisses akademi i Paris, tillhört den modernistiska gruppen De unga och därefter verkat på Västkusten. Ändå hade Ullman en väsensskild inriktning och pedagogik. När han tog vid 1929 var det med en mer rigid och traditionell undervisning som betonade teckning och valör i den nya saklighetens anda. Ullmans tillträde innebar en tydlig brytning med det koloristiska arvet. När Nils Nilsson blev föreståndare 1938, återknöt han till Bjurströms pedagogik och inriktning.

ETT LÅNGVARIGT INFLYTANDE

Med stora förväntningar uppmärksammade konstkritiker och gallerister dessa efterföljare från fyrtiotalet och framåt, även om de aldrig fick riktigt samma stora nationella genomslag som trettiotalets göteborgskolorister. Likväl har de haft ett omfattande och långvarigt inflytande både i och utanför Göteborg, särskilt på förberedande konstskolor. Deras färg- och forminriktade måleri fungerar väl som vägledning för studier; modellmåleri och stilleben är framträdande genrer hos dem. Efterföljarna är mindre upptagna av att uttrycka känslor än den första generationen av göteborgskolorister och mer inriktade mot att studera färg- och formlära enligt en modernistisk-klassicistisk hållning där konstnärer som Matisse och Paul Cézanne utgör husgudar. Formstudier med abstraherande tendenser blev centralt men de arbetade fortsatt med ett stort intresse för färgens subtila skiftningar och temperatur.

Alf Lindberg blev en samlande gestalt, ofta framskriven som en förebild i recensionerna. Utöver Lindberg kan man nämna Tore Ahnoff, Frithiof Berglund, Magnus Bjursten, Birgitta Flink, Rudolf Flink, Elsa Hansson-Winnberg, Birgitta Liljebladh, Per Lindekrantz, Wilgot Olsson, Olle Petterson, Magda Ringius och Åke Winnberg. Förutom Lindberg lyftes Olsson och Petterson fram av kritiker som Gunnar Ekelöf för

deras formfasta måleri. Särskilt Petterson uppmärksammades för sitt intresse för ljusreflexer i avskalade interiörer, förnsterutsikter och stilleben. Andra exempel är Lindekrantz skenbart oavslutade och övermålade bilder med vispande penseldrag eller Ringius förenklade stadsbilder, hamnbilder och interiörer.

Något yngre var Maj Arnell, Carl-Erik Hammarén och Olle Skagerfors. Av dessa är Hammarén djupt originell i sin grönvioletta färgskala. Från dämpade landskapsstudier rörde han sig mot alltmer abstraherade och kulörintensiva porträtt med virvlande penseldrag. Han är framför allt känd för sina köttiga självporträtt där färgmassan tar överhanden och ansiktsdragen kan bli svåra att urskilja. Det oavslutade är karaktäristiskt för såväl Arnell som Skagerfors.

Nyorienteringen inom Göteborgsmåleriet begränsas inte till dessa namn. Det rör sig om en livskraftig måleritradition verksam även efter åttiotalet då postmodernismen slog igenom. Göteborgsmåleriet utmanades redan 1947 då Endre Nemes tillträdde som föreståndare för Valand och införde en ny pedagogik med andra förebilder inom kontinental surrealism och kubism, något som tidigare uppfattats som främmande för Göteborgskonsten. Konfrontationen blev stark och långvarig.

Trots utbrytningar kom kolorismen fortsatt att ha ett starkt inflytande i stadens konstliv. Man märker fortfarande spår av den hos i dag verksamma konstnärer som Rogerts Bondesson, Håkan Håkansson, Kent Lindfors, Bengt Rindner, Marie Sjölander och Karin Wikström, även om den då sammanförs med andra traditioner och influenser. Trots sina olikheter delar de ett intresse för färgens skiftningar och effekter.

SKANDINAVISKA FÖREBILDER

Göteborgskolorismen har i hög grad beskrivits som en produkt av franskt inflytande som gått via läraren Bjurström (och senare Ullman och Nilsson) på Valand. Paris var det självklart hägrande resmålet för Valandseleverna men den franska modernismen utgjorde inte den enda förebilden. En annan parallell kan dras till kolorismen i de skandinaviska grannländerna.

Av norrmännen hade Ludvig Karsten, Edvard Munch och Henrik Sørensen det största inflytandet på Göteborgskretsen. Munch var den största fixstjärnan med sin expressiva symbolism. Karsten var den mest radikale koloristen medan Sørensen hade nära kontakter med Göteborg, bland annat genom galleristen och mecenaten Charlotte Mannheimer.

I än högre grad än den norska var den danska kolorismen betydelsefull för göteborgarna, särskilt för göteborgskoloristernas efterföljare. Lindberg lyfter i ett debattinlägg i *Svenska Dagbladet* (1955) fram det danska måleriets betydelse för sin generation:

> I Danmark fanns utom [Karl] Isakson också [Edvard] Weie; han förkastade allt måleri som dekadent, vilket avstod från att syssla med de färgens möjligheter till uttryck han anade. Denna färgkänsla var något alldeles nytt, alldeles olikt allt, dessförinnan, en klingande ljus färg, vunnen genom impressionisternas studier av ljuset och den optiska färgblandningen. Här lades grunden till en ny färgkonst som gav målarna ett helt annat register att arbeta med.

Trots sin tidiga bortgång 1922, fungerade den svenskfödde men i Danmark verksamme målaren Karl Isakson som en förmedlande länk mellan Göteborgsmåleriet och den danska kolorismen, mycket tack vare de verk av honom som fanns att se på Göteborgs konstmuseum.

Om Isakson är färgformens och naturstudiets målare så präglas Edvard Weies måleri av abstraktion och ytmässig transparens. Harald Giersing är mer kraftfullt sträng i sin ibland närmast svartvita färgskala. Kræsten Iversen använder färgen för att beskriva starkt ljus och Olaf Rude utforskar det rytmiska penseldraget i kombination med stilrena kompositioner. Oluf Høst och Jens Sønder-

Alf Lindberg, Sverige 1905–1990, *Uppställning med vinflaska*, 1937, olja på duk, 73 × 92 cm, Göteborgs konstmuseum, inköpt 1967, GKM 1790, © Alf Lindberg/Bildupphovsrätt 2024.

gaard är mer av romantiker medan Erik Hoppe och Niels Lergaard arbetar med stiliserade och ytmässiga former.

Många av danskarna tillhörde den så kallade Bornholmsskolan, även om endast Høst var född på ön. I deras målningar har det disiga ljuset från havet ofta en framträdande roll. Bornholm och Christiansö blev viktiga mötesplatser som även lockade en del Göteborgsmålare. Flera sentida Göteborgsmålare har intresserat sig för Bornholmskolan och har även målat på Bornholm eller Christiansö, främst Carl-Erik Hammarén, Håkan Håkansson och Olle Langert. Håkansson arbetade till och med en tid i Høsts ateljé i Gudhjem.

BILDEXEMPEL

Några verkanalyser kan förtydliga särdragen i måleriet av göteborgskoloristernas efterföljare. Alf Lindberg (1905–1990) uppmärksammades tidigt som den mest löftesrika begåvningen i Göteborgsmåleriet efter göteborgskoloristerna. Lindberg växte upp i stadsdelen Haga i Göteborg där fadern var skräddare. Han studerande på Slöjdföreningens skola 1924–1927 för att därefter fortsätta på Valand 1927–1931 för Bjurström och Ullman.

Efter studietiden målade Lindberg stilleben, modellstudier och porträtt i dova färgklanger. Liksom Cézanne arbetade han med konstruktionen av bildrummet, konturlinjer och plan i kombination med en markerad rytmisk penselskrift. En ökad grad av abstraktion inträdde under femtiotalet. Under de sista decennierna skruvades koloriten upp i skärande toner som fick Lindbergs måleri att ligga nära den framväxande nyexpressionismen.

Uppställning med vinflaska (1937) avbildar ett stilleben på ett dukklätt bord. Målningen är flödigt utförd i en dov kolorit. Man kan komma att tänka på den tidige Cézanne och på Giersing. Formerna är uppmålade med grova penseldrag och här och var har en kontur tecknats. Förenklingen lyfter fram ljuset men också formen. Det är ett måleri som bygger på ett levande spel mellan kallt och varmt. Här uttrycks en innerlighet som leder tankarna till expressionister som Chaïm Soutine och Evert Lundquist.

Kjell Hjern konstaterar i en artikel i *Stockholms-Tidningen* (1950) att om färgen är nedtonad och valörskiftningarna subtila i Lindbergs måleri, så är penselföringen desto vildare:

> penseldragen täcker duken som ett regn eller vrider sig i kurvor som hos van Gogh. Detta stilgrepp verkar emellertid ingalunda utifrån taget och hans intima lärjungeskap till Cézanne har heller inte hindrat honom från att på ett djupt personligt och understundom högst fascinerande sätt realisera sig själv som målare.

Elsa Hansson-Winnberg (senare Storm, 1913–1987) föddes i Malmö som dotter till en läroverksadjunkt. Hon studerade på Slöjdföreningens skola i Göteborg och därefter på Valand

Elsa Hansson-Winnberg, Sverige 1913–1987, *Gosse med fiol*, 1945, olja på duk, 66,5 × 50,5 cm, Götbeorgs konstmuseum, inköpt 2023, GKM 2023-21.

1930–1933 för Ullman. Studieresor gick till Frankrike och Nederländerna. Hansson-Winnberg var 1936–1948 gift med konstnären Åke Winnberg. I Toleredskyrkan i Göteborg har hon utformat en korvägg i blå glasmosaik.

Hansson-Winnbergs produktion består av stilleben, landskap och barnporträtt. Motivet förenklas till färgplan i brutna kulörer. Inför *Gosse med fiol* (1945) kommer man att tänka på Cézanne och Isakson vad gäller stiliseringen och de regnande penselstrecken. Motivet med pojken som sitter på en stol och håller en fiol i knäet är förenklat till stora ytmässiga former omgivna av kraftiga konturlinjer. Ytorna är bearbetade med kraftfulla synliga penseldrag som skapar skiftningar i färgen. Kulören är dämpad men skiftar mellan varma och kalla toner med de svarta byxorna som en effektfull kontrast. Göteborgskoloristernas mättade primärfärger och råa uttryckskraft, exempelvis hos Ivarson, lyser med sin frånvaro. Uttrycket är mer besläktat med Nilssons figurmåleri med dess förenklingar och rytmiska uppbyggnad. Typiskt för Hansson-Winnberg och flera av Göteborgsmålarna i hennes generation är att färgen och formen förenas i färgformer, ytor som beskriver planets riktning och djup med hjälp av väl avvägda kulörer.

En målare som förenade det expressiva penseldraget med den fasta formen är Olle Skagerfors (1920–1997). Med flinka linjer och penseldrag naglar han fast en karaktär: vänner eller självporträtt. Färgen är nedtonad men penselspråket desto mer ursinnigt med till synes slumpmässiga fläckar och vilda penseldrag som finkänsligt ringar in och bestämmer motivet.

Skagerfors föddes i Skövde där fadern var underofficer. Studierna inleddes på Slöjdföreningens skola i Göteborg och fortsatte på Valand för Nilsson 1940–1944, kompletterat med resor till Frankrike och England. Under studietiden utmärkte sig Skagerfors som en stor begåvning men förstörde stora delar av sin produktion.

Om konstnären skriver Birger Idelius i *Paletten* (1950): ”med flertalet av sin kamratgeneration delar han intresset för den dämpade smultna koloriten, men trots formens djärva förenkling finns där en latent intensitet i detta måleri som laddar upp t. o. m. hans obetydligare bilder.”

Gata i Herblay visar ett gatuperspektiv från Herblay-sur-Seine i Val-d’Oise i Frankrike, ett par mil nordväst om Paris. Perspektivet har en dynamisk verkan som tillsammans med de spontant insatta penseldragen bidrar till känslan av rörelse i bilden. Jämfört med Skagerfors sena mer expressiva måleri är denna komposition mycket återhållen i uttrycket. Varmare och kallare gråtoner i

Olle Skagerfors, Sverige 1920–1997, *Gata i Herblay*, odaterad, olja på duk, 43,5 × 47,5 cm, Göteborgs konstmuseum, inköpt med medel från Collianders Stiftelse 1950, GKM 1385, foto: Hossein Sehatlou, © Olle Skagerfors/Bildupphovsrätt 2024.

Maj Arnell, Sverige 1910–2005, *Föremål på bord*, 1979, olja på duk, 51 × 58 cm, Göteborgs konstmuseum, inköpt 1979, GKM 2007, foto: Hossein Sehatlou, © Maj Arnell/Bildupphovsrätt 2024.

enhetliga block bygger upp motivet. Ett rumsligt djup frammanas med det branta perspektivet mot den folktomma gatan i den gamla byn med sina slutna husfasader. Typiskt för Skagerfors och flera andra Göteborgsmålare är det oavslutade uttrycket, där ingen form slutgiltigt definieras. Målningen tycks lämnad under pågående arbete.

Med sitt sena måleri fick Maj Arnell (född Nilsson, 1910–2005) sitt genombrott i mitten av 1990-talet. Arnell växte upp i en borgerlig familj på Stampgatan i Göteborg. Hon började måla efter en personlig kris då hon av läkare ordinerades att ägna sig åt något intresse. Med makens stöd ordnades en ateljé och hon tog lektioner för Folke Andréasson och Knut Irwe. Studierna fortsatte på Valand för Nils Nilsson 1940–1945 och därefter på konstakademin i Köpenhamn 1953.

Produktionen från fyrtio- och femtiotalet präglas av tunga former med kraftiga svarta konturer. Från sjuttiotalet ljusnar hennes palett och färgfälten blir mer genomlysta med lätt ansatta konturer och färgtoucher. Bland motiven finns landskap från Tjörn men också självporträtt och stilleben, som detta ovan från 1979.

Ett antal föremål står uppställda på en bordsskiva som är sedd i perspektiv och vinklad något uppåt. Målningen domineras av gråbruna toner med inslag av vitt och blått med en stark förnimmelse av skimrande ljus. Föremålen är tecknade med konturer i kol och ter sig delvis genomskinliga, vilket ger målningen en enhetlig karaktär; inget föremål tillåts dominera.

Med dessa fyra exempel har några karaktärsdrag i måleriet av göteborgskoloristernas efterföljare fångats in: inriktningen mot abstraherade naturstudier där färgen och formen förenas i färgformen, subtila färgskiftningar i brutna former, ett ofärdigt uttryck med synliga penseldrag. Det finns förstås många fler konstnärer i denna lösa gruppering och variationer dem emellan. Gemensamt har de ett koloristiskt uttryck som inte nödvändigtvis baseras på stark kulör, utan snarare på en medveten användning av dess subtila skiftningar och rikedom i det till synes grå.

Källor

Erik Blomberg, "En kolorist. Inge Schiölers utställning i Svensk-Franska Konstgalleriet", *Konstrevy* nr/häfte 6 årg. XIV 1938, s. 215–218.

Gunnar Ekelöf, "Västkust", *Paletten* nr 4 1945, opaginerad.

Gunnar Ekelöf, "Göteborgare på Liljevalchs", *Konstrevy* årg. 23, nr. 5–6 1947, s. 246–256.

Kjell Hjern, "Den unga konsten 8. Alf Lindberg", *Stockholms-Tidningen* 1950-06-05.

Birger Idelius, "Olle Skagerfors", *Paletten* nr 4 1950, s. 137.

Alf Lindberg, "Göteborgsmåleriet. Ett debattinlägg av konstnären Alf Lindberg", *Svenska Dagbladet* 1955-03-04.

Redaktör: Kristoffer Arvidsson

Medverkande: Emelie Arendorff Runnerström, Malin Borin, Per Dahlström, James Duffy, Anna Hyltze, Helena Karlsson, Johan Lindblom, Linda Noreen, Eva Nygårds, Malin Opperud, Anna Petters, Momir Popović, Mariateresa Pullano, Eva Ranglin, Hossein Sehatlou, Johan Sjöström, Anette Stenstrand, Patrik Steorn, Petra Victor, Kalle Väljemark, Anna Wallin Hallgren , Christina Wedenmark, Janan Zapata Gutierrez och Fredrik von Zweigbergk

Omslagsbild: Lee Bul, *After Bruno Taut (Beware the sweetness of things)*, 2007, blandteknik, höjd 350 cm, diameter 250 cm, i utställningen *Lee Bul*, Stenahallen.
Foto: Hossein Sehatlou där inget annat anges
Grafisk form: Jonatan Sahlin
Tryck: Åtta45

Göteborgs konstmuseum
Göteborg 2024
ISSN 0432-126X

MIX
Papper från ansvarsfulla källor
FSC® C012075

GÖTEBORGS
KONSTMUSEUM